

[Jens Jørgensen]

skal jeg gøre indstilling dels om godkendelse af en stedfortræder som ordinært medlem af Folketinget i stedet for hr. Kaj Poulsen, der, som det blev meddelt i Tingets møde den 25. ds., har ønsket at nedlægge sit mandat fra og med den 30. marts 1993, dels om godkendelse af stedfortrædere som midlertidige medlemmer i anledning af, at Tinget nu har vedtaget at meddele orlov til 3 medlemmer.

Hr. *Kaj Poulsen* er valgt i Nordjyllands Amtskreds. Den oprindelige 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i denne amtskreds, hr. *Bjarne Laustsen*, er allerede indtrådt som ordinært medlem af Tinget, og 2. stedfortræder, faglig sekretær *Ilse Hansen*, har i brev af 25. marts 1993 meddelt, at hun er villig til at overtage det mandat, der er ledigt fra den 30. marts 1993.

Fru *Helle Degn* er valgt i København Amtskreds, og i anledning af hendes orlov indkaldes 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i denne amtskreds, konsulent *Vibeke Storm Rasmussen*.

Hr. *Poul Nielson* er valgt i Vejle Amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i denne amtskreds, afdelingsformand *Evald Zacho*.

Hr. *Frank Jensen* er valgt i Nordjyllands Amtskreds. Som nævnt er den oprindelige 1. stedfortræder for Socialdemokratiet i denne amtskreds, hr. *Bjarne Laustsen*, allerede indtrådt som ordinært medlem af Folketinget, og 2. stedfortræder, fru *Ilse Hansen*, har erklæret sig villig til at indtræde som ordinært medlem fra og med den 30. marts 1993. Herefter er 1. stedfortræder i Århus Amtskreds, hr. *Peter Christensen*, den bedst berettigede stedfortræder, men han er allerede indtrådt som stedfortræder i anledning af fru *Pernille Forchhammers* orlov. 1. stedfortræder i Sønderjyllands Amtskreds, civilingeniør *Lis Greibe*, er da den bedst berettigede stedfortræder, og hun indkaldes derfor som stedfortræder i anledning af hr. *Frank Jensens* orlov fra og med den 30. marts 1993. Hvis fru *Pernille Forchhammers* orlov ophører, vil hr. *Peter Christensen* være berettiget til at fortsætte som midlertidigt medlem under hr. *Frank Jensens* orlov.

Udvalget til Valgs Prøvelse har i et møde i dag behandlet disse sager, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

1. Faglig sekretær *Ilse Hansen* godkendes som ordinært medlem af Folketinget fra og med i dag, den 30. marts 1993.

2. Konsulent *Vibeke Storm Rasmussen* godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med i dag, den 30. marts 1993.

3. Afdelingsformand *Evald Zacho* godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med i dag, den 30. marts 1993.

4. Civilingeniør *Lis Greibe* godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med i dag, den 30. marts 1993.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

(Foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 172 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 176:

Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

(Fremsat 9/2 93. Første behandling 11/2 93. Betænkning 19/3 93. Anden behandling 23/3 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Jeg må allerede nu sige, at det er nødvendigt, at støjniveauet i fremtiden er lidt lavere, end det er på nuværende tidspunkt.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

I henhold til Folketingets regler skal vi i dag behandle tre lovforslag og stemme tre gange,

[Ivar Nørgaard]

men da de tre lovforslag hænger fuldt sammen går jeg ud fra, at det er hensigtsmæssigt, at vi tager en generel debat allerede på grundlag af det første.

Det, vi skal tage endelig stilling til i dag, er et nyt og andet grundlag for dansk EF-politik end Maastricht-traktaten. Det har vist sig ved utallige undersøgelser, at der har været mange begrundelser for at stemme nej den 2. juni, men en meget stor del af dem, der stemte nej – det gælder ikke mindst socialdemokrater – gjorde det, fordi de var bange for, at Maastricht-traktaten var en glidebane hen imod en centraldirigeret union med fælles forsvar, fælles mønt, fælles centralbank og unionsborgerskab.

I debatten omkring den 2. juni lykkedes det ikke at overbevise halvdelen af Danmarks vælgere om, at det ikke var tilfældet, og derfor besluttede Socialdemokratiet på sin kongres i efteråret sidste år, at man skulle forhandle om særordninger for Danmark, som gjorde det klart, at Danmark ikke skulle være forpligtet til fælles forsvar, fælles mønt, unionsborgerskab og fælles centralbank. Det blev vedtaget i en udtalelse på Socialdemokratiets kongres, og vi var i den lykkelige situation, at det senere blev hovedindholdet i det, der bliver kaldt det nationale kompromis. Som bekendt blev de tre partier, SF, De Radikale og Socialdemokratiet, først enige om en grundtekst, som senere i næsten uændret form blev tiltrådt af det store flertal af partierne i Folketinget; kun Fremskridtspartiet gik imod, og som vi har hørt siden, var det, fordi Fremskridtspartiet mener, at det, man vedtog, var alt for socialistisk. Det er interessant at høre, at hovedargumentet for Fremskridtspartiets modstand er, at man nu har vedtaget at gennemføre socialistiske ændringer af Romtraktaten.

Det lykkedes så at få disse særordninger igennem under forhandlingerne med de andre 11 medlemslande i Edinburgh. Indtil de forhandling fandt sted, havde vi, der var enige om, at vi skulle fremsætte de fire forslag, flere samtaler om, hvordan vi skulle forholde os, hvis nu kun to eller tre af dem blev imødekommet. Skulle vi så sige, at vi var tilfredse, eller hvad? Det viste sig til glædelig overraskelse for os, der udformede de fire undtagelser, at de blev accepteret i Edinburgh. Jeg tror, der var mange årsager til det. Én årsag var naturligvis,

at de politikere, som var interesserede i at få gennemført Maastricht-traktaten for deres vedkommende i de andre lande, havde opdaget under de to folkeafstemninger i Danmark og i Frankrig, at der var en vis modvilje mod centralismen. I hvert fald troede de vælgere, der stemte nej – både i Frankrig og i Danmark – at der var tale om yderligere skridt hen imod centralisme.

Derfor accepterede man de danske forslag, også forslagene om mere nærhed og åbenhed, og det er interessant, at man i Edinburgh tydeliggjorde det, der allerede står i Maastricht-traktaten, nemlig at der skulle tages et væsentligt skridt hen imod decentralisering. Maastricht-traktaten plus Edinburgh-afgørelsen er et vigtigt skridt hen imod en decentralisering af samarbejdet i EF – lige modsat det, Fremskridtspartiet hævder: at det skulle være et tegn på centralisme.

Nærhedsprincippet betyder, at man ikke skal fremsætte forslag på områder, hvor problemerne bedre eller lige så godt kan løses af de enkelte lande. Det er meget væsentligt. Det betyder også, at man ikke skal gennemføre et forslag, hvis de midler, der er på tale, ikke står i et rimeligt forhold til det mål, man vil nå. Man vender sig altså imod bagateldirektiver og bagatelforordninger, noget, der også er særdeles væsentligt, for det er noget af det, der også har været med i kritikken med hensyn til de krumme agurker osv.

Jeg vil gerne sige til Fremskridtspartiet – som jo er det eneste parti herinde, der anbefaler, at man stemmer nej, og som ved andenbehandlingen oven i købet foreslog, at selve Edinburgh-aftalen skulle trækkes ud, og at der kun skulle stemmes om Maastricht-traktaten – at det jo er helt åbenbart, at der er tale om væsentlige særordninger for Danmark.

Hvordan kan man se, at det er tilfældet? Det kan man se af, at der var en meget lang og hård debat om, hvorvidt de særordninger, vi fik, kunne gøres lidt mere generelle, således at de også kom til at gælde for de EFTA-lande, der ansøger om optagelse i EF. Det har vi været interesserede i, og SF var meget interesseret i det, men man tager det altså så højtideligt i de andre medlemslande, at man siger, at det er en vidtgående særordning for Danmark og kun for Danmark. Og det understreges i Edinburgh-aftalen, at den kun gælder for Danmark.

[Ivar Nørgaard]

Vi havde gerne set, at den gjaldt for Norge og Sverige og Finland og Østrig. Det er derfor klart, at den tillægges stor betydning. Der er tale om en nydannelse, et andet grundlag, end hvis det kun var Maastricht-traktaten, man skulle stemme om. Det synes jeg vises med al tydelighed i den holdning, man har haft til vores særordninger.

Så siger Fremskridtspartiet, at vi slet ikke behøver at stemme om Maastricht-traktaten, at nu kan vi roligt sige nej, for nu har man jo i Edinburgh oven i købet bedt Kommissionen om at begynde at decentralisere og tage hensyn til nærhedsprincippet. Det er også rigtigt; Kommissionen er begyndt at lade nogle af de forslag, den har liggende i skuffen, blive liggende dér; og nogle af dem, den var kommet lidt længere med, trak den tilbage igen, fordi de ikke opfyldte nærhedsprincippet betingelser. Men det er selvfølgelig under forudsætning af, at Maastricht-traktaten bliver vedtaget. Hvis den ikke bliver vedtaget, vil Domstolen og andre ikke kunne tage stilling til, om man følger nærhedsprincippet eller ej, for det skal selvfølgelig have hjemmel, og det har netop hjemmel i Maastricht-traktaten. Det er en afgørende nydannelse i forhold til Romtraktaten.

Vi er af den opfattelse, at hvis det lykkes – hvad jeg meget håber – at bringe kendskab til det, der er indholdet i Maastricht-traktaten og Edinburgh-aftalen, ud til befolkningen, hvis det lykkes at få fortalt dem, der skal stemme den 18. maj, hvad indholdet faktisk er, så skulle det være klart, at langt flere end sidst vil sige ja til disse forslag. Min erfaring fra omkring 50 møder rundt omkring i landet viser også, at når folk først bliver klar over det, der rent faktisk står, og at der ikke er tale om centralisme, men om det modsatte, om decentralisering, og når de bliver klar over, at der virkelig er tale om disse fire særordninger for Danmark, så ændrer de deres holdning fra skepticisme til ja eller fra nej til ja.

Det er det, vi nu alle – eller i hvert fald størstedelen af dem, der er her i salen – skal bestræbe os for at gøre klart for folket – der skal træffe den endelige afgørelse den 18. maj – og jeg vil selvfølgelig anbefale, at vi stemmer ja til alle tre lovforslag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Til hr. Ivar Nørgaard, som i sin indledning var inde på ikke blot *aftalen*, men også *afgørelsen* fra Edinburgh, må jeg sige, at vi i Fremskridtspartiet lægger meget stor vægt på forskellen, og at vi er umådelig begejstrede for den *aftale* om åbenhed, nærhed og demokrati, man indgik i Edinburgh. Aftalen blev rent faktisk indgået under Romtraktaten, for Maastricht-traktaten er nemlig ikke trådt i kraft.

Man indgik en aftale om her og nu at begynde at arbejde efter principperne om åbenhed og nærhed og desuden undersøge, hvordan demokratiet kan komme til at fungere i EF under Romtraktaten – helt fint! – men det, som hr. Ivar Nørgaard nu lægger vægt på, og som man taler om skal ud til folkeafstemning, det er Edinburgh-*afgørelsen*, den særlige afgørelse for Danmark, som hr. Ivar Nørgaard sagde efter lang og slidsom debat kom til at gælde på disse fire områder – som i parentes bemærket allerede var med i Maastricht-traktaten. Det var jo sikret ved den tidligere udenrigsminister, at Maastricht-traktaten indeholdt disse protokoller for Danmark, og det eneste, der står i afgørelsen, er altså, at disse protokoller står ved magt. Der står intet nyt i Edinburgh-*afgørelsen*, som et flertal i dette Folketing nu vil sende ud til folkeafstemning. Ergo er det stadig og kan det ikke blive til andet end Maastricht-traktaten på godt og ondt, og den drejer sig om en politisk union, som Fremskridtspartiet ser som en socialistisk skræk og rædsel for det Europa, vi gerne vil tilhøre.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Det var jo meget interessant at høre hr. Ivar Nørgaard fortælle om netop det, som var problemet ved sidste folkeafstemning, om Unionen: at Socialdemokratiets vælgere, flertallet af Socialdemokratiets vælgere, var imod Maastricht-traktaten.

Nu hørte vi så i en lang tale fra hr. Ivar Nørgaard, at jo længere frem mod målet man når, desto flere jasigere bliver der, frem for nejsigere. Jeg ved ikke, om det var generelt, for generelt passer det jo i hvert fald ikke ifølge opinionsundersøgelserne. Dér går det faktisk den modsatte vej, således at der netop bliver flere nejsigere, jo længere frem mod målet man kommer, og desto flere oplysninger borgerne får.

[Jan Køpke Christensen]

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Ivar Nørsgaard – når nu hr. Ivar Nørsgaard siger, at også Socialdemokratiets vælgere nok får øjnene op, når vi kommer længere frem mod målstregen; i de seneste meningsmålinger, bl.a. her i weekenden, ser det altså anderledes ud; en enkelt meningsmåling viste endda; at et flertal af Socialdemokratiets vælgere ønskede at stemme nej – hvad er det nu, der er galt? Det var, som om hr. Ivar Nørsgaard glattede ud med hensyn til, om det her nu blev sat på plads med Edinburgh-aftalen, og han præciserede de ting, som Socialdemokratiets vælgere var utilfredse med sidste gang. Så er det, jeg spørger hr. Ivar Nørsgaard: Hvad er der nu galt med Socialdemokratiets vælgere? Hvad er man nu utilfreds med blandt Socialdemokratiets vælgere? Jeg ved godt, at det rigtige svar er, at det er meget bredt, og at der er mange områder, man er utilfreds med i det socialdemokratiske vælgerkorps, netop fordi man er klar over, at det jo intet har med en ny afstemning at gøre, og at det reelt er Maastricht-traktaten og Unionen, man siger ja til, hvis man går hen og stemmer ja. Så jeg vil gerne spørge endnu en gang: Hvad er det nu, hr. Ivar Nørsgaard tror der er galt med Socialdemokratiets vælgere?

(Kort bemærkning).

Ivar Nørsgaard (S):

Først til fru Annette Just: Det fremgår klart af traktaterne og også af den hvidbog, som Folketingets medlemmer har fået til nærmere studier i alle enkeltheder, at når det drejer sig om nærhedsprincippet, er der tale om en *ændring* af Romtraktaten, en *ændring*, og derfor er det ukorrekt, når fru Annette Just hævder, at nærhedsprincippet bare vil kunne gennemføres ved en aftale landene imellem uden at ændre teksten. Det kan det ikke, da det er Romtraktatens tekst, der er afgørende for, hvordan Domstolen skal vurdere en sag. Derfor har nærhedsprincippet ingen retsværdi, medmindre man gennemfører Maastricht-traktaten.

Fremskridtspartiet er glad for nærhedsprincippet, men vil ikke stemme for Maastricht-traktaten, og derfor får man altså ikke nærhedsprincippet – det må jeg beklage. Derfor skal Fremskridtspartiet, hvis man er glad for nærhedsprincippet, som man skriver i betænkningen, stemme for Maastricht-traktaten.

Til hr. Jan Køpke Christensen vil jeg sige, at det er helt evident, at der blandt befolkningen stadig væk hvirvles mange ting op, som kan bevirke, at folk kommer i tvivl – selvfølgelig også socialdemokrater. Men jeg er overbevist om, og det er altså også min erfaring fra de møder, jeg har deltaget i – selv om det jo ikke er alle socialdemokrater i Danmark, alle dem, der plejer at stemme socialdemokratisk, der kommer der – at når de får set, hvad der rent faktisk står om de danske særordninger og om nærhedsprincippet, så ændrer de holdning. Det er derfor vores opgave at få alle til at se, hvad der står.

I den forbindelse kan jeg gøre opmærksom på den avis, vi i fællesskab har lavet her i Folketinget, og som bliver husstandsomdelt. Den er ikke kommet ud endnu. Derfor, må jeg sige til hr. Jan Køpke Christensen, er der store muligheder for, at folk ændrer holdning inden den 18. maj.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det var synd, hr. Jan Køpke Christensen ikke i aftes var på Ryslinge Højskole, som en række andre medlemmer af Folketinget var, for derovre kom der fra de mennesker, der var kommet for at diskutere det politiske system, en helt klar melding om, at politikere var nogle mennesker med holdninger, der kæmpede for deres holdninger, og ikke mennesker, der rendte efter mere eller mindre tilfældige opinionsundersøgelser.

Når hr. Jan Køpke Christensen spørger, om det nu ikke bekymrer, at opinionsundersøgelserne viser sådan og sådan med hensyn til Maastricht, vil jeg have lov at sige: Hvad rager det os? Vi skal vel kæmpe for det, vi tror på, og hvis befolkningen så bakker det op, bliver vi genvalgt, og hvis de ikke bakker det op, bliver vi ikke genvalgt. Men at være en flok nikkedukker, der render rundt og lytter til højre og venstre, om man nu skal mene det ene eller det andet for at være populær, er sager som denne her faktisk for vigtige til.

Hr. Jan Køpke Christensen glædede sig meget over, at befolkningen, efterhånden som den bliver mere oplyst, er mere imod. Dertil vil jeg sige, at det er nu ikke helt ligegyldigt, hvad man bliver oplyst om. Nu ved jeg, at det ifølge forretningsordenen er forbudt herinde at bruge

[Peter Duetoft]

ordet »løgn«, så det vil jeg ikke gøre. Men jeg må sige, at jeg undrede mig såre under Radioavisen i aftes, da jeg hørte fra Fremskridtspartiets pressemøde, at Maastricht-traktaten og Edinburgh-aftalen nu igen var et angreb på de sociale ydelser i Danmark, og at Fremskridtspartiet ville gøre det til en hovedsag at fortælle pensionisterne, at deres sociale ydelser kom i fare, hvis det blev et ja. Hvis jeg måtte bruge det ord, jeg nævnte før, var det immervæk en sag, det kunne bruges om. Og jeg vil bede fru Annette Just og hr. Jan Køpke Christensen herfra dokumentere, hvor i Maastricht-traktaten og hvor i Edinburgh-afgørelsen der står noget om, at det danske sociale niveau vil blive skåret ned, hvis man siger ja. Det kræver en forklaring herfra, der er meget god, fra de to medlemmer af Tinget, hvis det skal være en troværdig kampagne, de vil føre op til 18. maj.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Hr. Jan Køpke Christensen bad hr. Ivar Nørgaard udtale sig om, hvad han mente der endnu var galt efter socialdemokratiske vælgeres opfattelse. I den forbindelse vil jeg gerne som én, der i 40 år var socialdemokratisk vælger, og som stadig væk jævnlig taler på møder, hvor der kommer socialdemokrater til stede og navnlig gjorde det omkring valget, sige, at jeg godt ved, hvad der især er galt. Det er netop det, som hr. Peter Duetoft var inde på nu: Der er endnu masser af socialdemokrater, der tror, at det er EF, der bestemmer, hvor høj folkepensionen skal være i Danmark. Det er naturligvis – heller ikke jeg siger »løgn«, men – hamrende forkert.

EF har intet med vores socialforsorg at gøre. Om vi vil opkræve 500 mia. kr. i skat eller 6 mia. kr., om vi vil bruge 150 mia. kr. til sociale formål eller 200 mia. kr., bestemmes kun ét sted, nemlig i Danmark.

Og den omstændighed, at man diskuterer en Delors-pakke II, som slet ikke har noget med Maastricht at gøre, for den har man diskuteret længe, og diskuterer, om vi skal bruge nogle få milliarder kroner mere fra dansk side – 2, 3, 4 mia. kr. mere måske – for at hjælpe de sydlige lande, når det drejer sig om 150 mia. kr., kan man sige sig selv ikke har nogen som helst betydning for de sociale forhold i Danmark, for de påvirkes ikke af, om vi yder 2-3 mia. kr. me-

re eller mindre til at støtte de mennesker, der er endnu fattigere, i de andre lande.

Det er på det punkt, Socialdemokraterne skal sørge for klarhed. Det er Folketinget, der bestemmer folkepensionen. Det er Folketinget, amterne og kommunerne, der bestemmer samtlige sociale foranstaltninger her i landet.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Fru Annette Just indledte denne debat med at sige, at Edinburgh-afgørelsen ikke har noget med konklusionerne om nærhed og åbenhed at gøre. Jeg synes, vi må have på plads med det samme, om det er rigtigt eller forkert, og derfor vil jeg henvisse til selve Edinburgh-afgørelsen, hvor der står:

»Afgørelse truffet af stats- og regeringscheferne, forsamlet i Det Europæiske Råd ...«.

Så præciserer den, at det er et samarbejde mellem suveræne stater, hvorpå den har 5 henvisninger. 2. henvisning hedder:

»– som henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Edinburgh om nærhed og åbenhed.«

Det vil altså sige, at den afgørelse, som sendes til folkeafstemning, henviser til konklusionerne om åbenhed og nærhed. Derfor har beslutningerne om nærhed og åbenhed noget at gøre med det grundlag, vælgerne skal tage stilling til. Sådan er det bare, må jeg sige til fru Annette Just, og alt andet er vildledning. Jeg håber, vælgerne snart får mulighed for selv at læse, at det, som fru Annette Just står og siger her fra talerstolen, er vildledning.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Hr. Gade sagde, at man i aftalen henviser til konklusionerne, og tilmed også, som jeg kan se hr. Gade sidder og peger på, at der jo også står i afgørelsen, at man henviser til nogle af de konklusioner – man henviser også til aftalen i øvrigt – mellem de tolv suveræne regeringsledere, og hvad de har aftalt, for ikke at gå i detaljer, i den sag.

Om åbenhed og nærhed har jeg hele tiden sagt: Enig, og fremskridtspartiet er begejstret for, at den åbenhed og nærhed er kommet igennem. Vi er også begejstrede for at have set den i effekt allerede. Der er vel ikke nogen her

[Annette Just]

i Folketinget, som vil stille sig herop og sige, at man ikke har startet med den åbenhed. Vi har set møderne blive åbnet direkte i fjernsynet. Vi har oplevet, hvordan nærhedsprincippet er blevet taget ind i de direktiver, som allerede er i gang. Maastricht-traktaten er ikke sat i gang. Ergo er det under Romtraktaten. Det står også i de aftaler, som er blevet vedtaget i Edinburgh.

Men det er ikke det, vi skal stemme om, så hr. Ivar Nørgaard kan være helt rolig; Fremskridtspartiet vil stadig stemme nej. Vi stemmer nej til den afgørelse, som vil vildlede den danske befolkning til at tro, at der er noget nyt i Maastricht-traktaten. Ikke ét komma er blevet rettet i Maastricht-traktaten, og det må hr. Ivar Nørgaard vel nok i det mindste give præsident Kohl ret i, når han udtaler det på den måde.

Angående den sociale bistand vil jeg gerne her fra Folketingets talerstol på Fremskridtspartiets vegne erklære blankt: Det er Folketinget, der beslutter og bestemmer, hvordan den danske folkepension skal være. Men det gør det ikke bedre. Når vi skal til at betale flere milliarder kroner til hjælp til den sydlige del af Europa, vil der ikke være råd til det, og så vil det danske Folketing blive tvunget til at sætte de sociale ydelser ned, og det er det, vi har sagt.

Formanden:

Jeg er nødt til at sige, at der er en taletid, der skal overholdes, hvis vi skal nå igennem dagen på rimelig vis. Det er i forvejen lidt betænkeligt, at man vil afvikle hele debatten under korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Jan Køpke Christensen (FP):

Jeg kunne forstå, at det var noget, der fik hr. Peter Duetoft op af stolen, da jeg henviste til en opinionsundersøgelse. Når jeg henviser til, hvad den danske befolkning mener, er der grund til at vågne op, kan man se.

Det, hr. Peter Duetoft sagde, var jo, at hr. Ivar Nørgaard påstod, at der efter sidste afstemning om Unionen nu var sket en præcisering af visse områder, som jeg kalder det – altså Edinburgh-aftalen – og at det ville føre til, at flere socialdemokratiske vælgere nu ville sige ja til den nye afstemning.

Det var på den baggrund, jeg klart og tydeligt spurgte: Hvad er det, der har gjort, at de sidste undersøgelser viser, at der er et flertal af de socialdemokratiske vælgere, nemlig 43 pct., der ønsker at stemme nej, og 38 pct., der ønsker at stemme ja? Det er en Vilstrup-undersøgelse fra Politiken den 28. marts. Derfor spurgte jeg: Hvad er det så, der har gjort, at det åbenbart ikke er tilfældet, som hr. Ivar Nørgaard giver udtryk for her fra talerstolen, at der er flere og flere socialdemokratiske vælgere, der kan indse det fornuftige i at stemme ja til aftalen? Det var det, det gik ud på.

Hr. Gade sagde, at det bliver spændende, når befolkningen nu kan komme til at tage stilling til hele aftalen, når det nu bliver sendt ud til befolkningen. Skal den sendes ud til hele befolkningen? Jeg vil gerne have et svar. Det er jo ikke det, der er tilfældet; det er jo kun en formulering af, hvad den indeholder. Derfor spørger jeg: Skal hver husstand i hele landet have den?

Endelig vil jeg gerne vedrørende hele unionsholdningen her i Tinget sige, at man ser bort fra, at vi én gang har sagt nej til Maastricht-traktaten. Man bliver ved at køre i samme skure og med samme påstande. »Løgn« må man ikke sige her fra Folketingets talerstol, og gudskelov blev det ikke sagt, men jeg er faktisk tilbøjelig til at sige, at det grænser dertil, når man taler om, at det er en ny afstemning, vi skal til den 18. maj.

Formanden:

Der er altså også medlemmer, der insisterer på at overtræde taletiden, og det kan jeg ikke acceptere længere.

(Kort bemærkning).

Kai Dige Bach (KF):

Der er mange her i salen, der vil vide, at jeg ikke er for centralisme og heller ikke er for bureaukrati. Men faktisk tror jeg, at jeg har det indeni som en meget stor del af den danske befolkning: jeg er usikker på en bunke daglige detaljer i vores EF-fremtid. Jeg kan finde mange detaljer i EF-samarbejdet, jeg kunne ønske mig anderledes. Hvordan kan jeg så begrunde, at jeg helt ubetinget vil stemme ja? I dette århundrede har der været krig to gange i Europa, og nu er der krig på Balkan – en krig, som foregår efter de samme helt uhyggelige mønstre,

[**Kal Dige Bach**]

som vi tidligere har set. Vi har et flygtningeproblem, som kan blive helt uoverstigeligt. Ruslands problemer er fuldstændig uafklarede, og vi kan overhovedet ikke vide, hvad vej det går. Vi har et miljø, vi skal tage hensyn til. Vi har nogle atomkraftværker, der ligger ikke ret langt fra os, som ganske simpelt er tidsindstillede bomber.

Vi kan ikke gøre andet for vores egen fremtid end at arbejde sammen i Europa.

Alle disse problemer skal løses af et samlet Europa. Vi skal være med til at påvirke den udvikling, vi alligevel kommer til at leve under, og vi må påvirke den gennem demokratiet. Hvis eller når der opstår urimelige bureaukratiske forslag set fra dansk side, vil jeg hellere kæmpe imod dem med pen og blæk end med krudt og kugler.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Jeg vil gerne spørge fru Annette Just: Hvis der slet ikke er noget nyt i de danske særordninger, hvorfor i alverden skulle de andre lande, vi forhandlede med, så så tydeligt præcisere, at de særordninger udelukkende og kun skulle gælde for Danmark?

Hr. Jan Kørpe Christensen nævnte én af de to meningsundersøgelser, der var i søndags. Der var en Gallupundersøgelse, der viste lige det modsatte. Det nævnte hr. Jan Kørpe Christensen ikke.

Men det, jeg talte om, var slet ikke, hvilke meningsundersøgelser der hidtil havde været, men at jeg var sikker på, at når oplysningerne kom ud til befolkningen, ville procenten for ja blive betydelig større, og specielt vidste jeg, at den ville blive det blandt socialdemokraterne.

Endelig vil jeg stille det spørgsmål, om hr. Jan Kørpe Christensen ikke er klar over, at hans egen partifælle fru Annette Just har været med til sammen med os andre i Folketinget enstemmigt at vedtage, at afgørelsen bliver udsendt til samtlige beboere i Danmark i EF-avisen. Så de får faktisk afgørelsen.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Nu ved hele Fremskridtspartiet altså, at Folketingets avis, som sendes ud, indeholder Edinburgh-afgørelsen, og i den afgørelse står

der klart, at man henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Edinburgh om nærhed og åbenhed. Dermed er det, ligegyldigt hvad fru Annette Just finder på at sige, bekræftet, at disse beslutninger om nærhed og åbenhed er en del af det, som danskerne skal tage stilling til, er en del af den præcisering af Danmarks placering i EF, som er det grundlag, vi skal drøfte i dag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Hr. Ivar Nørgaard spurgte mig direkte, om det ikke har undret mig, at det var så afgørende for de elleve andre nationer, at de fire punkter for Danmark, som ligger i Edinburgh-afgørelsen, kun gælder for Danmark. Dertil vil jeg sige, at det egentlig overhovedet ikke har undret mig et sekund, i betragtning af at jeg også har fulgt med i tilblivelsen af Maastricht-traktaten på samme niveau som hr. Ivar Nørgaard og erindrer de memoranda, der blev lavet fra et flertal i Folketinget som oplæg til vores daværende udenrigsminister, altså det oplæg, der endte med at blive den danske deltagelse i Maastricht-traktaten, hvor det på krav fra bl.a. Socialdemokratiet blev helt klart specificeret, at ØMU'ens tredje fase skulle ud til endnu en folkeafstemning, hvor det på krav fra bl.a. Socialdemokratiet blev helt klart præciseret, at Danmark ikke deltog i Vestunionen, og hvor det bl.a. også på krav fra Socialdemokratiet blev helt klart pointeret, at det retspolitiske samarbejde kun kunne overflyttes til det, der hedder den første søjle, altså et EF-anliggende, hvis der var enstemmighed.

Blot for at nævne nogle få spørgsmål! Det var grundlaget for Maastricht-traktaten. Derfor forstår jeg godt, at de andre lande siger: Jamen det var grundlaget for dansk deltagelse op til Maastricht-mødet i slutningen af regeringskonferencen, og derfor kan det ikke automatisk gælde videre for de andre nationer.

Lige til sidst skal jeg sige, at jeg ikke kan forstå, at hr. Gade ikke kender forskel på, hvad det er, der er besluttet at sende ud i den avis. Det er Edinburgh-afgørelsen og ikke Edinburgh-aftalen, som hr. Jan Kørpe Christensen talte om.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige fru Annette Just tak for den klare melding om, at EF ikke kan blande sig i de danske folkepensioner. Det skal fru Annette Just have megen tak for, specielt eftersom jeg henviste til Fremskridtspartiets pressemøde i går, hvor det af Radioavisen klart fremgik, at man ville forklare landets pensionister, at deres pensioner var i fare.

Men jeg er glad for, at fru Annette Just her i dag har dementeret det, og jeg går ud fra, at fru Annette Just husker at fortælle det til sine partifæller, der rejser land og rige rundt med det andet.

Men så siger fru Annette Just sådan i almindelig modstanderetorik: Nå ja, det står der ikke, men . . . Og så kommer påstanden om, at det er folkepensionen, der bliver bragt i fare, hvis man skal betale 1 mia. kr. til den sydlige del af Europa via Samhørighedsfonden.

I den forbindelse vil jeg gerne give fru Annette Just vores ord på, at det hverken bliver på folkepensionen eller de sociale budgetter, der bliver sparet milliarder af kroner for at skaffe den milliard kroner til Samhørighedsfonden. Og hvis nu et flertal herinde giver fru Annette Just den garanti, er ikke bare ballonen med hensyn til folkepensionen punkteret, men så er hele angrebet på de sociale foranstaltninger og Maastricht i Fremskridtspartiets argumentation gennemhullet, og så synes jeg, at Fremskridtspartiet skulle tage konsekvensen og koncentrere sig om de to første ting, de sagde i går på pressemødet.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Hr. Jan Kørpe Christensen har nogle gange efterlyst en forklaring på, hvorfor så stor en procentdel ved Gallupundersøgelser og lign. mon siger, at de ikke vil stemme for Maastricht-traktaten og Edinburgh-aftalen. Det kan da også være svært at svare på den slags ting. Jeg kunne spørge hr. Jan Kørpe Christensen: Hvad kan det skyldes, at kun 5 pct. eller 7 pct. af den danske befolkning finder, at Fremskridtspartiet er værd at stemme på? Den slags spørgsmål er meget svære at svare på.

Men det var ikke derfor, at jeg bevægede mig herop. Det var, fordi det forekom mig, at fru Annette Just kom til at sige noget, der oplagt er forkert. De bestemmelser, fru Annet-

te Just citerede fra Maastricht-traktaten, er ganske rigtigt i høj grad præget af den danske indsats under forhandlingerne, men de bestemmelser gælder naturligvis også for de nye ansøgerlande – alle sammen og ubetinget. Det, der ikke gælder for de nye lande, som hr. Ivar Nørsgaard har fremstillet det adskillige gange, er Edinburgh-aftalen. Den gælder kun for os, og når det er præciseret, er det, fordi den har et indhold. Den ændrer faktisk forudsætningerne i Maastricht-traktaten.

Lad mig stille det konkrete spørgsmål: Er det ikke rigtigt, at Maastricht-traktaten forudsætter, at når vi nærmer os den tredje fase efter tidsplanen, skal samtlige landes økonomier gennemgå en vurdering – det skal de i øvrigt løbende – at der sker en proces, vi er med i, hvor vi skal vurderes osv., og ville vi så ikke, hvis man så finder, at vi opfylder betingelserne for at gå ind i den tredje fase, være gået derind, hvis vi ikke havde fået en særlig protokol? Sådan er systemet i Maastricht-traktaten og protokollerne bygget op nu.

Det, der er ændret, er, at den proces, som jeg har beskrevet, er fuldstændig bortfaldet for vores vedkommende. Vi har så at sige gennemløbet den allerede, og derfor kan vi nu med sikkerhed sige til vælgerne, at det ikke er en fase, der vedrører Danmark.

Derfor er der reelt i høj grad sket ændringer også i Maastricht-traktaten, ikke i dens ord, men i dens indhold, og jeg går ud fra, at fru Annette Just giver mig fuldstændig ret i, at det, jeg har sagt her, er korrekt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Eftersom hr. Peter Duetoft har set det som sit politiske mål her i Folketinget at benytte enhver lejlighed til at kaste grus i Fremskridtspartiets argumentation, så lad mig endnu en gang – og jeg gentager »endnu en gang« – redegøre for hr. Peter Duetoft, så hr. Peter Duetoft ikke kan være i tvivl:

Når Fremskridtspartiet er bekymret på vegne af danske folkepensionister og danske modtagere af overførselsindkomster, er det, fordi sporene skræmmer. Hvad skete der, da bl.a. hr. Peter Duetofts parti, CD, var med til at indgå finanslovaftale for 1992? Da man sad i de sene, mørke nattetimer og manglede 150 mio. kr., fandt man på at lade pensionisterne betale for

[Kim Behnke]

deres hjemmehjælp. Der gik et halvt eller trekvart år, før man fandt ud af, at det ikke var så godt alligevel, og så afskaffede man ordningen. Men ikke desto mindre: tanken blev tænkt, og den blev vedtaget i form af en finanslovaftale.

Derfor er vi dybt bekymrede for, hvordan flertallet her i Folketinget agter at finde penge, når Danmark – og det er der ingen der bestrider – kommer til at skulle betale mere både med det nye budget, med de nye overførsler til fondene osv. i EF. Vi er dybt bekymrede, når den regning skal betales, og det er vi, hvad enten man går ud og opkræver nye skatter, eller – hvad der altså er adskillige kedelige eksempler på – man overvælter regningen til de svageste i vores samfund. Vi er dybt bekymrede, for også hr. Peter Duetoft og hr. Peter Duetofts parti har medvirket til den slags asociale handlinger tidligere. I fremtiden, når EF-regningen, som bliver større, skal betales, er der et eller andet sted, pengene skal komme fra, og vi ønsker hverken højere skatter, eller at de socialt dårligst stillede kommer til at skulle betale den regning. Hvis hr. Peter Duetoft og hans parti så inderligt ønsker, at vi skal være medlem – og jeg kan forstå, at CD stadig væk er 300 pct. EF-tilhængere – så burde hr. Peter Duetoft selv ryste op med pengene frem for at lade danske folkepensionister og andre lide under hans ideologiske skoleridt.

Formanden:

Jeg giver ordet til fru Annette Just for en kort bemærkning, og så håber jeg meget, at vi kan lade den anden ordfører i første runde af talere til det første af de tre lovforslag få ordet.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg føler, at hr. Ole Espersens spørgsmål kræver et svar, for det er da fuldstændig korrekt, når hr. Ole Espersen siger, at vi i Maastricht-traktaten havde en protokol, som sagde, at hvis og når vi kommer frem til den linie, hvor tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union skulle sættes i gang, skulle Danmark kunne lægge det ud til folkeafstemning, om vi skulle deltage. Forskellen er nu, at vi har meddelt de andre lande, at det vil man ikke. Men er det en reel forskel? Der er ikke flyttet et komma i Maastricht-traktaten. I den protokol, vi havde som en særordning i Maastricht-

traktaten allerede, og som danskerne altså sagde nej til, har man bare nu sagt: Jamen det vil vi nok ikke. Der står i virkeligheden: »Vi vil nok ikke«, ligesom der står helt klart og tydeligt, at man efter folketingsvalg og lign. kan tage det op igen og sende det ud til en folkeafstemning. Og derved kan vi risikere alligevel at skulle deltage i det. Det er bare princippet i det. Der er ikke ændret et komma i Maastricht-traktaten.

Kent Kirk (KF):

Vi skal her i dag tage stilling til Danmarks fremtid, og vi lægger vores stillingtagen ud til befolkningen, så den kan bekræfte den stilling, som mere end ¾ af Folketinget nu vil bekræfte ved en afstemning i dag.

Vejen til Edinburgh har været lang og trang, og jeg tror, at det kun i kraft af et tæt samarbejde imellem Folketingets partier og den daværende KV-regering er lykkedes at få et resultat i Edinburgh, som også sikrer Danmarks tilhørsforhold til EF.

Jeg er overbevist om, at den måde, som EF har udviklet sig på siden 1950'erne, er den rigtige måde for det europæiske samarbejde, at vi har et forpligtende samarbejde imellem de europæiske lande, som sikrer en demokratisk udvikling i Europa. Vi har set det med udvidelsen af EF fra de ni og til de tolv. Da Spanien, Grækenland og Portugal slap af med deres diktaturer, var det første, de gjorde, at henvende sig til EF og søge om optagelse og dermed få stabiliseret deres demokratier og få styrket den demokratiske udvikling i deres lande.

Nu står hele Europa over for en ny situation. Ikke kun EF-landene, men også Østeuropa og Rusland står over for en meget usikker fremtid. Og her tror jeg, det er afgørende vigtigt, at de tolv EF-lande og herunder Danmark er deres opgave voksen, at vi er parat til at stabilisere udviklingen i Østeuropa, i Rusland, at vi er parat til at yde en indsats for, at de demokratier, der nu er på vej og har en meget svær fødsel, også vil lykkes. Det er i de østeuropæiske og i det russiske folks interesse, men det er så sandelig også i vores interesse, for det vil også sikre, at vores omverden er stabil, fredelig og rolig.

Det var jo hele ideen med EF, da man etablerede det. Da Konrad Adenauer, Jean Monnet og Robert Schuman greb tanken og ideen

[Kent Kirk]

og udviklede EF, var det jo netop med henblik på at sikre demokratiet og stabiliteten. Nu har vi så den mulighed, at vores generation kan være med til at få det til at brede sig i Østeuropa og i Rusland.

Derfor er det afgørende vigtigt, at det danske folk ikke svigter Europa, at vi ikke lægger hindringer i vejen for det forpligtende samarbejde imellem de vesteuropæiske lande.

For det er jo ikke for meget samarbejde, vi har haft på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Det har udviklet sig fornuftigt igennem de seneste år, men nu står vi over for nye udfordringer; nu er der behov for yderligere at stabilisere samarbejdet på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Det samme er tilfældet med hensyn til det økonomiske samarbejde. Det er jo ikke for meget samarbejde, Europa har haft med hensyn til økonomien, det viser arbejdsløsheden.

Det, det nu drejer sig om, er at få skabt et grundlag for endnu mere og tættere økonomisk og valutarisk samarbejde fremover. Det er den eneste måde, hvorpå vi kan sikre, at de, der er uden beskæftigelse, vil kunne komme i beskæftigelse fremover.

De nye forhold, der tegner sig på det forsvarspolitiske område i Europa, er usikre i øjeblikket. Vi ved, at den struktur, der har været siden Anden Verdenskrig, formentlig ikke vil holde i fremtiden. Derfor er det selvfølgelig rigtigt, at vi ikke lægger hindringer i vejen for, at de andre EF-lande nu kan diskutere, hvordan de mener et fælles europæisk forsvar skal udvikle sig.

Det samme er tilfældet, når vi taler hele flygtningeområdet og bekæmpelse af kriminalitet. Også her er det vigtigt, at Danmark ikke lægger hindringer i vejen.

Det er jo det, Edinburgh-afgørelsen bl.a. går ud på. Jeg synes nok, at man i debatten overser, at vi med Edinburgh-afgørelsen netop ikke forhindrer de andre lande i at fortsætte samarbejdet. Men vi har på disse områder sikret en klar dansk position, taget nogle forbehold.

Jeg har før sagt fra denne talerstol, at det er noget, vi ikke er så begejstrede for i Det Konservative Folkeparti. Vi ville gerne have været med, men vi respekterer nej fra den 2. juni, og vi mener, at det, den nye afstemning i virkeligheden drejer sig om, er at respektere det nej, samtidig med at vi sikrer Danmarks placering i

EF, at vi sikrer Danmarks medlemskab af EF. Og det finder vi at Edinburgh-afgørelsen og -aftalen har gjort.

Det er et nyt grundlag, som befolkningen skal tage stilling til. Det er ikke det samme som den 2. juni 1992. Med Edinburgh-afgørelsen har vi sagt nej til den fælles mønt.

Der er vel mange af jasergerne, der mener, at det måske havde været hensigtsmæssigt med en fælles mønt. Men de må nu acceptere, at vi er med i det økonomiske samarbejde, men har trukket strengen ved den fælles mønt.

Det samme er tilfældet for den fælles forsvarspolitik. Der har vi også sagt at vi ikke er med. De andre kan fortsætte, Danmark er ikke med.

Med hensyn til begrebet unionsborgerskab, som jo var meget oppe i debatten sidste år, har vi nu fået en klar definition: Borgernes rettigheder, frihedsrettighederne i EF, kan ikke på nogen måde anfægte statsborgerskabet. Det mener jeg det er meget vigtigt at vi har fået på plads.

Endelig synes jeg også, at det er væsentligt at være opmærksom på, at både i Birmingham, som var forløberen for Edinburghmødet, og i Edinburgh har man nu fået fastslået, at EF-samarbejdet ikke er et føderalt samarbejde, hvad mange frygtede at det ville udvikle sig til.

Vi har fået slået fast, at EF-samarbejdet er et samarbejde mellem 12 suveræne lande. Det er et samarbejde, som kan udvikle sig, og hvor man kan sige, at her er nogle områder, som vi klarer bedre i fællesskab. Men det vil aldrig nogen sinde være noget, der kan gå hen og afløse den suveræne stats placering.

Vi har også fået gennemført, at EF skal respektere de enkelte nationers historie, kultur og traditioner. Det er selvfølgelig en udløber af det, at vi er suveræne stater, men det er trods alt vigtigt, at vi med Birminghamerklæringen sender det signal til EF-Kommissionen, at der skal være respekt om det enkelte medlemslands historie, kultur og tradition.

Så er der sidst, men ikke mindst, spørgsmålet om det fælles gods. Det har været naturligt i hele EF's opbygningsfase at centralisere tingene for at prøve på at skabe noget, der kunne fungere imellem medlemslandene. Men nu har vi jo etableret de fleste ting. Så er det også naturligt, at vi går i gang med at decentralisere tingene og sørger for, at beslutningerne kom-

[Kent Kirk]

mer så tæt på borgerne som overhovedet muligt.

Det sikrer Maastricht-traktaten plus Edinburgh-afgørelsen med den måde, som man nu udmønter hele nærhedsprincippet på. Jeg er overbevist om, at alle politikere i EF-medlemslandene har en særskilt fælles interesse i at sikre, at netop nærhedsprincippet bliver det bærende princip for EF-samarbejdet i de kommende år.

Det fælles gods indebærer også, at vi får større åbenhed om Fællesskabet, hvilket er til gavn for hele den europæiske dialog. Jeg tror, det er vigtigt, at vi får befolkningerne draget tættere ind i hele EF-beslutningsprocessen, og det har vi også lagt op til her i Folketinget.

For os Konservative er det afgørende, at vi med Edinburgh-afgørelsen kan sikre det danske medlemskab af EF. Jeg er meget glad for, at vi i dag vil kunne konstatere, at der er et massivt flertal i det danske Folketing, der nu går ind for det danske medlemskab af EF. Det er historisk, at der er så mange, der vil støtte det danske medlemskab.

Vi skal afvise alle de EF-modstandere, herunder Fremskridtspartiet, som, hver gang vi trækker konsekvenserne op af et nej den 18. maj, siger, at det er skræmmekampagne.

Jeg er overbevist om, at hvis vi får et nej den 18. maj, så vil vi blive stoppet som medlem af EF. Vi vil ikke kunne følge med udviklingen i EF. De 11 andre vil fortsætte udviklingen, og Danmark vil ganske langsomt komme til at hinke bagefter. Derfor er det afgørende både for dansk landbrug, for dansk fiskeri og for dansk industri, at vi som ansvarlige folketingsmedlemmer stemmer ja nu om et øjeblik, men også at den danske befolkning vil bekræfte det ja den 18. maj.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg tror, at hr. Kent Kirk får svært ved at overbevise danske repræsentanter for landbrug og fiskeri – med de ulykker, erhvervene har oplevet allerede med det nuværende EF-samarbejde og den politiske regulering af markedet – om, at man bare skal have endnu mere politisk regulering.

Men det er det, som hr. Kent Kirks meningsfæller i dette her spørgsmål, nemlig SF, står for. SF's tidligere formand, hr. Gert Petersen,

gav i dagbladet Information den 27. februar 1993 klart udtryk for, hvad det er, det handler om. I 1986 tillod man med Fremskridtspartiets stemmer et frit åbent marked i EF, og det har en folkesocialist som hr. Gert Petersen haft sine problemer med, for sådan et frit marked var jo ikke lige den socialistiske drøm, og derfor er – som hr. Gert Petersen gør opmærksom på – den eneste måde, hvorpå han som socialist kan sikre, at markedet bliver tæmmet, bliver reguleret, bliver politisk styret, det er ved at gennemføre EF's Maastricht-traktat.

Mit spørgsmål til hr. Kent Kirk er derfor: Har hr. Kent Kirk slet ingen ideologiske skrupler ved at være sammen med danske folkesocialister, italienske kommunister og andre socialister i Europa? Har det slet ikke undret hr. Kent Kirk, at overalt i de andre EF-lande er de varmeste fortalere for Maastricht-traktaten ikke liberale og konservative, nej, det er kommunister og socialister af forskellig observans fra de andre EF-lande? Er det ikke sådan, at hr. Gert Petersen har fuldstændig ret i, at Maastricht-traktaten er den eneste sikre vej til at køre EF mod socialisme og væk fra det frie marked?

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Hr. Kent Kirk var heroppe med nogle sætninger, som ikke har spor med debatten at gøre.

For det første sagde hr. Kent Kirk, at der i Fremskridtspartiet skulle være EF-modstandere. Jeg vil godt bare sådan for en sikkerheds skyld understrege, at Fremskridtspartiet er ikke EF-modstander. Fremskridtspartiet er unionsmodstander, og det er noget ganske andet, må vi sige til hr. Kent Kirk.

Så kom hr. Kent Kirk også ind på, at Det Konservative Folkeparti havde respekteret nej den 2. juni. Det vil jeg godt have en nærmere forklaring på. Hvordan har Det Konservative Folkeparti respekteret nej? Man kan ikke pille ting ud og sige, at det får vi en særordning for, og så samtidig respektere et nej, som var et nej til den samlede Maastricht-traktat. Det er en kendsgerning.

Jeg vil også godt sige til hr. Kent Kirk, som er overbevist om, at vi melder os ud af EF, hvis vi siger nej, og at de andre vil lave tingene uden om os: Jamen det var også det, man sag-

[Pia Kjærsgaard]

de op til 2. juni. Da sagde man: Toget kører videre, unionstoget vil ikke vente på Danmark. Man var fuldstændig sikker på, at processen ville gå sin gang. Og hvad er der sket?

Et sidste spørgsmål til hr. Kent Kirk. Hr. Kent Kirk taler meget om det ansvarlige Folketing, hvor et stort flertal nu om et stykke tid vil trykke på jaknappen. Betyder det, at den danske befolkning er uansvarlig? Det må det jo betyde efter hr. Kent Kirks mening. Er den danske befolkning uansvarlig, for der er jo ikke det store flertal, som hr. Kent Kirk i lighed med kollegerne rundt i Europa bryster sig af at der er i parlamenterne, men ikke ude omkring i virkeligheden – hos befolkningerne?

Er det, fordi man er uansvarlig?

(Kort bemærkning).

Niels Anker Kofoed (V):

For at man ikke skal bevæge sig for langt ud på overdrevet, vil jeg gerne gøre hr. Kim Behnke opmærksom på, at Maastricht-traktaten er ingen garanti for nogen som helst form for socialisme overhovedet. Maastricht-traktaten er ikke mere garanti for, at socialisme kan brede sig dér, end den danske grundlov. De eneste, der bestemmer, hvilket politisk system der skal være, det er vælgerne. Det er ingen traktat, der sikrer noget som helst.

Så kan jeg oplyse hr. Kim Behnke om, at de eneste, der har det synspunkt som hr. Kim Behnke, det er Le Pens parti, det er republikanerne, det er de virkelig nationalistiske. Men generelt er der ikke en eneste, der tror, at Maastricht-traktaten som sådan giver nogen som helst særlig grobund for at indføre socialisme. Det er vælgerne, der bestemmer det og ikke traktaterne.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg troede, at hr. Kim Behnke var klar over, at Maastricht-traktaten og Edinburgh-afgørelsen ikke ændrer noget for landbrug og fiskeri. Det er kun, hvis man får et nej og den situation opstår, at Danmark bliver koblet af i hele den europæiske udvikling, at der vil opstå en ganske alvorlig situation for landbrug og fiskeri, og det synes jeg at man skal være meget, meget opmærksom på her den 18. maj.

Må jeg så sige til hr. Kim Behnke, at hvis vi ser på, hvor Edinburgh-afgørelsen og Maastricht-traktaten kommer ind på markedselementerne, så er det inden for den økonomiske og monetære politik, og jeg finder ikke, at det er socialisme, at man fører pengepolitik.

Jeg finder heller ikke, at det er socialisme, at de 12 EF-lande fremover vil koordinere deres økonomiske politik, så man kan prøve på at gøre så meget som muligt for at bekæmpe arbejdsløsheden. Det er ikke socialisme i mine øjne. Jeg tror, at hr. Kim Behnke helt har mistet forståelsen af, hvad Den Økonomiske og Monetære Union går ud på. Det er ikke at gennemføre socialismen i Europa, men jeg har i min tid i Europa-Parlamentet mødt mange kommunister fra Italien, som var meget stærke tilhængere af det europæiske samarbejde – nøjagtig på samme måde, som jeg er det – ud fra den betragtning, at det var den eneste måde og den bedste måde, man kunne sikre en demokratisk udvikling i Europa på. De er jo ikke kommunister i den forstand, som vi har set det i Østeuropa, eller som Spinelli og andre. De har en anden opfattelse af, hvordan man skal sikre en demokratisk udvikling, end den, man har set i Østeuropa.

Må jeg så sige til fru Pia Kjærsgaard, at det, Fremskridtspartiet åbenbart vil, det er et EF a la carte, hvor man kan tage elementer ud og så bruge dem, som man har lyst til. Men man får ikke et forpligtende samarbejde imellem 12 lande til at fungere, hvis hvert enkelt land tager det ud, man bryder sig om, og så lader resten ligge tilbage. Det er kun, hvis alle 12 lande går ind for det samme grundlag, at man kan få samarbejdet til at fungere.

Formanden:

Det er ikke hensigtsmæssigt, at medlemmerne insisterer på at blive ved med at tale, uanset at taletiden er udløbet.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Niels Anker Kofoed ved udmærket godt, at når det gælder Frankrig, har Fremskridtspartiet sit samarbejde med gaullisterne, Jacques Chiracs parti, og det var de kandidater fra gaullistpartiet, som var ude at anbefale et nej, der fik det flotteste valg til parlamentet her for nylig. Og i England gælder det den del af

[Kim Behnke]

det konservative parti, som har fru Thatcher som deres leder.

Det samme gælder i forhold til hr. Kent Kirk, der taler om, at det bare er undertegnede, der finder på, at det bliver til socialisme osv. Jeg må understrege, at alle seriøst liberale kræfter rundt omkring i de andre europæiske lande er dybt skeptiske eller direkte modstandere af Unionen med nøjagtig samme argumenter.

Det her fører til socialisme. Det fører til, at man giver politikerne redskabet til at styre og kontrollere markedet, og det er definitionen på socialisme. At hr. Kent Kirk så finder meningsfæller hos kommunisterne i Italien, kan jeg kun sige tillykke til hr. Kent Kirk for, men de danske vælgere skal vide, hvad det er, de tager stilling til. Det, man tager stilling til, er ikke nogle detaljer om, hvorvidt Fremskridtspartiet og Det Konservative Folkeparti kan være enige om det her.

Det, der skal tages stilling til, er: Hvilken udvikling skal der være i Europa? Vi danskere er så privilegerede, at vi stadig væk har muligheden for at trække i håndbremsen den 18. maj – eller rettere sagt lade være med at slippe håndbremsen den 18. maj.

Hr. Kent Kirk taler om et a la carte-Europa. Var det ikke lige præcis det, der blev udtrykt i Edinburgh af flertallet her i Folketinget – at man ønskede et a la carte-Europa?

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg skal gerne medgive, jeg skal gerne bekræfte, at Den Økonomiske og Monetære Union intet har med socialisme at gøre. Det gælder i ganske særlig grad dens tredje fase, den såkaldte møntunion. Der er tale om en neoliberalistisk model efter tysk mønster. Så hvis det har med socialisme at gøre, så er forbundskansler Kohl vores fremmeste socialist for ikke at tale om Bundesbanks chefdirektør. Hvis Danmark ikke var blevet holdt uden for det makværk, kan jeg garantere for, at så ville jeg ikke have anbefalet et ja den 18. maj.

Dér, hvor der ligger perspektiver – om man vil kalde det socialisme, ja, det er så en compliment til de socialistiske ideer – med hensyn til tøjlen af det indre marked, det er i miljøbestemmelserne, det er i den sociale dimension, som de britiske toryer jo altså også i panisk

skræk vil holde sig uden for. Her ligger de eneste i øjeblikket foreliggende muligheder for at styre det indre marked, så det ikke går grassat med miljøødelæggelse, med social dumping osv.

Jeg er da kun glad for, at et flertal i det danske Folketing er enige i, at det er nødvendigt, og jeg synes, at det er karakteristisk, at Fremskridtspartiet som yderliggående liberalistisk parti tager et sådant standpunkt, at det stiller sig udenfor og foretrækker et helt frit marked uden styringselementer af nogen art med ødelæggelse af miljø, med social undergravning til følge. Held og lykke med det!

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det er jo imponerende, at hr. Kim Behnke kan sige, at alle de liberale kræfter i Europa er imod. Det er interessant at se, at alle de liberale partier anbefaler et ja og har stemt for et ja til Maastricht-traktaten i deres respektive parlamenter. Så er der nogle få gaullister, og der er nogle få konservative i Storbritannien, som anbefaler, at man ikke skal ratificere Maastricht-traktaten.

Jeg har svært ved at se, hvor det er, de liberale kræfter er imod. Vi har absolut ingen problemer med at anbefale den danske befolkning at stemme for Edinburgh-afgørelsen, således at vi også kan være med på den udvikling, som nu er aftalt imellem de 12 lande.

Vi ser det ikke som en socialistisk udvikling, vi ser det tværtimod som en perspektivrig europæisk udvikling, som vi også kan få lov at deltage i.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det kunne jeg ikke stå for. De få gaullister, den lille minoritet, som gik imod Unionen op til den franske folkeafstemning, fik altså lidt over 49 pct. af det franske folks stemmer til at gå imod Unionen. Men o.k., hvis det er hr. Kent Kirks begrebsverden, at når det er under 50 pct., så er det kun ganske få, så må jeg sige: Skidt da, så lad os ved næste folketingsvalg nøjes med nogle få stemmer til Fremskridtspartiet. 49 pct. ville måske rive lidt op i, hvad der ellers bliver lavet af politisk hurlumhej her i Folketinget.

[Annette Just]

Angående den sociale dimension, som hr. Gert Petersen var inde på, er det fuldstændig korrekt, hvad hr. Gert Petersen siger. Fremskridtspartiet er modstander af den sociale dimension, hvor EF nu skal til ikke blot at planlægge, men også diktere alt fra arbejdstid til forbud mod børnearbejde. Det lyder også fantastisk, ikke? Vi skal have forbud mod børnearbejde. Selvfølgelig skal små børn ikke ned i miner el. lign., vi er jo ikke gået tilbage til det attende århundrede. Men skal det også betyde, at ingen børn under 15 år må have over 2 timers arbejde f.eks. for deres egen mor i køkkenet? Så er vi ude på overdrevet, men de forslag er der, og jeg er ret overbevist om, at hr. Gert Petersen også vil stemme imod dem, når den tid kommer. Det er den sociale dimension, som Fremskridtspartiet bl.a. er imod.

Formanden:

Hr. Kent Kirk for en kort bemærkning, og så håber jeg snart, vi kan vende tilbage til den anden ordfører i ordførrækken i første runde ved det første af de tre lovforslag.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg forstår bedre Fremskridtspartiets vanskeligheder, når fru Annette Just her fra talerstolen kan sige, at 49 pct. af den franske befolkning, som stemte imod Maastricht-traktaten, var gaullister. Gaullisterne fik ved sidste valg, altså i søndags, kun 25 pct. af stemmerne, så vidt jeg ved. Der må jo have været andre, der har stemt imod i den franske befolkning end netop gaullister.

Så kan jeg forstå på fru Annette Just, at det, man måske i virkeligheden ønsker for den europæiske udvikling og også på arbejdsmarkedet, er at komme tilbage til det attende århundrede. Det ønsker vi ikke.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hverken skældsord tidligere fra hr. Niels Anker Koføed om, at Fremskridtspartiet skulle sympatisere med le Pen i Frankrig, eller nu fra hr. Kent Kirk, der beskylder Fremskridtspartiet for at ville føre arbejdsmarkedet tilbage til det attende århundrede, bider. Fremskridtspartiet har sin dokumentation i orden, og

Fremskridtspartiet har til enhver tid grundigt redegjort for, hvilke synspunkter vi har. Det, vi prøver at få hr. Kent Kirk til at erkende, er, at det selskab, hr. Kent Kirk er kommet i, er et selskab, hvor hr. Kent Kirk ikke hører hjemme, og jeg takker hr. Gert Petersen for så ærligt og redeligt at have bekræftet interviewet fra Information den 27. februar. Det understreger netop mit synspunkt, at det selskab, hr. Kent Kirk er kommet i, er et selskab, der bevidst og målrettet fører mod et mere socialistisk Europa.

Det var ingen tilfældighed, at de partier her i Folketinget, der lavede det såkaldte nationale komplot – kompromis – var Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre. De fremmeste socialister her i Folketinget fandt sammen med det formål at få tingene kørt i stilling, sådan at man var klar til et bagholdsangreb på den danske befolkning ved en afstemning nr. 2, og så måtte hr. Kent Kirk komme tøffende bagefter og tilslutte sig allernådigst. Det er jo det samme, der sker nu, og hr. Kent Kirk har et forklaringsproblem over for sine vælgere, over for sit bagland, når de, man allierer sig med, når det gælder den samlede europæiske udvikling, er de fremmeste socialister i Europa.

Dér er et forklaringsproblem.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg går ud fra, at den skræmmende socialist, hr. Kent Kirk bl.a. er i selskab med, er kansler Kohl eller alle de andre regeringer i EF, som ikke er socialistiske.

Så vidt jeg husker, er der ét land i EF, der har en rent socialistisk-socialdemokratisk regering. Alle andre har enten ikkesocialistiske regeringer eller som i Danmark et samarbejde mellem nogle centrumpartier og et socialdemokrati.

Jeg vil godt have hr. Kim Behnke til at forklare, hvor den dybereliggende socialisme er i kansler Kohls politik.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det er jo imponerende med hr. Kim Behnke. Hr. Kim Behnke er ikke klar over, at Det Konservative Folkeparti altid har arbejdet for, at vi skulle have en miljøpolitik her i landet. Hr.

[Kent Kirk]

Kim Behnke er ikke klar over, at vi også har været tilhængere af, at der skal være en politik vedrørende arbejdsmiljø. Jamen så er det da logisk, når vi har den holdning, at vi mener, at her er der behov for, at man formulerer en politik. Så har vi også en interesse i, at vi på fælles europæisk plan kan etablere en fælles miljøpolitik, og at vi kan etablere en fælles arbejdsmarkedspolitik, som sikrer, at man ikke kan udkonkurrere hinanden på grund af et dårligt miljø eller på grund af et dårligt arbejdsmiljø. Det er jo hele essensen i det, og hvis det er sådan, at Fremskridtspartiet er imod det, så siger jeg bare velbekomme. Vi er tilhængere af, at vi arbejder sammen på det her område i Europa.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre har ikke i dag tænkt sig at diskutere så meget, hvad vi ikke får, men derimod hvad vi får som følge af komplekset Maastricht-Edinburgh. Hr. Ivar Nørgaard har så glimrende redegjort for, at Edinburgh-aftalen er juridisk bindende og dermed giver Danmark nogle undtagelser.

Venstre siger ja igen. For os er der ikke tvivl om, at Danmark er en del af Europa. Danskerne er ud over at være danske også europæere. Det har vi været i tusind år.

EF er det eneste forpligtende internationale samarbejdsforum i Europa. Det er her, Vesteuropas fælles opgaver løses, det er i EF, de grænseoverskridende opgaver kan løses.

I dagens Europa trænger især to opgaver sig på, det er opgaver, der begge fordrer et forpligtende internationalt samarbejde. Efter murens fald i 1989 er en stribe nye demokratier dukket op i Central- og Østeuropa, de gamle magthavere er styrtet, de folkevalgte har taget over. Det er ikke ukompliceret at gå fra kommunisme til folkestyre, det er heller ikke ukompliceret at gå fra socialisme til markedsøkonomi. De nye demokratier gennemgår en omfattende omstillingsproces. En så stor omstilling, som der er tale om her, indebærer risiko for uro. Gamle magthavere opgiver ikke frivilligt deres indflydelse og privilegier. Derfor er der uro og borgerkrige i Europa, derfor er der i øjeblikket politisk krise i Rusland.

Som europæere må vi bidrage til en fredelig og hurtig omstilling i Øst- og Centraleuropa. De nye demokratier ser hen til os i EF som

rammen om det fællesskab, der skal sikre et helt og et frit Europa. Vi har et ansvar.

En styrket europæisk ramme om en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik er den væsentligste ændring af EF, som danskerne skal tage stilling til den 18. maj. Skal EF fortsat være Europas dynamo i spørgsmålet om at sikre demokratiet? Skal vi fortsat bidrage til at sikre demokratiet også i de europæiske lande, der endnu ikke er blevet medlemmer af EF? Det mener vi i Venstre at vi skal.

Som efter Anden Verdenskrig, da EF blev dannet, er det fortsat EF's væsentligste opgave at sikre demokratiet i Europa. Murens fald i 1989 har givet denne opgave nye dimensioner. Sikring af demokrati er fortsat Fællesskabets væsentligste opgave, og i sikring af demokratiet spiller den økonomiske udvikling en afgørende rolle. Arbejdsløshed og faldende velstand skaber usikkerhed, og derfor må Det Europæiske Fællesskab også styrke indsatsen for at skabe flere arbejdspladser i Europa.

Vi skal den 18. maj tage stilling til en udbygning af EF's økonomiske samarbejde. Den overordnede økonomiske politik er grænseoverskridende, og derfor må den koordineres i EF. Det skridt, vi skal tage, er ikke så langt som oprindeligt planlagt. Edinburgh-afgørelsen betyder, at fælles mønt og fælles europæisk centralbank må vente for Danmarks vedkommende.

For at sikre økonomisk stabilitet må vi koordinere landenes overordnede økonomi. Det sker i det fælles økonomisk-monetære samarbejde. Landene må samarbejde om skabelsen af vækst i antallet af arbejdspladser. Vi skal ikke gentage eksperimentet fra 1970'erne, hvor landenes devalueringer mod hinanden blot førte til inflation og stærkt stigende arbejdsløshed. Et forbedret økonomisk samarbejde er særlig betydningsfuldt i en periode med lavkonjunktur. Samarbejde og overordnet økonomisk koordination skal forhindre nyprotektionisme og devaluering mod hinanden. En fortsættelse af samarbejdet i Den Økonomiske og Monetære Union skal fastholde den lave inflation, sikre lavere rente og dermed lægge grundlaget for øget beskæftigelse. Økonomisk krig i Europa har ingen vindere.

På det økonomiske område stiller udviklingen mod Øst os også over for nye udfordringer. EF må åbne sine markeder mod Øst. De

[Charlotte Antonsen]

nye markedsøkonomier er afhængige af samhandel for at skabe vækst og for at skabe nye arbejdspladser. På dette område spiller Danmark en særlig vigtig rolle. Vi må til stadighed presse på for at sikre, at de øst- og centraleuropæiske lande inddrages mere og mere i det vesteuropæiske frihandelsområde.

De nye demokratier har behov for velstand, og Danmark har på grund af sin geografiske placering et særligt behov for at gøre Østersøregionen til Europas nye vækstcenter. I det nye Europa har vi fået en anden mere central økonomisk og handelsmæssig placering. Danmark er ikke længere placeret i yderkanten af Europas markedsøkonomiske område. Tager vi de nye liberaliserede lande med, er Danmark nu økonomisk centralt placeret i Europa. Det er helt afgørende for vore fremtidige økonomiske handlemuligheder. Som det fremgik i går af Mandag Morgen, koncentrerer den økonomiske vækst om Europas vækstcentre. Det, der så har betydning for Danmark, er, at vi om ganske få år vil se, at Østersøregionen kan blive et sådant vækstcenter.

Både for at hjælpe de nye markedsøkonomier til velstand og for at skabe fornyet dynamik i dansk erhvervsliv er det af central betydning, at EF får åbnet sig mod Øst. Den udvikling kan Danmark medvirke til, men kun hvis vi siger ja den 18. maj og bevarer vor indflydelse i EF. EF spiller en rolle i Europas udvikling, netop fordi samarbejdet er forpligtende. Når landene har diskuteret og besluttet et forslag i EF, er de forpligtet til efterfølgende at gennemføre beslutningerne i deres respektive parlamenter. Derfor er EF dynamisk, derfor spiller EF en rolle.

Men det forpligtende samarbejde kan selvfølgelig også føre til uenighed. Tolv forskellige lande kan naturligvis ikke være enige hele tiden. Derfor kan det ikke undgås, at der i EF's bestræbelser på at nå et kompromis i enkelte tilfælde træffes beslutninger, som de enkelte lande ikke er 100 pct. enige i. Det er derfor, der er debat om EF. På den anden side er det, at EF er et forpligtende samarbejde, også det, der betyder, at EF faktisk spiller en rolle i løsningen af vore fælles opgaver.

Nordisk Råd har været meget opreklameret på det seneste og særlig i EF-debatten. Men Nordisk Råd er jo en anden form for samarbejde: det er et uforpligtende samarbejde. Der

træffes mange beslutninger i Nordisk Råd, men landene er ikke forpligtet til i praksis at gennemføre beslutningerne; derfor bliver det nordiske samarbejde ukompliceret. Der træffes ingen bindende beslutninger; derfor er der ingen særlig kritik.

Men det, der på den anden side så er problemet med det nordiske samarbejde som et eventuelt alternativ til EF, er jo, at Nordisk Råd ikke kan fungere som dynamo i løsningen af de opgaver, vi vitterlig står over for. Når samarbejdet ikke er forpligtende, så vil der jo ingenting ske. Så kan det være lige meget.

Venstre siger ja igen. Vi siger ja til det forpligtende europæiske samarbejde, vi siger ja til EF. Fælles opgaver skal løses i fællesskab.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

I hvert fald ved festlige lejligheder gør fru Charlotte Antonsen meget ud af at understrege, at hun repræsenterer og kommer fra et liberalt parti. Det gør kollegaen hr. Bertel Haarder jo også.

Hr. Bertel Haarder skrev på et tidspunkt en bog under titlen »Danskerne år 2002 – en begrundet vision«, hvor man bl.a. kan finde følgende: »Harmoniseringsdillen skyldes mistro. Mistro til kvaliteten af andre landes ordninger, provinsiel og selvglad overbevisning om, at det, man kender, er det eneste mulige. Når vi får tillid til, at andre lande, der er anderledes, ikke er ringere, så kan eurokraterne sendes hjem. Deres indsats tilhører en efterkrigstid med komplekser og neuroser.«

Lidt senere fortsætter hr. Bertel Haarder: »Hvis man tror, at man skaber fred ved at harmonisere og integrere nationer, der er forskellige, så tager man blodigt fejl. Man skaber tværtimod fred ved at lade folk udvikle sig efter sin egen natur og efter sine egne bestemmelser.«

Jeg vil gerne spørge fru Charlotte Antonsen, om fru Charlotte Antonsen er enig i hr. Bertel Haarders vurdering af, hvad der sker, når man integrerer nationer, der er forskellige. Og hvis fru Charlotte Antonsen er enig i det synspunkt, som hr. Bertel Haarder har redegjort for i bogen »Danskerne år 2002 – en begrundet vision«, hvad er det så, der har fået partiet Venstre til at tage det helt uliberale standpunkt, at man vil anbefale Maastricht-traktaten og Edinburgh-dokumenterne?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Hr. Kim Behnke tager fejl, når han udlægger hr. Bertel Haarders tekst som en modstand mod EF. Det er der ikke tale om. Men hr. Kim Behnke lægger noget andet i EF, end der vitterlig er tale om. Der er ikke tale om i EF, at vi skal harmonisere nationer, som hr. Kim Behnke sagde. Der er ikke tale om i EF, at vi skal harmonisere mennesker, som hr. Kim Behnke sagde. Der er derimod tale om, at vi skal sikre fri konkurrence ved hjælp af det indre marked, hvor vi harmoniserer nogle standarder og nogle maskiner, således at der kan blive en forbedret mulighed for en reel frihandel i Europa.

Dér må jeg sige, at jeg er meget forundret over, at netop Fremskridtspartiet har så meget imod den frie konkurrence i Europa. Fremskridtspartiet taler jo ellers meget om markedsøkonomi, men når det kommer til realiteter, har vi ikke alene hørt fra hr. Kim Behnke her i dag, vi har også hørt fra fru Annette Just, at Fremskridtspartiets bud på Europa er, at man reelt ikke ønsker det indre marked. Fru Annette Just eksemplificerede det ved hjælp af den sociale dimension. Vi ved alle, at det sociale charter blev vedtaget i 1989, at den sociale dimension er led i EF's indre marked, at den sociale dimension skal sikre borgernes frie bevægelighed. Fru Annette Just sagde, at det går Fremskridtspartiet selvfølgelig imod.

Jamen så drag da konsekvensen af Fremskridtspartiets angst for realiteten i EF og sig, at I ønsker at forlade EF.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg er sikker på, at hr. Bertel Haarders bog, som hr. Kim Behnke har citeret, er skrevet for nogle år siden. Her det jo interessant at se, at hr. Kim Behnke nu går imod den udvikling i EF, hvor vi har mulighed for at decentralisere beslutningerne og få dem så tæt til borgerne som overhovedet muligt.

Det er jo først, da man forhandlede Maastricht-traktaten på plads, og hvor vi nu har fået Edinburgh-afgørelsen på plads, at vi har fået nærhedsprincippet ind i EF-samarbejdet. Jeg er overbevist om, at det i de kommende år vil vise sig, at næsten alle politikere i EF-landene

vil have en interesse i at få beslutningerne trukket ud så tæt på borgerne som overhovedet muligt, samtidig med at man sikrer sig, at markedet kan fungere, dvs. at man ikke kan konkurrere imod hinanden på f.eks. dårligt miljø, dårligt arbejdsmiljø og lign.

Jeg synes også, det er interessant at se, at hr. Kim Behnke åbenbart er imod, at vi skal samarbejde tættere omkring udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Jeg så meget nødig, at nationerne frit kunne konkurrere i udenrigs- og sikkerhedspolitikken i Østeuropa. Jeg er overbevist om, at hvis de tolv medlemslande ikke havde fået vedtaget EPS-aftalen i 1986, som vi nu udbygger, så havde risikoen for en meget mere urolig udvikling i Østeuropa været meget stor, for så ville vi have set Tyskland forfølge sine mål, Frankrig forfølge sine mål, Storbritannien forfølge sine mål og dermed konkurrere på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område.

Det, der er så afgørende vigtigt for Europa nu, er at sikre, at vi nu får et arbejdsgrundlag, der forhindrer de enkelte lande i at konkurrere på et så vigtigt område, et område, der har så stor betydning for freden og sikkerheden for os alle sammen.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Når jeg stillede et spørgsmål til fru Charlotte Antonsen og brugte citater fra en bog skrevet af fru Charlotte Antonsens partikollega hr. Bertel Haarder, så er det jo en underlig måde at svare på at sige, at jeg skulle have givet udtryk for de synspunkter, der står i bogen. Jeg bruger et citat fra en bog, som fru Charlotte Antonsens partikollega har skrevet, og spørger, om fru Charlotte Antonsen er enig, hvorefter fru Charlotte Antonsen går på talerstolen og giver udtryk for, at det skulle være under- tegnede synspunkter. Det var ingenlunde tilfældet. Det var et citat fra den bog, hr. Bertel Haarder har skrevet, »Danskerne år 2002 – en begrundet vision«, side 25 for at være helt præcis, hvor der står: »Hvis man tror, at man skaber fred ved at harmonisere og integrere nationer, der er forskellige, så tager man blodigt fejl.«

Så spørger jeg bare: Er det stadig væk Venstres synspunkt? Hvis det er tilfældet, må det være ulogisk at skulle anbefale Maastricht-traktaten.

[Kim Behnke]

Både fru Charlotte Antonsen og hr. Kent Kirk gør meget ud af at beskrive, at Fremskridtspartiet er modstander af EF. Det er ingenlunde tilfældet. Fremskridtspartiet tilsluttede sig i 1986, anbefalede det ja, det blev i 1986. Men der var jo både lidt på sølvvægten og lidt på guldvægten i 1986. Vi var ikke begejstrede for det sociale charter dengang, men syntes, at intentionerne omkring det frie marked, de fire friheder, var så velargumenterede og så velbegrundede, at vi måtte tage det sociale charter med. Det, der sker nu, er, at alt det gode fra 1986 bliver båndlagt med Maastricht-traktaten. Dermed ødelægges alt det gode fra 1986.

Så bliver der sagt fra hr. Kent Kirks side, at hvis ikke Fremskridtspartiet går med til Edinburgh-aftalen, så kan vi ikke få decentralisering osv. Jo, vi kan, og vi kan sige nej til Unionen.

Gade (SF):

Jeg vil sige til hr. Kim Behnke, at Europa står over for at kunne begå fejltagelser på to områder, når man træffer beslutning. Det ene er, hvis man tror på, at man kan opbygge et Maastricht-babelstårn med fælles mønt og fælles forsvar. Det mener jeg er en risiko, og det er farligt. Det andet er, hvis man ønsker et Europa, som falder fra hinanden, hvor man kun leder markedet råde, er ligeglad med miljø, med arbejdsmiljø og med lønmodtagere, og dermed løber risikoen for at åbne op for jungleloven.

Det er imellem disse to områder, vi skal placere Danmark, dér hvor der er et nationalt råderum på de rigtige områder, så det er sikret, at beslutningerne træffes i Danmark af danskere, samtidig med at vi får Danmark placeret i et samarbejde i Europa, som er et forpligtende samarbejde mellem landene. Det er den balance, og det er den målsætning, vi i SF går efter at få Danmark placeret i.

Den beslutning, vi nu skal tage i dag, fastlægger Danmarks placering i EF-samarbejdet for de kommende år. Vi har sagt nej til Maastricht-traktaten den 2. juni 1992. Vi har defineret, hvad det var, vi ikke ville være med til. Det var at bygge babelstårnet op. Vi vil ikke være med til for Danmarks vedkommende at lægge grundstene for EF's forenede stater, og det er lige præcis det, vi med Edinburgh-afgørelsen har fået præciseret: for Danmarks vedkommende er vi ikke en del af en sådan opbygning.

At vi så samtidig reelt kan konstatere, at unionstoget på mange måder også står stille, er set med mine øjne en sidegevinst. Og det er i den situation, at vi skal tage chancen for at præge Europas udvikling.

Når SF siger ja til Edinburgh-afgørelsen, som den foreligger her, og dermed til det samlede aftalesystem, er der for os fire perspektiver.

Det første perspektiv er, at Danmark får et særligt rum inden for EF-samarbejdet fremover, hvor vi siger nej til at deltage i opbygningen af EF's forenede stater.

Vi siger nej til fælles mønt. Vi siger ikke, som fru Annette Just sagde tidligere: Vi vil nok ikke. Nej, vi siger udtrykkeligt nej til tredje fase og fælles mønt, og vi siger det nu.

Vi siger nej til fælles forsvar og forsvarspolitik.

Vi siger, at vi ikke vil være med til at udvide unionsborgerskab til noget, der minder om et statsborgerskab.

Og vi fastholder, at det retlige samarbejde er mellemstatsligt. EF-Domstolen har ingen kompetence her.

Det er det særlige rum for Danmark. Det er et perspektiv i sig selv. Det er noget nyt, og det er noget helt andet end det, vi stemte om sidste år.

Det andet perspektiv er, at EF er under ændring. Edinburgh-afgørelsen præciserer, at det er et samarbejde mellem suveræne stater. Men dertil kommer jo, som jeg også redegjorde for i tidligere ordvekslinger med fru Annette Just, at afgørelsen henviser til beslutningerne om åbenhed og nærhed, som derfor er en del af det samlede aftalesystem, der skal stemmes om, og dér er der da noget helt andet. Jeg forstår, at hele Folketinget er enig om, at der for så vidt angår nærhed er sket noget nyt. Det forstod jeg også at fru Annette Just var enig i. Det vil sige, at Danmarks nej den 2. juni har røkket ved hele EF, for det er beslutninger, der rører ved hele EF, og som får betydning i de kommende år. Vi har ikke fået et løfte, som er ubegrænset stort. Vi har fået flyttet kamppladsen et sted i retning af det, som vi har kæmpet for, og vi har en langt bedre bane at kæmpe den kamp videre på.

Det tredje perspektiv er, at et mere fleksibelt og åbent EF nu er en mulighed – bl.a. på grund af den danske særordning, men også på grund

[Gade]

af en ny debat i EF. EF-Kommissionens nye udspil om samarbejde med Central- og Østeuropa er jo opmuntrende læsning for en SF'er. For hvad står der? Der står, at EF nu skal til at give et løfte om, at Central- og Østeuropa kan blive medlemmer. Der står, at EF nu skal åbne sine markeder. Og der står, at de skal have overgangsordninger selv. Man tager også tanken om frihandel i hele Europa op, herunder at den skal omfatte Rusland, og det vil altså sige, at diskussionen føres et andet sted end sidste år.

Det er vores perspektiv, at svenskerne vil koble sig på de danske særordninger, når det f.eks. gælder forsvarsområdet. Det ligger i klar forlængelse af de svenske socialdemokraters meldinger, men det er jo også oplagt, at den måde, den svenske regering håndterer disse sager på, har en sådan karakter, at svenskerne vil kunne udnytte det, at Danmark er gået foran på dette område.

Så det var perspektivet om et mere fleksibelt og åbent EF som en mulighed – ikke i metermål, men sådan at kampfeltet er flyttet i vores retning.

Det sidste perspektiv er en ændret dansk EF-politik. Der er mange, der siger: Jamen det nationale kompromis var godt nok. Det bliver næsten pudset for tiden, også af nogle af dem, der vil stemme nej. Man putter det i glas og ramme, føler jeg næsten. Men så siger de: Men det har jo ikke noget at gøre med det, vi skal stemme om. Jo, så sandelig har det noget at gøre med det, vi skal stemme om! Først er grundtankerne i det nationale kompromis kommet ind i Edinburgh-afgørelsen. Så er det suppleret med en politisk aftale med syv partier om, at kun en folkeafstemning kan ændre de undtagelser, Danmark har. Dertil kommer så det fjerde perspektiv, at Danmark har fået en ny EF-politik – og det fremgår jo også klart af bemærkningerne til lovforslaget, at det er tilfældet – en ny og langsigtet dansk EF-politik.

Det var perspektiverne. Men i dag er det jo også nødvendigt at se lidt på andre perspektiver; jeg tænker på Fremskridtspartiets skræmmende perspektiver. Jeg har nøje studeret, hvad Fremskridtspartiet har skrevet i sine betænkingsbidrag, og apropos det noget utroværdige, synes jeg, forsvar for folkepensionisterne vil jeg gerne citere, hvad Fremskridtspartiet skriver i sit betænkingsbidrag. Man

skriver i sin lovprisning af det helt uregulerede indre marked: »Med et åbent marked vil et land som Danmark med et højt skattetryk have et meget kraftigt incitament til at sætte skatterne ned for at kunne konkurrere på det åbne marked.«

Jojo, jojo. Hvem går det ud over? Folkepen-sionisterne. Det er jo lige præcis Fremskridts-partiets vision om, hvordan Europa skal se ud, der er til skade for den lille mand. Det er det, der er til skade for dem, der vil bevare deres danske arbejdspladser.

Hvis Fremskridtspartiets vision blev gennemført, altså et frit, totalt ureguleret marked uden minimumsbestemmelser på miljø, uden en social dimension, uden nogen lønmodtagerrettigheder, så ville vi jo se fabrikanter finde på at flytte fabrikker til de lande, hvor man ingen regler har. Arbejdspladser ville blive flyttet fra Danmark til steder, hvor man ingen regler har, og landene vil gå i gang med den mest asociale kamp, man kan forestille sig, kampen for at tiltrække arbejdspladser på de usleste vilkår.

Det er jo sådan et Europa, vi ikke vil have, og det er derfor den del af Maastricht-aftalen, SF aldrig har sagt at vi ville ud af. Den har vi sagt at vi gerne vil blive i; vi vil faktisk kæmpe for at gøre den bedre. Det har vi ikke fået de store fremskridt med i Edinburgh, men vi har dog fået understreget nogle af grundprincipperne i vores tænkning.

Fremskridtspartiets indre marked-drøm er for mig skræmmende og et selvstændigt argument for at stemme ja den 18. maj.

For SF er et ja den 18. maj altså en fortsat kamp på banen i EF for de ting, som vi går ind for, og også imod mange af de elementer i det indre marked, som vi er imod. Jeg har også i Fremskridtspartiets betækningsbidrag læst lovprisningen af tanken om, at Nordsøolien nu endelig ikke skal kunne styres af Danmark. Vi har det modsatte syn, for vi ønsker faktisk, at det kan styres. Men Fremskridtspartiets drøm er altså, at de store olieselskaber skal have total fri mulighed for at råde.

Vi vil være på banen, og vi er nødt til at kæmpe på den bane, samtidig med at vi har sagt nej til de dele, der fører til EF's forenede stater, og samtidig med at vi med beslutninger om åbenhed og nærhed har fået sagt, at vi ikke vil være med til at harmonisere kultur, uddannelse og folkesundhed.

[Gade]

Dette samlede hele siger SF ja til, og vi lover, at vi vil fortsætte den kamp, som vi har kæmpet i mange år, og hvor vi synes vi nu kan indkassere nogle gevinster. Og den kamp vil vi selvfølgelig også fortsætte efter den 18. maj.

Jeg skal sige, at SF's folketingsgruppe støtter lovforslagene, men at der er tre medlemmer af SF's folketingsgruppe, som har taget en anden stilling. To af disse vil redegøre for deres argumenter for at anbefale et nej.

Annette Just (FP):

Ingen bør efter hr. Gades ordførertale være i tvivl om, hvorfor SF pludselig nu går ud og anbefaler et ja til Maastricht-traktaten plus denne mærkelige afgørelse, man har indgået i Edinburgh.

I virkeligheden burde enhver, der har hørt hr. Gades tale, heller ikke være i tvivl om, hvorfor Socialdemokratiet er så ivrig for at få den Maastricht-traktat kørt igennem. Det er bitterhed over, at det i 1986 blev et ja til det indre marked. Jamen det var rent ud sagt det, hr. Gade stod og sagde. Hr. Gade sagde, at vi ikke kan have det indre marked med de fire friheder sådan bare løbende frit rundt i Europa. Puha nej, nu skal vi have en politisk union, der sandelig nok skal sørge for, at almindelige erhvervsvirksomheder, almindelige initiativer, almindelig fri bevægelighed ikke får en fair chance for at leve op til det, som de var blevet lovet ved den folkeafstemning, Danmark gik til i 1986, og som Danmark heldigvis, om jeg så må sige, vandt.

Det indre marked startede vi på 1. januar 1993; det er stadig kun 2½ måned siden, det indre marked startede. Men hr. Gade er blevet skræmt fra vid og sans, så nu skal den politiske union trækkes ned over hovedet, således at man ikke får en fair chance for at se, hvordan erhvervslivet rent faktisk kunne have været dynamoen, den dynamo, der kunne have fået det europæiske erhvervsliv til at svulme op igen, som kunne have fået arbejdsløsheden fjernet, som kunne have fået sat arbejde i gang, som kunne have sikret miljøet på en ordentlig og retfærdig måde.

I stedet skal det styres politisk, for hr. Gade vil sammen med Socialdemokratiet sikre, at den politiske styring kommer til. Vi skal ikke have sådan noget fri konkurrence, puha nej! Ingen skal være i tvivl om visionen: Målet er

Unionen, og hr. Gades tale var jo et klart eksempel på det.

Socialdemokratiet startede jo flot: Dette er et nyt grundlag. Må jeg – selv om det er min ordførertale – stille det direkte spørgsmål til hr. Ivar Nørgaard: Hvilket komma, hvilken sætning, hvilket ord er ændret i den såkaldte Maastricht-traktat, lovforslag nr. L 176? Hvor er der ændret så meget som ét komma? I så tilfælde er det nemlig undgået min opmærksomhed, og det vil jeg meget, meget gerne have at vide. Det er det første lovforslag, vi skal stemme om her i dag, og derfor vil jeg gerne have at vide, hvor ændringen i forhold til det, det danske folk sagde nej til, er. Der er ingen.

Alle såkaldte eksperter, der har skrevet om Maastricht-traktaten efter den 2. juni og frem til nu, har gang på gang sagt: Dette er glidebanen hen mod den totale Union. Der står tilmed i Edinburgh-afgørelsen og -aftalen, hvert eneste sted, hvor Danmark får lov til at have et af disse forbehold – som vi havde i forvejen: Så længe det ikke står i vejen for målet. Målet var Unionen.

Derfor er der ikke et ord nyt. Ikke et ord er ændret. Edinburgh-afgørelsen er, som det er blevet sagt mange gange i dag og ved tidligere lejligheder, ikke noget nyt. Det var det, vi havde i forvejen. Vi har præciseret det, vi havde i forvejen – det har hr. Ellemann-Jensen jo også skrevet om i flere artikler. Jamen sådan er det. Det er bare tåbeligt, at nogle tror, at man kan narre den danske befolkning ved at blive ved med at sige: Dette er et nyt grundlag – på trods af at det kan bevises, der ikke er ændret et komma.

Men én ting, som hr. Gade sagde, giver jeg ham fuldstændig ret i. Danmarks nej den 2. juni har flyttet på EF-samarbejdet. EF er begyndt at sige: Hov, der er noget galt! Vi er nødt til at gøre noget, vi er nødt til at se på åbenhed og nærhed. Det er begyndt at fungere, og derfor glæder jeg mig til, at Danmark den 18. maj igen siger nej til den samme Maastricht-traktat, som vi altså har haft til afstemning. Det kunne jo være, vi så kunne få en reel frihandelsaftale med større dele af Europa end det småtteri på de tolv lande, vi taler om i dag.

Jeg vil gerne sige, at Fremskridtspartiet aldeles ikke er ligeglad med miljøet, hverken miljøet her eller samarbejdsmiljø eller anden form for miljø. Men vi er bekymrede over for-

[Annette Just]

ureningen, for forening kender ikke til grænser. Derfor har Fremskridtspartiet også sagt ja til – og har gjort det hele vejen igennem – at det er et af de steder, hvor EF som sådan skal lægge retningslinier. Vi skal have EF-retningslinier på forureningsbekæmpelse og på at forhindre forurening. Det er måden at sikre miljøet på. Vi ønsker ikke at være med til at bekæmpe miljøet, vi ønsker at sikre miljøet på den måde.

Fremskridtspartiet er heller ikke ligeglad med arbejdstagere; det har vi aldrig været. Men vi er drønende modstandere af, at man i Bruxelles skal lave direktiver, som regulerer arbejdstageres muligheder ned til mindste detalje. Når der er tale om, at man skal lave beslutninger om arbejdstider på EF-plan, ferietider på EF-plan osv., så er det altså at gå ind i den frie forhandlingsret, som vi har her i Danmark, og som vi er stolte af at have her i Danmark. Men det er Socialdemokratiet og SF altså ophøjet ligeglade med. Det synes vi måske er en anelse utroværdigt i betragtning af, hvad de ellers kan sige på andre punkter om de samme sager.

Der er ingen tvivl om, at det, vi står over for, er en folkeafstemning om en politisk union, hvor målet er den totale Union. Det står gang på gang, sted på sted, men Maastricht-traktaten er jo skrevet som et kompromis, som det er sagt mange gange. I Maastricht-traktaten er rammerne lagt for, hvordan det kan føres ud i livet, men de rammer er så vide, at ensretning kan puttes ind på alle punkter så at sige, for vi må huske, at der er stadig den lille parentes, at kirkepolitik endnu ikke kommer under EF.

Fremskridtspartiet går ind for et samarbejde i EF, vi går ind for det indre marked, men vi ønsker ikke at lave det om til en politisk union, hvor det er politikere, der fra centralt hold skal bestemme udviklingen. Vi mener faktisk, at de forskellige parlamenter er bedre til at varetage de forskellige folks interesser. Så må det høje Ting jo have mig undskyldt, at jeg har så megen tillid til de 7 partier. (Hoster). Det var jeg lige ved at få galt i halsen.

Fremskridtspartiet ønsker, at EF skal videreudvikle sig til en dynamo til udvikling af Europa. Det nytter ikke noget, at vi lukker EF inde, hverken i en sølvkappe eller i andet. Vi er nødt til at være dynamoen, der kan få Østeuropa til at samarbejde, således at der også kom-

mer stabilitet dér. Det er væksten, der skal redde det erhvervsliv, som skal redde Europas økonomi; det er ikke en politisk union.

EF skal ikke laves om til en storpolitisk magtfaktor. EF skal blive ved med at være det europæiske, økonomiske fællesskab med det samarbejde, man også kører på EPS-niveau. Det udenrigspolitiske samarbejde synes vi er alt rigeligt. De har rigelige problemer. Lad os nu give dem en chance for at få det til at fungere.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Når jeg tager en enkelt af de bemærkninger, som fru Annette Just førte frem, op nu, er det, fordi det synes at være et hovedtema for modstanderne under den kamp, vi går ind i, at der intet nyt er.

Nu siger man det uklart, man siger: Der er intet nyt i Maastricht-traktaten. Nej, gud være lovet. Vi har da heldigvis været med til at forhindre, partierne i fællesskab, at man lavede om på Maastricht-traktaten. Det kunne lige passe, at vi skulle dirigere 11 andre lande i Europa.

Der er ikke lavet noget om for mig. For mig er der ingen grund til at tænke mig om én gang til, for jeg vidste i forvejen, at det ikke passede, hvad man sagde; men alle, der troede, at EF skulle bestemme vores folkepension, og sagde nej af den grund, må nu ud og sige ja, for nu indrømmer selv Fremskridtspartiet, at det altså ikke passer. De, der troede, at Danmark kunne være med i en Europahær, og stemte nej af den grund, må logisk ud og sige ja nu, for nu står det klart, at det er Danmark ikke forpligtet til. Og nogle troede, at vi skulle have fælles mønt, og var bange for, at vi skulle miste dronningens billede på bagsiden af mønten osv., men nu ved man, at det var vås. Jeg tror heller ikke, at det er det, man stiler imod, men det er en anden sag.

Nu ved vi, at uanset hvad EF stiler imod, så kommer det ikke Danmark ved, for vi skal ikke med. Der er mange, der gik hen og sagde nej, som har god grund til med de nye oplysninger nu at gå ud og sige ja.

Og hvis endelig nogen synes, at de slet ikke kan overkomme at gå ud og sige nej, så bliv hjemme. Det gør ingenting.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg vil gerne bekræfte over for fru Annette Just, at SF var imod beslutningen i 1986 om åbningen af det indre marked, og at vi fortsat vil bekæmpe de ulemper, det indre marked giver for miljø, lønmodtagerrettigheder osv.

Men det er jo forkert, når Fremskridtspartiets ordfører her fremlægger Fremskridtspartiets vision, som om man ikke er imod lønmodtagerne. Jeg vil nemlig gerne citere fra det, fru Annette Just selv har skrevet, eller som i hvert fald en fra Fremskridtspartiet har skrevet. Der står her i Fremskridtspartiets vision af, hvordan samarbejdet skal organiseres i EF:

»Sideløbende vil et frit marked betyde en væsentlig ændring af de eksisterende arbejdsmarkedsforhold i EF. Fagforeninger vil næppe kunne fastholde deres jerngreb om det danske arbejdsmarked og dermed lønniveauet, når udenlandsk arbejdskraft vil være villig til at arbejde under friere vilkår.«

Sagt på dansk: Der skal komme arbejdskraft, der skal dumpes ind på det danske arbejdsmarked. Det er det, Fremskridtspartiet vil have ud af sit nej. Nejet skal betyde, at det skal kunne betale sig for en arbejdsgiver at invitere en portugiser, der eventuelt vil gå til lidt lavere løn, til Danmark og udkonkurrere danske arbejdstagere. Er det rigtigt, fru Annette Just, eller er det forkert? Passer det, der står i betænkningens bidraget? Er det Fremskridtspartiets politik, eller er det det ikke?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I begyndelsen af denne debat var der en lang ordveksling, hvor Fremskridtspartiet fremhævede sin meget store omsorg for de svage i samfundet, herunder især pensionisterne. Ingen skulle være i tvivl om, at de svage i samfundet kunne regne med Fremskridtspartiet.

Nu hører vi så, at Fremskridtspartiets omsorg for de svage i samfundet altså ikke rækker til at have omsorg for dem, der mister deres arbejde på grund af såkaldt social dumping, for præcis som hr. Gade netop har forklaret det, står der i Fremskridtspartiets betænkningens bidrag, at udenlandsk arbejdskraft, som kan gå for betydelig lavere lønninger end den danske, roligt kan komme herop og udkonkur-

rere dansk arbejdskraft. Jeg vil gerne have bekræftet, at Fremskridtspartiets sociale sindelag kun rækker til pensionisterne og ikke til de arbejdsløse.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Til trods for at mange, herunder jeg selv, gentagne gange har forsøgt at forklare fru Annette Just, hvordan det hænger sammen, spurgte fru Annette Just mig endnu en gang, om det da ikke var rigtigt, at der ikke var ændret noget i Maastricht-traktaten. Det har vi forsøgt at forklare fru Annette Just at der ikke er. Maastricht-traktaten er den samme, som den altid har været, men Danmark har efter forhandlinger, jeg gentager: Danmark har efter forhandlinger fået særordninger, således at vi, Danmark, står uden for unionsmålsætningen på de fire afgørende punkter, som vi har fået særordninger for. Det gør England muligvis også, det ved vi ikke endnu, men de ti andre lande står stadig væk bag unionsmålsætningen også på de fire områder. Det er deri, forskellen ligger, og derfor er det vrøvl, når fru Annette Just fastholder, at det er det samme, vi skal stemme om. Vi skal netop stemme om Maastricht-traktaten plus de danske særordninger.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg tror, at fru Annette Just brugte ordet Unionen ca. 25 gange i sin tale, og jeg vil gerne spørge fru Annette Just, da Fremskridtspartiet jo stemte for det indre marked i 1986: Hvad er det, der er så væsentligt ændret omkring kompetencen imellem Kommissionen, Parlamentet og Rådet i forhold til det, man sagde ja til i 1986? Så vidt jeg kan se, er det alene det, at man giver Parlamentet udvidede samarbejds muligheder med EF's Ministerråd, men det er der også behov for. Der er behov for, at de folkevalgte i Europa-Parlamentet får et tættere samarbejde med det besluttende organ, EF's Ministerråd.

Og må jeg så spørge fru Annette Just: Når man er imod den forbedring, der nu kommer til at ske på miljøområdet med Maastricht-traktaten, hvordan forestiller man sig så, at man på fælles europæisk basis skal kunne gøre noget for miljøet, når man ikke vil være med til det, der står i traktaten?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hele Fremskridtspartiets argumentation er så fyldt af dobbelthed og hulhed, at det er ganske vanskeligt at have med at gøre. Når fru Annette Just tillader sig den frækhed at stille sig op her og bruge Lech Walesas advarsler omkring et sølvtæppe og tale om, at EF ikke må lukke sig ude, så er det jo pudsigt, at det altså er det samme parti, der vender sig mod Samhørighedsfonden, hvor de rigere EF-lande skal hjælpe de fattigere EF-lande.

Jeg har den fornøjelse i den kommende tid at skulle diskutere et par gange med fru Annette Just rundt om i landet, og jeg har da forsøgt at forberede mig. Jeg fandt bl.a. noget Fremskridtsparti-materiale tilbage fra 1983, og deraf fremgik det helt klart, at Fremskridtspartiet var imod Grækenlands, Portugals og Spaniens optagelse i EF. Hvordan i alverden kan man på den ene side angribe EF for at blive en lukket union, der vil lukke andre ude, og så på den anden side i den praktiske politik selv gøre alt, hvad man kan for ikke at udvide EF? Jeg forstår det ikke, og jeg tror, at der er mange i Danmark, der ikke forstår den hulhed og dobbelthed, der er i dette synspunkt fra Fremskridtspartiets side.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Lad os starte fra en ende af. Hr. Erhard Jakobsen gjorde opmærksom på, at spørgsmålet om Europahær, mønt osv. ikke var aktuelt længere. På samtlige de møder, som jeg deltog i op til afstemningen den 2. juni, fremførte ikke hr. Erhard Jakobsen, som jeg ikke havde fornøjelsen af at være til møde med, men repræsentanter for CD, repræsentanter for tilhængerne, over for vælgerne, at nu skulle de endelig ikke bekymre sig om det med mønten, de skulle endelig ikke bekymre sig om det med Europahæren, for det skulle vi overhovedet ikke tage stilling til, nej, det var noget, der skulle tages stilling til i 1996.

Men det er det jo fortsat, for ved en ny regeringskonference i 1996 kan et flertal i dette Folketing pålægge den til den tid siddende danske regering at gå til regeringskonferencen og sige ja. Og hvad vil argumentet da være over for den danske befolkning? At nu kan vi

da i hvert fald ikke tillade os at stå udenfor, for nu bliver vi helt til grin i det øvrige Europa, hvis vi ikke 100 pct. underkaster os og tilslutter os. For hvad vil være tilfældet til den tid? Det vil være, som hr. Erhard Jakobsen siger, at de andre lande jo har kørt videre. Argumentet vil være, at nu er Danmark nødt til at komme med på toget igen, for nu står vi jo tilbage i forhold til de andre lande.

Det er selvfølgelig også hr. Erhard Jakobsens vision, for hr. Erhard Jakobsen er jo 300 pct. europæer og ønsker et Storeuropa, som man udtrykker det, fra Atlanterhavet til Uralbjergene. Men det er Fremskridtspartiet altså modstander af, og det er derfor, dette er den sidste chance for at undgå, at Danmark bliver inddraget i disse ting, og undgå, at Danmark ved en regeringskonference i 1996 alligevel bliver lokket med.

Hr. Gade taler om de ulemper, der er ved markedet og lønniveau og social dumping osv., men forskellen mellem os er den, at mens Fremskridtspartiet ønsker, at den slags ting, spørgsmål om lønforhandlinger, spørgsmål om reguleringer, skal ske i det danske Folketing, så overlader hr. Gade nu afgørelsen til kommissærerne nede i Bruxelles.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg så fortsætte – jeg blev ikke færdig, fordi der er begrænset talletid – at når fru Elisabeth Arnold i den grad efterlyste det sociale sindelag hos Fremskridtspartiet, så tror jeg i virkeligheden, at fru Elisabeth Arnold skal tænke lidt over, at Fremskridtspartiet aldrig nogen sinde har talt om frygt for indvandring fra andre dele af EF. Det kunne i øvrigt også have ladet sig gøre – alt, hvad de ville – for der er fri bevægelighed inden for EF på nuværende tidspunkt. Det har intet med Maastricht-traktaten at gøre. Fri bevægelighed er indført. Det, vi taler om, er, hvem der skal bestemme de danske regler, og vi mener, at det er Danmark, der skal bestemme reglerne inden for det sociale område, og ikke et tilfældigt sammenrend nede i Bruxelles.

Hr. Kent Kirk spørger, hvad der egentlig gør forskellen, når Fremskridtspartiet i 1986 kunne sige ja til det indre marked og i 1992 kunne sige nej til en politisk union? Det var dog im-

[Annette Just]

ponerende, at hr. Kent Kirk ikke selv kan se forskellen. Må jeg så bare sige, at den første ændring overhovedet er i Maastricht-traktaten, hvor man ændrer det, som hedder Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, til at blive til Den Europæiske Union. Det turde være svar nok.

Hr. Peter Duetoft bliver ved – det er nemlig ikke første gang, hr. Peter Duetoft kommer med den påstand – med at påstå, at jeg citerer Lech Walesa fra denne talerstol. Det har jeg aldrig gjort, men hr. Peter Duetoft tror, så snart jeg bare bruger ordet sølv, at jeg taler om Lech Walesa, fordi Lech Walesa på et tidspunkt har talt om et sølvtæppe. Jeg brugte ikke engang det ord; jeg sagde en sølvklokke. Men sådan er der så meget.

Vi går altså stadig væk ikke ind for at udvide EF's økonomiske samarbejde med nationer, der ikke har økonomisk formåen til det, men vi går ind for et handelspolitisk samarbejde. Det har vi altid gjort.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg kan næsten ikke tro, at jeg har forstået hr. Kim Behnke rigtigt. Hr. Kim Behnke ville eventuelt forhindre, at et flertal i dette Folketing engang i 1996 skulle pålægge en regering at gøre noget. Kender hr. Kim Behnke ikke den danske forfatnings grundregel: ingen over og ingen ved siden af Folketinget?

Må jeg så sige, for at man ikke skal misforstå det, at de, der måtte frygte det, ikke har noget som helst at frygte, for det har lange udsigter med det, der i unionstankerne hedder Den Økonomiske Union. Der er i dag ingen af de 12 lande, der er modne, der er ingen af de 12 lande, der opfylder betingelserne for at danne en økonomisk monetær union.

Hvad Tyskland angår, ligger det langt ude i fremtiden med de store udgifter, Tyskland nu står over for. Man forudser, at Tyskland i årevis vil have et stort underskud på sit statsbudget og dermed vil være afskåret fra at være med i Den Økonomiske og Monetære Union. Det ligger ligesådan med Belgien, og det ligger ligesådan med en række andre lande; og der kræves syv landes medlemskab, før Unionen kan dannes. Der bliver altså ikke noget at tage stilling til i 1996.

Men jeg synes nok, det er skrappt, at en tilfældig folkeafstemning i Danmark på et eller andet tidspunkt ud i al fremtid skulle afskære lovgivningsarbejde i Folketinget. Det kan ingen i ramme alvor mene. Det må da være helt forkert.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

For god ordens skyld vil jeg understrege, at syv partier er enige om, går jeg ud fra, at hvad vi vedtager her ved folkeafstemningen, kan kun ændres ved folkeafstemning.

Men så vil jeg godt vende mig til hr. Kim Behnke, som siger, at det er mig, der vil overlade noget til EF-Kommissionen, når vi nu snakker om social dumping og underbetalt arbejde osv., at det jo overhovedet ikke passer. Det er mig og det syn, som jeg repræsenterer, og som heldigvis deles af et flertal herinde, som siger, at lønmodtagere i Danmark skal arbejde på danske overenskomster. Det vil altså sige, at det faktisk er danskerne, der bestemmer.

Sagen er, at det, som Fremskridtspartiet har lidt svært ved at bekræfte her fra talerstolen, er så asocialt, at selv hr. Kim Behnke har svært ved at indrømme det. Men jeg spørger én gang til hr. Kim Behnke, hvad der er visionen i det, der står om, at fagforeninger næppe vil kunne fastholde deres jerngreb om det danske arbejdsmarked og dermed lønniveauet, når udenlandsk arbejdskraft vil være villig til at arbejde under friere vilkår. Jeg gætter på, at det er hr. Kim Behnke selv, der har skrevet det.

Det er i hvert fald Fremskridtspartiets politik, og det er det, man vil have ud af nej. Når man stemmer nej, ønsker man et frit, ureguleret indre marked. Så må vi da have at vide, om det er rigtigt, at det er Fremskridtspartiets vision, og om det i praksis betyder, at danske lønmodtagere rent faktisk ikke kommer til at bestemme over deres overenskomster.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det var en substansforskel, jeg efterlyste i Fremskridtspartiets holdning, når vi sammenholder 1986 og 1992, og den har jeg altså ikke kunnet få oplyst her fra talerstolen.

Allerede i 1972, da Danmark tilsluttede sig EF, talte man jo i Romtraktaten om en union;

[Kent Kirk]

der er ikke tale om noget nyt med brugen af det ord som sådan. Og da vi i 1986 stemte om det indre marked, gav vi på en række områder Europa-Parlamentet nogle nye beføjelser, så samarbejdet mellem Rådet og Parlament kunne blive bedre. Der er ikke nogen substansforskel her.

Derfor har jeg så svært ved at se, hvad det er, Fremskridtspartiet frygter ved det nye samarbejde, som Maastricht-traktaten lægger op til, når der ikke sker nogen magtbalanceændring imellem Kommission, Ministerråd og Parlament. Jeg kan kun komme til den konklusion, at ændringen i Fremskridtspartiets holdning ikke skyldes det politiske indhold, men formentlig mestendels skyldes populisme.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg skal beklage over for hr. Gade, at jeg ikke nåede at svare fyldestgørende på spørgsmålet første gang, men tiden tillod det ikke.

For nu – også til fru Elisabeth Arnold – at få slået tingene helt fast vil jeg sige, at når Fremskridtspartiet er tilhænger af fri konkurrence, så er det en ubegrænset fri konkurrence. Det betyder, at hvis en portugisisk arbejder kommer til Danmark og tilbyder sin arbejdskraft, så skal han eller hun have lov til at gøre det frit og ureguleret. Det er så op til den danske virksomhed, det er op til det danske arbejdsmarked at afgøre, i hvilket omfang det skal finde sted.

Men minimumslønninger og arbejdsløshedsunderstøttelsen, som jo i Danmark fungerer som en form for minimumslønninger, er medvirkende til og er hovedårsagen til, at tusinder af danskere i dag er arbejdsløse. Og det er ikke bare en påstand fra Fremskridtspartiet, men Socialforskningsinstituttet og andre lødige institutioner har undersøgt disse forhold grundigt og fundet ud af, at der er en nøje sammenhæng imellem, at man laver minimum på markeder, og at man derefter ødelægger markedet. Det er Fremskridtspartiets holdning, og det behøver hr. Gade ikke at citere fra betænkningen, hr. Gade kunne have citeret fra Fremskridtspartiets partiprogram eller andre lødige steder. Det er Fremskridtspartiets synspunkt, ingen tvivl om det.

Hr. Erhard Jakobsen nedgør folkeafstemningen ved at sige »en tilfældig folkeafstem-

ning i Danmark«. Folkeafstemninger i Danmark er aldeles ikke tilfældige, folkeafstemninger og afgørelser truffet ved folkeafstemning er efter Fremskridtspartiets opfattelse langt mere vidtgående og skal nyde langt større respekt end beslutninger truffet i parlamentet. Det er Fremskridtspartiets opfattelse, og det gør også, at vi lægger langt større vægt på folkeafstemningsinstitutionen, end jeg kan forstå hr. Erhard Jakobsen gør.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg stillede fru Annette Just et spørgsmål, som fru Annette Just ikke svarede på, men til gengæld svarede hun på noget, jeg ikke havde spurgt om. Det er et billigt, demagogisk trick, som jeg ikke engang synes fru Annette Just behersker særlig godt.

Hr. Kim Behnke svarede i stedet for på noget af det, jeg havde spurgt om, og det vil jeg da så tage til efterretning. Det illustrerer jo helt klart, hvad det er, der er Fremskridtspartiets politik, nemlig at billig udenlandsk arbejdskraft skal kunne komme og tage de danske arbejdspladser. Dermed må vi konstatere, at Fremskridtspartiets sociale sindelag ikke er på de arbejdsløses side.

Men jeg vil så gerne udvide spørgsmålet til fru Annette Just og spørge, om Fremskridtspartiets sociale sindelag så heller ikke omfatter de gravide kvinder, der er ansat på arbejdsmarkedet, og som der skal tages hensyn til. Omfatter det heller ikke de mindreårige? Omfatter det heller ikke de andre, der skal tages hensyn til på arbejdsmarkedet, og som har brug for en form for beskyttelse? Skal vi bare fortsætte med at trække niveauerne nedad og nedad og nedad for til sidst at ende som tilbage i det 18. århundrede, som vi tidligere har været inde på her i dag? Jeg kan ikke komme til anden konklusion, end at det er det, der er Fremskridtspartiets mål: tilbage til minerne med børnene.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skønner, at vi nærmer os afslutningen af de korte bemærkninger i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

[Annette Just]

Først til fru Elisabeth Arnold: Fremskridtspartiet mener i bund og grund, at f.eks. beskyttelsen af gravide kvinder på arbejdspladsen, som fru Elisabeth Arnold spurgte så direkte til, bør ske ved regler i de danske aftalesystemer. Vi mener ikke, at der skal laves EF-centralistiske regler om beskyttelse af gravide kvinder, for nu at tage det som eksempel, også fordi det vil være medvirkende årsag til at ødelægge det for de danske kvinder, der kommer i den situation. Det vil være med til at undergrave hele det aftalesystem, som man har sat så stor pris på her i Danmark. Der er ingen tvivl om, at der er forskel på de forholdsregler, der gælder i f.eks. Grækenland og i Danmark på det område, det er jeg overbevist om uden at have sat mig nærmere ind i gravide kvinders forhold i Grækenland; men det kan ikke være meningen, at man skal sidde i Bruxelles og lave ens regler på disse områder. Lad dem tale med hinanden, lad dem snakke med hinanden, lad dem lave samarbejde om, hvordan de skal lægge pres på i deres forhandlinger, men det kan ikke være meningen, at der skal være et EF-direktiv med disse regler.

Hr. Kent Kirk vil så forfærdelig gerne have flere forskelle. Jeg troede egentlig, at vi havde haft den diskussion allerede første gang, vi diskuterede Maastricht-traktaten for godt og vel et år siden, men jeg vil bede hr. Kent Kirk om at slå op på – vi starter jo forfra i Maastricht-traktaten, kan jeg se – artikel 3, hvor der er opremset forskellige områder fra a til t, som EF efter Unionstraktaten skal til at tage ind som EF-politik. Vi har også Udenrigsministeriets notat om, på hvor mange af de områder der vil være tale om afgivelse af suverænitet, altså hvor det bliver Den Europæiske Union, der ved direktiver skal forklare, hvordan danskerne skal te sig.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg skal takke hr. Kim Behnke for svaret. Vi ved nu, at Fremskridtspartiets synspunkt er, at udenlandsk arbejdskraft skal kunne komme til Danmark og underbyde dansk arbejdskraft.

Så siger hr. Kim Behnke, at det er, fordi arbejdsmarkedets parter selv skal afgøre det herhjemme i Danmark. Jamen så er det jo, at jeg har læst op, hvad der er Fremskridtspartiets intention med dette her. Det er jo ikke arbejds-

markedets parter, der skal bestemme; fagbevægelsen skal i hvert fald ingenting bestemme, kan jeg læse, for der står i betækningsbidraget: »Fagforeninger vil næppe kunne fastholde deres jerngreb«.

Deres jerngreb i Fremskridtspartiets version betyder vel, at man står sammen, og det håber Fremskridtspartiet så på at fagbevægelsen ikke længere kan, for så kan man også få lavere løn-omkostninger, altså lavere lønninger, i Danmark.

Det, jeg får ud af hr. Kim Behnkes lektion i totaliberalisme her, er, at det, Fremskridtspartiet går efter ved et nej den 18. maj, reelt er, at lønmodtagerne skal have ringere vilkår, ligesom det håber på, at vores mulighed for at indkræve skat bliver mindre, sådan at folk på overførselsindkomster reelt også får lavere indkomster. Jeg siger: Tak skal I have! Det er en klar lektion, men det gør det jo også stjerneklart, hvorfor modsætningerne er, som de er.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Fru Annette Just kunne ikke se, at der var nogen som helst grund til at harmonisere regler vedrørende beskyttelse af gravide arbejdstagere, og fru Annette Just vidste ikke, hvordan f.eks. græske arbejdstagere, der blev gravide, var beskyttet af de gældende regler. Men fru Annette Just må dog indrømme, at er der noget område, der er fuldstændig ens over hele Europa, så er det, hvordan gravide arbejdstagere har det. De er gravide i lige præcis lige lang tid, og de skal beskyttes på samme måde imod skader på arbejdet. Det må dog være et område, hvor man med største sindsro kunne lave ensartede regler.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Hr. Kim Behnke har ordet for en kort bemærkning, og derefter ville jeg mene, at vi kan vende tilbage til talerrækken.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Gades ræsonnementer må stå for hr. Gades egen regning.

Fremskridtspartiets synspunkt er, at hvis man skal have et åbent og frit Europa med de fire friheder, bl.a. fri bevægelighed for arbejds-

[Klm Behnke]

kraft, ønsker vi ikke, at vi danskere bedrevindende siger, at vi har løsningen på alt, og at hvis de andre ikke kan finde ud af det, skal vi bruge EF til at banke dem på plads. Et sådant Europa ønsker vi ikke. Vi erkender, at der er forskelle, lige så vel som der er ligheder i Europa.

Og jeg skal fortælle hr. Gade, hvorfor portugisiske arbejdere – hvis de vitterligt ønskede at komme til Danmark – ikke allerede er myldret ind over grænsen i tusindvis og har ødelagt det danske arbejdsmarked, som hr. Gade udtrykker det. Det er, fordi der faktisk er en ganske fornuftig regel i EF om, at dér, hvor man har sin lønindkomst, betaler man også sin skat. Og der er jo ingen portugiser, der vil gå for en portugisisk løn i Danmark og betale en dansk skat. Så længe der er den sammenhæng mellem lønniveau og skatteniveau, får hr. Gade ikke dette middelalderbillede, hr. Gade gerne vil male på ryggen af Fremskridtspartiet og af mig.

Når vi skriver om fagbevægelsens jerngreb i Danmark, er det, fordi det jo er en kendsgerning. Den danske fagbevægelse har jo sejret ad h. . . – nej, det må man ikke sige fra Folketingets talerstol – ikke sejret, i og med at den politik, man har ført igennem mange, mange år på det danske arbejdsmarked, har resulteret i 350.000 arbejdsløse. Og hvis det er noget særligt at stræbe efter, kan jeg kun sige tillykke. Det mener vi ikke er noget at stræbe efter.

Vi ønsker et frit, åbent marked, der tillader import – og for nu at få den sløjfe på – også fra Østlande. Det er så et svar til hr. Peter Duetoft, som han ikke har fået tidligere. I stedet for at lave aftaler med de østeuropæiske lande og udstede gavechecks til dem, skulle vi hellere åbne markedet for deres produkter.

Peter Duetoft (CD):

Mange mennesker spørger, hvorfor Danmark skal med i dette her, og der er for så vidt et både logisk og klart svar: fordi det er klogt set ud fra Europas historie.

Jeg føler meget, at man i denne debat spiller et højt spil fra nejsigernes side, og det skyldes bl.a., at man glemmer forhistorien til alt det, vi er i gang med. EF var jo svaret på to verdenskrige. Den første verdenskrig, som var nationalismens opgør, og den anden verdenskrig, fordi Versailles-traktaten i sin tid skabte uforkel-

ge grænser i Europa, fordi man fik en økonomisk nedtur i mellemkrigstiden, der bl.a. byggede på, at man eksporterede arbejdsløsheden til hinanden, og fordi man havde nogle svage demokratier, der ikke kunne stå imod de autoritære ideologier.

Kul- og Stållunionen og senere EF blev svaret, og i EF var det klart et økonomisk og politisk samarbejde, der var tale om. Det er slået fast i forberedelserne, det står klart i Romtraktaten, det står klart i en endeløs række af planer, det står klart i EF-pakken, og linien er klar og logisk: integration er bedre end konkurrence og kamp.

Europa står i dag over for nøjagtig de samme problemer, som man gjorde efter den anden verdenskrig: en stigende nationalisme i Øst, økonomiske problemer og svage demokratier i Øst. Integrationen er stadig nødvendig. Det redder Edinburgh-aftalen, således at 11 EF-lande kører videre i den retning, man havde fastlagt med Maastricht-traktaten. Der er intet ændret i det. Den danske nationale selvovervurdering, som bl.a. JuniBevægelsen og i dag også Fremskridtspartiet står for, at Danmark skal have lov til at afgøre, hvad der er godt for hele Europa, slipper man for i forbindelse med Edinburgh-aftalen. Danmark stopper Danmark, men Danmark stopper ikke Europa. Danmark står udenfor på vigtige områder; det er resultatet af folkeafstemningen den 2. juni, og dermed har man levet op til det resultat. At de mennesker, der kendte formålsparagraffen i den forening, man meldte sig ind i, kendte formålsparagraffen i 1972, kendte den i 1986, nu pludselig vågner op som Jeppe i baronens seng og spørger, hvad alt dette nu er for noget, kan jo kun undre og må vække til eftertanke.

Men efter CD's opfattelse er det i Danmarks interesse at være med, og vi erkender, at vi er det på nedsat blus i en periode. Men vi har også friheden til at kæmpe for på et senere tidspunkt at komme fuldgældigt med, og det vil vi gøre i dag, i morgen, om 8 dage, om et halvt år og om et år. Vi står ved, at et fuldt dansk medlemskab af Maastricht ville være det rigtige, og vi vil kæmpe for, at det mål bliver nået. Men befolkningen har fået en garanti – og en garanti, vi står ved – nemlig at en sådan tilslutning kun kan ske efter en folkeafstemning. Og det vil sige, at siger man ja den 18. maj, bliver

[Peter Duetoft]

man ikke senere fanget uden at skulle tage stilling ved en ny folkeafstemning.

Hvad er det så, nej-folket siger? Jo, vi har den dér romantiske drøm på den ene side, hvor alle er gode og fredelige og gerne vil samarbejde åh så frivilligt. Og så har vi på den anden side et nationalegoistisk kræmmersyn, som jo specielt Fremskridtspartiet står for. Det første, som vel JuniBevægelsen er eksponent for, nemlig det romantiske syn, er en tilbagevendende til de illusioner, man havde i 1930'erne, og det er det, der så dramatisk faldt ved Hitlers fremmarch. Det andet, Fremskridtspartiets syn, vil skabe et junglelovens Europa med den stærkeste ret; den stærkeste, der får lov gennem handel og produktion uden miljømæssige eller arbejdsmiljømæssige regler bare at konkurrere de andre ud.

Og jeg synes, at det sidste svar her fra hr. Kim Behnke var et godt eksempel på det: Jo, lad os bare åbne grænsen østpå. Det skal vi også, men først på et tidspunkt, hvor vi ikke skal lade vores arbejdskraft udkonkurrere via underbetalt børnearbejdskraft, eller hvad det nu måtte være der bliver brugt østpå. Men Fremskridtspartiets løsning, bare at åbne grænsen og lade tingene fungere – ja tak, jeg er ikke sikker på, at den idé ville blive vel modtaget her i landet.

Så er der den politiske side, det med, at den stærkeste har magten også i det politiske system, og at de store spiller bold med de små – sådan har det jo altid været, og det var det, EF satte en stopper for. Hvis nogen – specielt Fremskridtspartiet – tror, at Danmark vil ligge her som nabo bl.a. til det store Tyskland med nogen som helst form for suverænitæt, hvis vi står uden for en politisk union, så må man tro om igen. EF er fundamentet for videreudviklingen i Europa. Maastricht-traktaten via Edinburgh-aftalen bevarer dynamikken i EF.

Men der er også en fare i det her, nemlig faren for, at hvis det lykkes Danmark at vælte hele spillet, så mister de store troen på, at det overhovedet kan lade sig gøre at binde hinanden, og så kommer vi til at se et Europa præget af, at Frankrig, Tyskland og England begynder at konkurrere med hinanden, begynder at lave alliancer og begynder – bl.a. i det tidligere Østeuropa og Sovjetunionen – at spille bold med hinanden, og det er vejen til EF's undergang. I virkeligheden er talsmændene og -kvinderne

for det synspunkt dem, der vil vende tilbage til et Europa anno 1913, det Europa, der førte frem mod det meget blodige opgør.

Nu ved vi jo alle sammen, at vi er så gode i Danmark. Vi er jo i alt fald de bedste, og det lægger vi ikke skjul på. Vi er faktisk så gode, at vi ikke taber noget som helst ved at komme i et tættere samarbejde med andre. Så lad os da have selvillid nok i Danmark til at turde åbne vores døre, til at stå ved, at vi er en del af Europa, stå ved, at vi har en fælles interesse med de andre og et fælles grundlag. Den danske kultur er såmænd god nok til at overleve konkurrencen med de andre, selvfølgelig under én forudsætning, nemlig at danskerne selv husker den, at vi vil lære vores historie, at vi vil lære vores litteratur, at vi vil huske vores musik, og at vi vil huske vores sprog. Det er forudsætningen, men det er jo op til os selv. Men gør vi det, er den danske kultur såmænd stærk nok til at klare udfordringen og samarbejdet med andre, og den danske økonomi kan såmænd også overleve i konkurrencen med de andre. Vi behøver ikke at føre de lukkede døres politik.

Der er allerede kommet voldsomt mange påstande frem i debatten, og ikke mindst i debatten i dag har vi jo hørt en række af Fremskridtspartiets påstande. Der er påstanden om, at EF efter Maastricht er et centralistisk, bureaukratisk EF. Men kendsgerningen er, at Maastricht-Europa er mere decentralt end Romtraktatens Europa, og i øvrigt at mange af de regler, som man jo med mere eller mindre ret kaster sig over i den offentlige debat, i virkeligheden stammer fra det indre marked, som fru Annette Just elsker så højt. De krumme agurker, de skæve bananer, og hvad det alt sammen er, stammer jo fra det åbne marked, og derfor er det helt besynderligt at trække dem ind i diskussionen om Maastricht-traktaten.

Men meget tyder på, at det vil blive usandhedernes kampagne fra nejsigernes og i salen fra Fremskridtspartiets side. Det hedder bl.a. i debatten – både her og udenfor – at Østlandene kan lide, at vi har noget imod dette her. Næ, tværtimod. De beder faktisk om, at den integration, der ligger i Maastricht-traktaten, fortsætter. Man siger også, som jeg nævnte før, at det er et centralistisk EF. Jamen prøv at spørge skotterne eller waliserne eller baskerne om det. De ser Unionen som det, der skal være med til at give deres kulturelle særpræg større frihed.

[Peter Duetoft]

Og så har vi påstanden om de sociale ydelser, som er blevet nævnt nogle gange i dag. Nu går den ikke mere på, at EF skal bestemme vores folkepension, nu er det denne overførsel af midler fra Danmark til EF, som vil blive det, der bomber vores socialsystem tilbage. Jeg vil gerne bede udenrigsministeren senere i dag bekræfte over for mig, at det beløb, der er tale om at Danmark skal overføre til Samhørighedsfonden, er 350 mio. kr. om året i 7 år. Det er af størrelsesordenen én promille af den offentlige sektor i Danmark. Det er det, vi taler om, 350 mio. kr., og det er det, Fremskridtspartiet fremstiller, som at man bliver bombet tilbage i det sociale system. Det må være usandhedernes kampagne.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at for CD er dette en prøvesten for, om Danmark og danskerne er ansvarlige og opfatter sig som ansvarlige for, hvad der sker i Europa. Det er et spørgsmål, om vi tror, vi kan trække os tilbage i ensom majestæt, lukke vore døre og leve hyggeligt og rart her, som vi har prøvet før i vor historie. Den 18. maj afgør Danmark, om vi vil være med til at løse Europas problemer, eller om vi vil køre med på frihjul. Vælger vi det første, kan vi bidrage konstruktivt, men vælger vi det sidste, pantsætter vi vores frihed og vores fremtid hos andre og bliver uden nogen indflydelse overhovedet på det, der foregår i Europa. Så kan vi sejle vores egen sø og synes, at vi er åh så suveræne, mens vi i realitetens verden overhovedet intet har at skulle have sagt. Derfor er der i CD ingen diskussion om, at vi siger ja til lovforslagene, og vi anbefaler selvfølgelig et ja ved folkeafstemningen.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Til hr. Peter Duetoft vil jeg sige, at der ikke er tale om, at vi skal sejle vores egen sø, eller hvad det var for nogle andre mærkelige argumenter, hr. Peter Duetoft brugte. Fremskridtspartiet har ikke på noget tidspunkt i denne debat nævnt hverken krumme agurker eller skæve bananer. Og jeg fatter ikke, at hr. Peter Duetoft hele tiden skal bringe debatten ned på et så lavt niveau. Det var et argument, der blev brugt i valgkampen i 1978, da vi havde direkte valg til EF.

Så helt ærligt, hr. Peter Duetoft, lad os nu prøve at føre det lidt up to date. Det, der skete

i 1986, var, at der blev sagt ja til det indre marked og proklameret: Hermed er Unionen død. Jeg behøver vel ikke at sige, hvem det var, der på daværende tidspunkt sagde: Unionen er død. Jeg vil vove den påstand, at i 1992 gav den danske befolkning Unionen dødsstødet, for Unionen var altså ikke helt så død, som det tidligere blev proklameret.

Hr. Peter Duetoft siger: Jamen vi kan garantere! Så er det, jeg spørger: Hvad i alverdens riger og lande er det, CD kan garantere? De kunne garantere i sin tid – de var i hvert fald med til at sige det – at Unionen var død, og de ville ikke acceptere dødsstødet, som Unionen fik den 2. juni 1992.

Så er der argumentet om, at vi ikke skal lade de store spille bold med de små. Jamen helle jøsses da. Skal vi da bare lade os tryne af sted? Det er jo i virkeligheden det, hr. Peter Duetoft siger. Hvis de store gerne vil, skal vi bare sige ja og amen, for ellers bliver vi såmænd nok bare smidt ud. Det sagde hr. Peter Duetoft ikke. Det er første gang, han ikke har sagt, at vi bliver smidt ud, for det ved hr. Peter Duetoft godt at man ikke kan gøre.

Vi skal altså bare lade os tryne og sige ja og amen, for det er dét, de store gerne vil have. Det tror jeg ikke på. Jeg tror på, at de respekterer et selvstændigt land som Danmark, og derfor siger vi nej den 18. maj.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Peter Duetofts forsøg på at talmanipulere, forsøg på at få det til at se ud, som om deltagelsen i EF's politiske union nærmest er noget bare i størrelsesordenen 350 mio. kr., bider vi ikke på. Alene de seneste budgetændringer med den såkaldte Delors-2-pakke betød jo, at Danmarks bidrag til EF steg med næsten 3 mia. kr. om året. Nu kommer der yderligere hundreder af millioner kroner på.

Der er ingen, der i dag ved, hvad omkostningen bliver. Den politiske union med alle de reguleringer, der skal finde sted, er der ingen der kender regningen på. Men man kender stensikkert resultatet, når Danmarks ministre sidder til bords. De siger: Ja, ja og ja. Hver gang man skal købe stemmer i Sydeuropa, er de danske ministre, de danske regeringer, det danske folketingsflertal dér parat til at betale disse milliardbeløb fra Danmark, parat til at flytte velfærd fra Danmark til udlandet.

[Kim Behnke]

Så har hr. Peter Duetoft brugt en del af sit indlæg til at fortælle, at nu skulle vi endelig langt om længe sikre os sikkerhedspolitisk i Europa. Jeg fristes til at citere en publikation, der hedder »Europa i 10 lektioner«, udgivet af Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, og jeg citerer fra side 6:

»For at kunne imødekomme de mange an- søgninger om optagelse, både officielle og potentielle, bliver EF nødt til at udvikle sig mere i retning af en union på grundlag af føderale principper. Hvis ikke man forstærker struktu- rerne og rationaliserer de beslutningsmekanis- mer, som skal forene effektivitet og demokrati, kan EF aldrig blive en sand union, men vil bli- ve truet af opløsning eller lammelse, for det . . . « – og så kommer det – . . . Storeuropa, der er ved at udvikle sig fra Atlanterhavet til Ural, kan kun blive en etableret magtfaktor, hvis det udformes omkring en stabil kerne, som kan tale med én stemme i internationale anliggen- der.«

Adolf Hitler levede ikke forgæves!

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg er helt enig med fru Annette Just i, at vi skal holde debatten nede på vores eget jord- bundne niveau. Men så skal man altså også la- de være med at diskutere union.

Union har ikke nogen som helst praktisk mening, når det drejer sig om det politiske. Som jeg sagde det tidligere i dag: Hvem er det, der bestemmer, hvor høj skatten skal være i Danmark? Det gør vi i Danmark. Det er det, der er politik i Danmark. Hvem bestemmer, hvad skatten skal bruges til? Det gør vi i Fol- ketinget, i amtsrådene. Hvad er det, der er poli- tik i Danmark? Det er, hvor meget vi skal op- kræve i skat, og hvordan vi skal bruge penge- ne. Det skal EF aldrig have nogen indflydelse på. Så er det meningsløst at bruge udtrykket politisk union. Og så kan man sagtens komme med nogle forskellige brochurer, som forskelli- ge EF-politikere eller andre udsender.

Det, der for nylig blev læst op, er et syns- punkt, som ikke engang min meget proeuro- pæiske gruppe ville acceptere. Det, der netop blev læst op, repræsenterer ikke noget som helst officielt i EF.

Men der er nogen, der drømmer om en union. Og det er ikke mindst folk, der har ople- vet Anden Verdenskrig. Det er ikke mindst dem, der drømmer, og det forstår man. Men der er bare ingen realiteter i det, og det er ikke det, vi diskuterer.

Det, vi diskuterer, er netop, som hr. Peter Duetoft var inde på, og som fru Annette Just ikke ville forstå, at spille bold med de store, eller at de store spiller bold med os. Jamen det er jo det, der sker nu. Hvem bestemmer i dag, om England skal devaluere eller ej? Det gør Bundesbank. Hvem bestemmer, om Portugal skal devaluere eller ej? Det gør Bundesbank. Hvem bestemmer, om Irland skal devaluere el- ler ej? Det gør Bundesbank. Det er dér, mag- ten ligger i dag. Vi har ikke noget ønske om, at bankfolk i Europa skal styre Danmarks øko- nomi. Vi vil være med til sammen med de øvri- ge lande at bestemme, at selvfølgelig er det poli- tikerne, der bestemmer, om landene skal de- valuere; det er ikke forretningsfolk, og det er ikke bankfolk.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg mener ikke, at hr. Erhard Jakobsen har ret i, at der ikke er unionselementer i Maas- tricht. Sådan forstod jeg det. Det er jo det, der er, men det er lige præcis på de områder, hvor vi via Edinburgh-afgørelsen har fået en sær- ordning for Danmark, og det lægger vi afgø- rende vægt på.

Jeg tog egentlig ordet, fordi jeg først, da jeg hørte hr. Peter Duetoft, blev klar over, at det altså er meget forskellige partier, der stemmer ja her. Der er CD, som holder en tale her, hvor man siger, at man på et eller andet tidspunkt ønsker at blive fuldt medlem af Maastricht- Europa, og så er der SF, som på intet tidspunkt vil være medlem af Maastricht-Europa.

Det, der bekymrer mig lidt ved CD's ordfø- rers indlæg, er for det første, at CD altså synes, at det er vigtigt at få sagt det her. Det andet er, at det kan skabe tvivl om, hvor meget CD bak- ker aftalen op. Derfor vil jeg spørge CD's ordfø- rer: Står CD bag det nationale kompromis? Er det også for CD Danmarks politik i de kommende år? I lovforslaget her er det præci- seret, at der er tale om en ny og langsigtet dansk EF-politik. Guderne skal da vide, at det er en helt anden politik end den, der står i

[Gade]

CD's princip- og handlingsprogram, og også end det, der var gældende, før vi stemte den 2. juni.

Men jeg spørger altså CD's ordfører: Er det aktuel CD-politik? Står CD bag det nationale kompromis? Og ligeså spørger jeg – for jeg synes, det er vigtigt at få det præciseret – om CD fuldt ud bakker op om syvpartiaftalen om, at kun en folkeafstemning kan ændre disse ting. For det er det, der er det vigtige: at kun en folkeafstemning kan ændre det. Og det står vi vagt om i SF. Jeg vil gerne høre CD's svar.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Hr. Kim Behnke, jeg synes, at Fremskridtspartiets holdning med hensyn til udviklingen af bl.a. de sydlige lande inden for EF er en meget, meget dårlig holdning. Jeg synes, det er en holdning, som viser, at man ikke har nogen som helst forståelse for, hvad der gavner ikke alene de sydeuropæiske lande, men også hvad der gavner danske arbejdspladser. For hvad er den grundlæggende idé i Samhørighedsfonden? Den grundlæggende idé er jo, at vi ved at kanalisere midler til de sydeuropæiske lande hjælper dem til at få en bedre økonomisk vækst, så også de kan efterspørge de varer, vi producerer i vore lande. Altså kun ved, at de får en større vækst, vil de være i stand til at efterspørge de varer, som vi qua det indre marked har ret til at sælge overalt i Europa.

Det er nøjagtig den samme grundlæggende tanke, amerikanerne havde, da de hjalp med til at udvikle Vesteuropa efter Anden Verdenskrig. Hvis det var Fremskridtspartiets folk, der havde været i USA dengang, havde vi garanteret ikke fået den hjælp, som var med til at genopbygge Vesteuropa, og som også var med til at hjælpe den amerikanske industri til at omstille til fredsindustri.

Så må jeg sige til fru Annette Just, at det er da indlysende, at ved at samarbejde på en række områder, bl.a. på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, får vi som et lille land en større indflydelse på, hvordan de store lande opfører sig på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. Det er da indlysende, at når de skal diskutere tingene med os, har vi også mulighed for via argumenter at påvirke dem. Hvis de suverænt kunne træffe beslutningerne og gennemføre deres politik, ville vi jo

bare skulle følge det, som de træffer beslutninger om. Det har vist sig, at netop det, at vi har udviklet et samarbejde, har været til gavn for et lille land som Danmark.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg er egentlig forundret over hr. Gades spørgsmål, for jeg understregede faktisk i min ordførertale, at CD kun ønskede at ændre disse ting efter en folkeafstemning. Jeg kan så bekræfte over for hr. Gade, at hele CD's gruppe står bag Edinburg-aftalen og syvpartiaftalen.

De ord, der står i aftalen om nærhed og demokrati, er vi også enige i. Vi er enige i målsætningen, men det kan da godt være, at SF og CD får en diskussion om de praktiske følger. Det er jo ikke sådan, at man i alle detaljer har bundet sig til hinanden, men vi er enige i Edinburg-aftalen og syvpartiaftalen.

Men jeg vil bare sige til hr. Gade, at SF har altså ikke fået løfte om en binding af vores mund. Vi vil have lov til fortsat at kæmpe for det Europa, vi tror er rigtigt. Det var jo det, der var handelen. Handelen var, at vi garanterede, at en ændring ikke kunne ske uden en folkeafstemning. Men til gengæld må man vel have lov til i et demokrati som det danske at sige, hvad man mener, og kæmpe for det, man mener er rigtigt. Og det er det, der ligger i det; der er ingen utroværdighed i forhold til det, vi har sagt fra starten. Vi står bag aftalen og erkender, at der skal en folkeafstemning til. Det vil sige, at vi først skal overbevise et flertal her i Folketinget om, at vi har ret, derefter et flertal i befolkningen, og det kan måske godt have lange udsigter.

Så må jeg i forbindelse med hr. Kim Behnkes spørgsmål bare gentage mit spørgsmål til udenrigsministeren, om udenrigsministeren vil bekræfte, at det er 350 mio. kr. om året i 7 år, vi skal overføre til Samhørighedsfonden, som er blevet det store dyr i åbenbaringen for Fremskridtspartiet.

Jeg er ked af at måtte sige til fru Annette Just, at jeg altid har troet, at det var skoleloven fra 1975, der gjorde, at historieundervisningen var dårlig i Danmark. Men jeg kan forstå, at den heller ikke har været alt for god tidligere. I alt fald synes jeg, at fru Annette Just skal gå hjem og læse Europas historie i det sidste århundrede, så kunne det være, fru Annette Just

[Peter Duetoff]

kunne forstå, hvad det drejer sig om, når man bruger udtrykket, at de store spiller bold med de små. For det er jo unægtelig sket nogle gange i dette århundrede.

Til sidst må jeg sige til fru Annette Just: Jeg har aldrig sagt, at vi bliver smidt ud af EF, aldrig. Hvad jeg har sagt er, at hvis vi siger nej igen og dermed bremser hele projektet i Europa, der kan føre til et nationalismeslagsmål i Europa, kunne det være, at den pris var så høj, at Danmark selv skulle vælge at gå. Nej, det er ikke et spørgsmål, om vi bliver smidt ud, for der ligger traktatgarantier imod det.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Erhard Jakobsen fremdrager devalueringer i Irland og i Portugal og siger, at det er den tyske Bundesbank, der bestemte, at disse lande skulle devaluere. Dertil må jeg sige: Nej, det er en rent national afgørelse. Når et land har brug for at devaluere, er det tegn på, at landets indre værdier ikke svarer til noteringen for det pågældende lands valuta. Når man i Irland og Portugal eller i andre lande uden for EF, i Sverige og Finland f.eks., har haft behov for at devaluere, er det, fordi de pågældende landes parlamenter og politikere har ført en politik, der har bragt deres indre økonomi i uorden, så man har været nødt til at devaluere.

Det, som hr. Erhard Jakobsen sikkert tænker på, er, at Bundesbank burde have trådt til og opkøbt valuta og dermed kunstigt holdt de pågældende landes valutaer på et niveau, som ikke svarede til, hvad det pågældende lands indre værdi var. Men den form for monetær politik ønsker Fremskridtspartiet ikke at medvirke til. Det er derfor, vi er modstandere af den fælles mønt, for så vil den slags udligninger ske. Og det vil f.eks. være fra den danske nationalkasse og over til andre, som har problemer med deres økonomi.

Hr. Kent Kirk mener, at Fremskridtspartiet har en dårlig holdning til Sydeuropa. Vi skulle give dem nogle penge, så de kan komme og købe nogle varer hos os. Jeg kan godt høre, at hr. Kent Kirk i hvert fald ikke er uddannet købmand. Den købmand, der går ud på gaden og giver penge til kunderne og beder dem om at komme ind og købe varer, har ikke sin butik ret længe. Og med de rapporter, EF selv laver om, hvordan pengene forvaltes, hvordan den

italienske mafia stortrives på danske tilskuds-penge, er der vist ingen grund til særligt at rose de pengeoverførsler, der sker fra nord til syd. Vi burde tværtimod skamme os.

Så synes jeg også, hr. Gade har et forklaringsproblem. Op til afstemningen den 2. juni gjorde SF meget ud af, at man var bange for, at hvis det blev et ja – det blev det jo heldigvis ikke – så ville det danske Folketing ikke give den danske befolkning en ny folkeafstemning i 1996, men så ville – det var de argumenter, SF brugte dengang – Folketingets flertal eller i hvert fald unionstilhængerne tromle hen over den danske befolkning. Derfor holder argumentet om, at nu kan vi se frem til, at syvpartiaftalen kun gælder til næste folkeafstemning, ikke, for den vil også blive tromlet hen over befolkningen.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det er til hr. Kent Kirk, som siger, at Fremskridtspartiet jo må være fuldstændig ligeglad med det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde, der ligger i Maastricht-traktaten. Jeg har dog sjældent hørt noget værre sludder i betragtning af, at hr. Kent Kirk jo lige så godt som vi ved, at der allerede i dag er et udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde i EF-regi. Ellers vil jeg gerne have at vide, hvad det er, udenrigsministeren laver, når han styrter rundt med sin lille trojka og prøver på at styre de russiske stepper og mange andre gode initiativer, som jeg jo i øvrigt har bakket op mange gange.

Det udenrigs- og sikkerhedspolitiske samarbejde eksisterer i dag, ingen tvivl om det. Alle partier vil gerne have det til at fungere endnu bedre, vi vil gerne have, at Grækenland anerkender Makedonien osv. Men det skal altså gøres i et samarbejde. Der er da ingen unions-traktat, der på nogen mulig måde kan få det til at virke hverken hurtigere eller bedre, end hvis man kan tale sig til rette. Men vi skal passe på, for i Maastricht-traktaten står der, at der også skal være et forsvarspolitisk samarbejde, som Danmark ganske vist lige har sagt at vi vil stå uden for indtil videre, indtil det har været ude til folkeafstemning.

Fremskridtspartiet tror stadig på, at NATO er den bedste garanti for en fortsat fred i Europa; vi skal ikke eksperimentere med en mærkelig og mystisk Vestunion.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det, der får mig herop, er hr. Peter Duetofts bemærkninger om, at der skulle være lavet en handel, så CD kunne få lov til at sige, hvad de vil.

Jeg er ikke bekendt med, at der er lavet nogen handel om det spørgsmål. Derimod er jeg bekendt med, at der er lavet et politisk forlig her i Folketinget, og en del af dette forlig er jo, som hr. Gade påpegede, at det nationale kompromis er udtryk for en ny og langsigtet dansk EF-politik.

Det er da klart, at hr. Peter Duetoft og CD må sige, hvad de vil, men er det trods alt ikke lidt særpræget, at når man indgår i et politisk forlig, står man ikke 100 pct. bag det? Er det virkelig kutyme her i Folketinget, at når man er medunderskriver på en aftale om en ny og langsigtet dansk EF-politik, går man ud og siger, at man i virkeligheden vil det stik modsatte? Sådan mener jeg altså ikke at man bør arbejde herinde, og det øger jo ikke troværdigheden over for befolkningen.

Jeg tror, at hvis vi skal have et ja den 18. maj – hvad jeg personlig og mit parti også går ind for – er det utrolig vigtigt, at politikerne herinde kan sige med troværdighed, at der er tale om noget nyt, og at de står bag det nye grundlag, står bag det nationale kompromis, hvor vi får disse særordninger, så der er tale om en ny dansk EF-politik, som vi vil arbejde for efterfølgende. Der er naturligvis ingen, der kan sige, hvad der vil ske om 10 år, men udgangspunktet er, at vi skal have en ny dansk EF-politik. Og derfor er det nødvendigt, at alle partierne bag denne aftale går ud og argumenterer offensivt og aktivt for det positive i denne særordning, nemlig at vi står uden for ØMU'ens tredje fase og står uden for forsvarsdimensionen. Og det synes jeg også at CD burde gøre.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Nu er jeg godt klar over, at det er noget nyt for hr. Holger K. Nielsen at arbejde sammen med Centrum-Demokraterne, for ellers ville han vide, at der er aldrig nogen af dem, vi hidtil har samarbejdet med, der et øjeblik har været i tvivl om, at når vi skrev under på noget og

gik ind for noget, stod vi selvfølgelig bag det. Og det gør vi selvfølgelig også her.

Det, man diskuterer nu, er noget ganske uvirkeligt. Jeg blev draget ind i en diskussion om, hvad der kunne ske i forbindelse med Den Økonomiske og Monetære Union, og jeg tillader mig at gøre opmærksom på, at der kan formentlig ikke ske noget, for den bliver ikke til noget foreløbig. Men når det gælder en virkelig fremtid og hvad der kan ske til den tid, vil jeg da aldrig sige, at Danmark aldrig vil gå med til noget, som jeg i øvrigt finder er fornuftigt.

Og jeg vil også sige, at hr. Kim Behnke må ikke tro, at den sidste nationaløkonomiske lærebog, der er skrevet, er Adam Smiths fra 1776; der er altså udkommet bøger siden. Hr. Kim Behnke kører frem med, at en købmand ville aldrig gøre sådan, men det er gud være lovet ikke købmænd, der skal styre politikken i Europa. Sådan er det altså ikke.

Vi har jo netop hele devalueringshistorien, som jeg tror jeg har redegjort for herinde tre gange: Den omstændighed, at private mennesker, som man kalder spekulanter – det skal jeg lade ligge – på én eneste dag kunne vælte en af Europas stærke valutaer for en indsats af 1.000 mia. kr. Det er dét, vi skal forhindre i fremtiden, og det skal ikke kun være Deutsche Bundesbanks folk, der forhindrer det. Det skal være et fælles EF-organ med en vældig kapital bag sig, som kan gøre det umuligt for nogen spekulanter at vælte nogen valuta. Det er for mig at se EF's fremtidige politik, og om Danmark vil hænge på eller ej, er nok temmelig ligegyldigt for EF. Men i hvert fald håber jeg, at det bliver den politik, der bliver ført i EF i fremtiden, og det er den, der er aktuel. EMS'en er jo gået i stykker foreløbig, vi har ikke engang fået EMS'en genetableret på alle punkter, så det er den aktuelle politik.

Men ingen skal være i tvivl om, at CD vil være lige så aktiv for at skaffe ja-stemmer, som jeg er sikker på at SF vil være. Og SF har jo selvfølgelig mere grund til at gøre det, end vi har, for vi gjorde jo en indsats allerede sidste gang.

Anden næstformand (Grove):

Så slutter vi de korte bemærkninger i denne omgang med hr. Peter Duetoft.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil godt sige til hr. Holger K. Nielsen, at når jeg kaldte det nationale kompromis en handel, var det nærmest et slangudtryk; det er et kompromis. Men hr. Holger K. Nielsen ved også udmærket godt, at man aldrig havde fået CD med til det, hvis prisen havde været, at man ikke måtte gå ud og kæmpe for det, man faktisk tror på.

Og jeg vil også godt sige til hr. Holger K. Nielsen, der jo kender min politiske indstilling til EF, at jeg har gennemlæst de dele af det nationale kompromis, denne sag drejer sig om, meget nøje. Jeg gør måske hr. Holger K. Nielsen ked af det ved at sige, at der er ikke ét ord i det nationale kompromis om den langsigtede EF-politik – bortset fra et enkelt punkt i de fire særordninger, der senere er blevet ændret i Edinburgh – som jeg ikke kan skrive under på.

Det kan godt være, at hr. Holger K. Nielsen og jeg får en praktisk diskussion om, hvordan henholdsvis SF og jeg selv opfatter de ord, men naturligvis har vi læst det igennem og undersøgt og vurderet, om vi kunne skrive under på det. Og det kunne vi altså.

Vi tilhører jo også to forskellige partier, hr. Holger K. Nielsen, og derfor har vi lov til at prioritere forskelligt. Jeg vil godt sige, at der har ikke på noget tidspunkt været tvivl om, at for CD's vedkommende var det allervigtigste i denne proces at sørge for, at de 11 andre lande kunne køre videre, at Danmark ikke blev en bremseklovs, som i givet fald kunne føre til EF's sammenbrud. Det har været vores hovedprioritet, vi glæder os over, at det bliver sikret som en del af det nationale kompromis, og derfor går vi ud og kæmper meget positivt for det nationale kompromis.

Vi føler faktisk, at det er vigtigt, at det punkt er med, så jeg tror ikke, det er i dag, hr. Holger K. Nielsen og jeg skal have denne diskussion. Vi får den om 2, 3 eller 4 år, og det kan også godt være, vi får diskussionen den dag, eks-Jugoslavien og det øvrige Balkan eksploderer, og CD har den opfattelse, at det er nødvendigt med et forsvarspolitisk samarbejde i Europa. Den dag ville det da være torskedumt at sige, at vi ikke tør tage den diskussion, men om vi så kan få et flertal for det samarbejde herinde og i befolkningen, er jo en helt anden sag.

Elisabeth Arnold (RV):

Det danske nej til Maastricht-traktaten den 2. juni satte en debat i gang, ikke blot i Danmark, men i hele Europa, og der kom også nye aspekter ind i den danske debat.

Et par måneder efter afstemningen hørte jeg en radioudsendelse en formiddag, hvor en af Danmarks Radios småhyggesnakkende studieværter kom med kommentarer til dette og hint, til dagens debat, til avisernes artikler. Vedkommende havde studset over en artikel, som redegjorde for EF's opståen, Kul- og Stålunionen kort efter afslutningen af Anden Verdenskrig, udbygningen af Fællesskabet og hele ideen om, at det drejede sig om at undgå gentagelser af de ulykkelige krige i Europa i det 20. århundrede. Og så sagde denne studievært med en kælen, indsmigrende stemme: Jamen de kunne jo bare have sagt, at det var det, det drejede sig om, så havde jeg nok stemt ja i stedet for.

Tænk, hvis den danske befolkning havde gjort sig lige så megen umage som denne studievært og havde læst, hvad det egentlig drejede sig om, så havde vi måske fået en mere lødig debat, også i dag. Vi har en tendens til at kaste os over detaljer og fiktive problemer, som måske i virkeligheden slet ikke er problemer, i stedet for at koncentrere os om det, det i virkeligheden drejer sig om: at skabe et fredeligere Europa og et Europa, der behandler sine egne indbyggere mere anstændigt, end det hidtil har været tilfældet i dette århundrede.

Det er jo et utrolig enestående foretagende, dette EF-samarbejde mellem alle disse lande med deres forskelligheder, deres forskellige kulturer, deres forskellige baggrund, deres forskellige valgeregler og forskellige spærreregler, deres forskellige valgsystemer. Blot inden for det sidste år har vi fået demonstreret det engelske valgsystem, der er fundamentalt anderledes end det danske, og det franske valgsystem, der er fundamentalt anderledes end alle andre; men alligevel kan EF-landene på trods af deres forskelligheder samarbejde på meget væsentlige områder, uden at de skal ændre deres politiske kultur eller deres lovgivning. Vi samarbejder endda så tæt, at vi træffer visse afgørelser i fællesforsamlinger, hvor vi oven i købet har regulære afstemninger og kan stemme hinanden ned. Det er et fuldstændig enestående tværgående samarbejde, hvor nationale grænser

[Ellsabeth Arnold]

pludselig bliver anderledes end før, og hvor man kan dyrke demokratiets afstemningsregler på tværs af alle grænser. Dette enestående internationale samarbejde fortjener faktisk, at Danmark er med, og Danmark fortjener på sin side også at være med i det enestående internationale samarbejde.

Danmark og danskerne kunne ikke gå med til Maastricht-traktaten, som den forelå. Der er allerede i dag diskuteret meget om, hvilke ting i Maastricht-traktaten danskerne ikke kunne være med til; men siden er der ført forhandlinger, som har skaffet Danmark nogle særregler, som vi bør kunne sige ja til.

Der er efter Det Radikale Venstres mening tale om en ny og langsigtet EF-politik, og der er i hvert fald et enkelt punkt, jeg som radikal føler trang til at trække frem, nemlig forsvarssamarbejdet. Det Radikale Venstre var det eneste af ja-partierne, som i forbindelse med behandlingen i Folketinget sidste år udtrykte betænkelighed ved forsvarsafsnittet i Maastricht-traktaten, og derfor er vi selvfølgelig tilfredse med formuleringen i Edinburgh-afgørelsen. Vi vil fastholde, at Danmark allerede nu siger nej til det forsvarspolitiske samarbejde, og at vi fra radikal side ønsker, at vi fortsat skal gøre det, samtidig med at vi bevarer de gode ting i Maastricht-traktaten om miljø, ombudsmandsinstitutionen, arbejdsmiljø, den sociale dimension osv. osv. Der er brugt mange timer på det i dag, og jeg skal ikke gå yderligere i detaljer.

Til slut skal jeg sige, at et enkelt medlem af Det Radikale Venstres folketingsgruppe har en anden holdning til Edinburgh-afgørelsen end resten af gruppen, og vedkommende vil derfor som det eneste radikale folketingsmedlem stemme imod lovforslagene ved den endelige vedtagelse.

Lysholm Christensen (KRF):

Det danske nej til Maastricht-traktaten skabte en fornyet debat om forholdet mellem EF og borgerne. EF-landenes ministre var i stigende grad optaget af, hvordan begreber som nærhed og åbenhed kunne udmøntes i praksis, så EF-samarbejdet stadig kan fungere, samtidig med at beslutningerne træffes nær ved borgerne. På Edinburgh-topmødet fik Danmark forhandlet sig frem til et nyt aftalegrundlag bestående af Maastricht-traktaten plus Edin-

burgh-afgørelsen. Selve Traktaten blev ikke ændret, men Danmark fik sær aftaler om nogle af de punkter i Maastricht-traktaten, som var til debat i tiden op til folkeafstemningen den 2. juni.

Siden den 2. juni er situationen i Europa ændret væsentligt. Krisen i det tidligere Jugoslavien er forværret, den økonomiske krise i Europa har ført til stigende arbejdsløshed, og med den forværede økonomiske krise i USA og Europa er der risiko for, at USA vil begrænse importen fra EF-landene. Dette kræver en fælles EF-indsats.

Situationen i Jugoslavien kræver, at EF-landene i højere grad samarbejder om at løse flygtningeproblemerne så tæt på flygtningenes hjem som muligt. Kun derved kan flygtningenes problemer løses på en forsvarlig måde uden at overbelaste Vesteuropa.

Arbejdsløshedeproblemet må løses ved en fælleseuropæisk vækstfremmende politik. En samordning af EF-landenes pengepolitik er afgørende for at opnå et internationalt rentefald, øgede investeringer og faldende arbejdsløshed. Kun et handledygtigt EF kan løse dette problem. Det er vigtigt for de østeuropæiske lande og de tidligere SNG-lande, at fremtidens EF er en stabil samarbejdspartner, for kun derved kan disse lande sikres handelsaftaler og den nødvendige bistand.

Også globalt set er et solidarisk EF-samarbejde nødvendigt for at løse de problemer, der venter, og det er vigtigt, at Danmark deltager i de dele af Maastricht-traktaten, som ikke peger i retning af en europæisk union. For det første: Samarbejdet om en fælles miljøpolitik er et væsentligt skridt for at kunne håndtere de truende miljøproblemer. For det andet: Danmarks deltagelse i anden fase af Den Økonomiske og Monetære Union er en afgørende forudsætning for, at Danmark kan opretholde fastkurspolitikken, valutarisk stabilitet og en stabil eksport. For det tredje: Det er vigtigt, at arbejdstagere i alle EF-lande sikres de mest grundlæggende rettigheder, og at lønmodtagere fra de fattige EF-lande ikke konkurrerer med lønmodtagere fra de rige EF-lande på ulige vilkår. Og for det fjerde: Det er positivt, at Maastricht-traktaten indfører en udviklingspolitisk samordning mellem EF-landene.

Edinburgh-afgørelsens sær aftale er bindende for både de øvrige EF-lande og Danmark,

[Lysholm Christensen]

og Danmark kan kun ændre denne sær aftale ved en ny folkeafstemning. Det står klart, at Danmark ikke deltager i Maastricht-traktatens fælles forsvarspolitik, og vi er heller ikke forpligtet til at være med i Vestunionen. Kristeligt Folkeparti finder det positivt, at den folkelige kritik af ØMU'en tages alvorligt, og at Danmark derfor allerede nu præciserer over for de andre EF-lande, at vi ikke deltager i en fælles mønt og en fælles centralbank.

Det præciseres, at unionsborgerskabet ikke erstatter det nationale statsborgerskab, og at Danmark kun er med i det retlige samarbejde, når det foregår mellem suveræne regeringer. Selv om præciseringen af, hvad unionsborgerskabet indebærer, ikke er ny i forhold til Maastricht-traktaten, må den betragtes som et budskab om, at Danmark ikke vil arbejde i retning af, at EF udvikler sig til en forbundsstat.

Edinburgh-afgørelsens fælles del er et resultat af diskussionen om åbenhed og nærhed i EF; som noget nyt kan der afholdes åbne ministerrådsmøder om væsentlige sager i EF, og dette er startet forsøgsvis under det danske formandskab. Endvidere skal EF's Ministerråd være mere åbent over for pressen og udtrykke sig mere letforståeligt, og alt i alt må erklæringen om åbenhed betragtes som et vigtigt skridt på vejen mod et mere åbent og gennemskueligt EF.

Nærhedsprincippet bliver præciseret på en god måde. EF skal kun handle på de områder, hvor EF har fået direkte beføjelser, og når Kommissionen stiller forslag, skal den kunne bevise over for Ministerrådet, at den har ret til at stille forslag på det pågældende område; hvis det ikke er tilfældet, skal loven afvises. Kommissionen har endvidere lovet at trække en række lovforslag tilbage, som er for detaljerede og dermed ikke opfylder denne betingelse.

Erklæringen om nærhed bekræfter, at nærhedsprincippet i Maastricht-traktaten skal fortolkes i decentral retning, og derfor kan Kristeligt Folkeparti sige ja til Edinburgh-afgørelsen. Vi siger ja til det lovforslag, vi skal stemme om om lidt, og det er både en enig folketingsgruppe og et klart flertal i partiets hovedbestyrelse, der anbefaler dette ja. Nogle af partiets medlemmer finder ikke, at Danmark har opnået tilfredsstillende indrømmelser, og ønsker derfor at stemme nej, og den overbevisning har de naturligvis frihed til at arbejde for.

Maastricht-traktaten blev ikke ændret, men med Edinburgh-afgørelsen blev der sat en ny udvikling i gang i EF. Der blev lyttet til og taget hensyn til Danmarks synspunkter, Danmark fik sin sær aftale, stort set som partierne bag det nationale kompromis havde ønsket, og yderligere satte det danske nej gang i debatten om fortolkningen af Maastricht-traktatens afsnit om nærhed og åbenhed i EF-samarbejdet. Men det danske nej satte også kronen under pres, og vi fik en stigende rente, som er hæmmende for investeringer og beskæftigelse.

Edinburgh-afgørelsen dokumenterer, at de små lande har en væsentlig indflydelse på EF-samarbejdet, og et ja den 18. maj er en vigtig forudsætning for Danmarks fortsatte tætte tilknytning til EF.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Kristeligt Folkepartis ordfører havde nogle spændende betragtninger om flere forskellige ting i indledningen af sin tale, men jeg vil koncentrere mig om nogle bemærkninger om, at EF og Fællesskabet også skulle bruges til at samordne indvandrer- og flygtningepolitikken. Kristeligt Folkeparti gik ind for, at man skulle bruge midlerne så nær ved krigsområderne som muligt, i øjeblikket altså i eks-Jugoslavien.

Men med henblik på at samordne indsatsen vil jeg godt spørge, hvordan det hænger sammen med, at regeringen – som Kristeligt Folkeparti jo er en del af – netop i øjeblikket blokerer for en fælles EF-holdning til adskillige spørgsmål, der netop vedrører flygtninge- og indvandrerpolitik. Jeg tænker på, at Danmark som det eneste EF-land i øjeblikket tager forbehold over for at udarbejde en fælles EF-liste over sikre lande; man tager forbehold over for, at man kan afvise flygtninge, som kommer på et åbenlyst forkert grundlag, og man tager forbehold over for at lave en fælles liste over såkaldte modtagertredjelande, altså lande, som flygtningene kan sendes tilbage til.

Danmark er det eneste EF-land, der tager disse forbehold; regeringens flygtninge- og indenrigsminister har sagt, at man ikke har nogen umiddelbare tanker om at fravige dem, og det vil sandsynligvis ikke ske i Danmarks formandskabsperiode. Jeg synes, at de bemærkninger fra indenrigsministeren står i en skrigende modsætning og i en skrigende kontrast

[Helge Adam Møller]

til de meget rigtige bemærkninger, som Kristeligt Folkepartis ordfører fremførte fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Det er ganske rigtigt, at Kristeligt Folkeparti meget gerne ser, at vi får et nærmere og mere udbygget samarbejde om løsningen af de store flygtningeproblemer i Europa. Der er ikke nogen udsigt til, at de er i aftagende, så behovet vil fortsat være der, og der skal ikke være tvivl om, at det er det, vi ønsker og vil bestræbe os på.

Jeg kan ikke her gøre rede for, hvad regeringen har udtalt angående sagen i de aktuelle forhandlinger, jeg er ganske enkelt ikke tilstrækkelig inde i tingene til at kunne sige det; men jeg har forstået, at det også er regeringens hensigt at tilstræbe et nærmere samarbejde på dette punkt på længere sigt. Det er jo ikke nogen let sag at løse, og derfor er det ikke noget, man kan klare fra den ene dag til den anden.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

I anledning af hr. Helge Adam Møllers spørgsmål om europæisk flygtningesamarbejde kan jeg for det første oplyse, at efter hvad jeg er blevet orienteret om så sent som i går, har også andre lande end Danmark taget parlamentarisk forbehold over for det udkast til resolutioner, som blev udarbejdet i det forrige formandskabs tid.

Dernæst kan jeg oplyse, at man ikke foreslår en konvention eller en traktat, men nogle rekommandationer eller resolutioner, som måske senere skal danne grundlag for egentligt bindende konventioner. Derfor er det vigtigt at sikre sig, at det, der udarbejdes, er korrekt og tilfredsstillende, så vi ikke blot kan undersøge det nu, men også når vi kommer til konventionsstadiet.

Og endelig vil jeg gerne oplyse hr. Helge Adam Møller om, at i det regeringsgrundlag, som blev aftalt mellem de fire regeringspartier, er der et forslag om, at der på europæisk basis – formentlig i Europarådets regi – skal oprettes et flygtningehøjkommissariat, ganske som FN har det, men altså her regionalt. Dette kommissariat skal tage sig af de store problemer,

som hr. Helge Adam Møller nævnte, arbejdet er allerede i gang, og vi håber, at der i løbet af efteråret vil kunne dannes et sådant europæisk højkommissariat med henblik på at løse nogle af flygtningeproblemerne.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Den sag, jeg nævnte her, er jo ikke helt ny. Det var faktisk på et møde i EF's Ministerråd den 30. november og 1. december 1992, at den daværende justitsminister, hr. Hans Engell, blev – man kan vel sige tvunget, da der ikke var et parlamentarisk flertal i Folketinget, der ønskede, at han skulle sige ja – altså blev tvunget til at tage et parlamentarisk forbehold. Det er altså 4 måneder siden nu, og den daværende justitsminister prøvede at få ophævet forbeholdet, men det lykkedes ikke.

Den nuværende regering har haft mere end 2 måneder til det og har endnu 3 måneder tilbage af sin formandstid, men har ikke givet noget klart tilsagn om, at man vil arbejde på det. Der var oprindeligt et land mere, der tog forbehold, nemlig Holland, men efter hvad jeg har fået at vide, har de ophævet deres forbehold, så Danmark står alene i denne meget vigtige sag, som afgørende forhindrer en fælles europæisk flygtningepolitik. Og jeg ville altså appellere til Kristeligt Folkeparti om, at man også prøver at få den ansvarlige minister på området til at arbejde efter de tanker, der blev givet udtryk for. Hvis man gør det, er jeg meget taknemlig.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Sagen blev forsinket en måned eller mere, fordi nogle spørgsmål, der blev stillet i Retsudvalget til den daværende justitsminister, ikke blev fuldstændigt besvaret. Der verserer stadig nogle spørgsmål, og vi ønsker at være sikre på, at vi kan stå ved det, vi tilslutter os, også efter at resolutioner ændres til konventioner. Indholdet skal være i orden.

Selvfølgelig kan man spørge sig selv, hvorfor man ikke straks går i gang med at lave nogle konventioner i stedet for alle disse øvelser. Det skyldes måske, at man ikke har haft dette kontinuerlige arbejdsorgan, som et højkommissariat kan blive, og vi håber, at en højkommissær

[Ole Espersen]

også vil kunne medvirke til at udarbejde egentlige konventioner. Vi er særdeles interesserede i dette samarbejde, men det skal tilrettelægges ordentligt fra starten.

Jens Thoft (SF):

Hvert enkelt skridt i den lange række af begivenheder, som førte SF fra et nej til Maastricht-traktaten til et ja til Edinburgh-afgørelsen, kan synes logisk og rimeligt og rationelt. Men jeg synes, at summen af de mange skridt får kvantiteten til at overgå til en ny kvalitet, fra absolut unionsmodstand til en EF-tilslutning, som efter min opfattelse i realiteten betyder dannelsen af en union inden for de næste 10 år.

Jeg bestrider ikke, at afgørelseskomplekset i Edinburgh har bevæget tingene i den rigtige retning; det har det. Men det grundlæggende, Maastricht-traktaten, er ikke ændret. Traktatens målsætning og indhold er skabelsen af en europæisk union, og det bryder jeg mig fortsat ikke om.

Afgørelseskomplekset fra Edinburgh kan måske og i bedste fald udskyde Unionen nogle år, og jeg har fire hovedgrunde til at stemme nej i dag. For det første lægger jeg megen vægt på de forsvarspolitiske aspekter. Det hævdes, at Danmark nu har sikkerhed for at kunne stå uden for Den Vesteuropæiske Militære Union, men det er kun en halv sandhed. Danmark er forpligtet til at støtte den politik, som lægges i Den Vesteuropæiske Union, og selv om vi hævdes at stå udenfor, skal vi alligevel betale til skidt; og det er nu sjældent, at man står helt uden for en forening, man skal betale kontingent til.

For det andet er jeg sikker på, at juraen ikke er i orden. Edinburgh-afgørelsen holder hverken i byretten eller ved EF-Domstolen. Et topmøde kan udstede alle de erklæringer, et topmøde vil, og det kan da også godt være, at nogle af erklæringerne holder politisk et stykke tid – det har vi da set tidligere – men juridisk holder de ikke. Det var en klar forudsætning i det nationale kompromis, at juraen skulle være i orden, og det er den ikke efter min opfattelse. Maastricht- og EF-traktaten kan kun ændres juridisk gyldigt gennem de procedurer, der er angivet i traktaterne, og topmødeerklæringer er ikke omfattet heraf. Det hævdes ganske vist, at der er tale om en bindende folkeretlig aftale,

og at Danmark altid kan fastholde sin ret ved Den Internationale Domstol i Haag. Det er nok sandt, at aftalerne opfylder folkerettens krav – det tror jeg er rigtigt – men Haag-Domstolen har ingen mulighed for at afprøve tvister, fordi Danmark har forpligtet sig til at lade dem afgøre ved EF-Domstolen og altså ikke ved Den Internationale Domstol i Haag.

For det tredje er jeg fortsat imod det bestående i EF og har svært ved at se, hvordan et ja ved den kommende folkeafstemning kan støtte ideerne om grundlæggende ændringer i EF i retning af et demokratisk, åbent og samarbejdende Europa i flere rum, som ikke bare er mit, men også mit partis mål. Da Edinburgh-udtagelserne kun gælder Danmark, og da det udtrykkelig er præciseret, at andre ikke kan få disse undtagelser, er det en politisk realitet, at vi i løbet af meget få år bliver udsat for et gevaldigt pres, som betyder, at vi bliver inddraget fuldt ud i Unionen. Det gør det ikke lettere, at et flertal i Folketinget også ønsker den udvikling, men jeg gør det ikke.

For det fjerde er det endelig klart, at siger den danske befolkning atter nej – og det håber jeg – er Maastricht faldet. Det skulle i sig selv være nok, at et lille land afviser Traktaten, men alt tyder på, at en dansk afvisning vil blive fulgt af en engelsk, og det vejer som bekendt nok så tungt.

Min konklusion er, at et ja fører til Unionen med tilhørende militær overbygning og cementering af Europa i en rig og en fattig del, og at det kun er et spørgsmål om tid, før Danmark er suget med ind som en del af Unionen. Jeg ønsker ikke den udvikling, jeg ønsker et åbent, helt, nedrustet og demokratisk Europa i flere rum, og det er årsagen til mit nej. Jeg kan ikke andet, Maastricht-traktatens Europavision er altså ikke min.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Det er klart, at alle vi, der kender hr. Jens Thofts udmærkede virke herinde, kun kan gøre én ting, og det er at bøje os i respekt for, at det er den mening, hr. Jens Thoft har.

Jeg vil bare gå ind i et enkelt af punkterne, for det er noget, modstanderne har kørt en hel del på. De har sågar hentet nogle engelske jurister herover. Og jeg må indrømme, at det står helt uklart for mig, det dér juristeri. Hvad er

[Erhard Jakobsen]

det, man taler om ikke kan bedømmes? Hvad er det, der kunne tænkes at skulle bedømmes ved en domstol? Hvem skulle ved en domstol få Danmark dømt til at gøre noget af det, som vi nu har fået lov til ikke at gøre? Hvad er det for sager, man taler om? Hvordan kan det overhovedet opstå?

Jeg tror, det er noget teoretisk juridisk snak, som ikke har noget at gøre med de rent praktiske resultater, Danmark har opnået.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Jeg synes, hr. Erhard Jakobsens spørgsmål var meget relevant, men det, jeg især gerne vil hæfte mig ved, er det, hr. Jens Thoft sagde om, at Edinburgh-aftalen ikke skulle være juridisk bindende. Jeg lagde mærke til, at hr. Jens Thoft – i et i øvrigt særdeles velforberedt indlæg, havde jeg indtryk af – hele tiden talte om sådanne ikkebindende erklæringer.

Nu er det altså sådan, at Maastricht-traktaten og Edinburgh-afgørelsen udtrykkelig sondrer mellem erklæringer på den ene side og protokoller og traktater på den anden side, og så er der Edinburgh-aftalen, som man kalder en afgørelse, som man er blevet enige om. Og jeg må nok sige, at den, der vil påstå, at noget, som 12 suveræne lande bliver enige om, ikke skulle være bindende, i hvert fald har bevisbyrden. Og jeg må sige, at jeg ikke i den tid, jeg har haft lejlighed til at undersøge folkeret, både traktatret og sædvaneret, har været ude for, at en aftale af denne karakter mellem 12 lande ikke skulle være bindende. Hvorfor i alverden skulle den ikke være bindende? Den er naturligvis bindende og forpligtende for disse 12 lande, og derfor giver den Danmark de rettigheder, der nævnes i afgørelsen.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Nu er hr. Ole Espersen ikke dommer ved EF-Domstolen, men det kan han jo gå hen og blive, og hvis hr. Ole Espersen i sin egenskab af dommer ved EF-Domstolen skal afgøre en sag, hvilket retsgrundlag vil hr. Ole Espersen så anvende – traktaterne og deres paragraffer eller tilfældige erklæringer vedtaget af et tilfældigt sammenrend på et topmøde? Hr. Ole Espersen må naturligvis lægge juraen til grund, og juraen er Traktaten.

Vi kan godt her i Folketinget vedtage, at § 28 i grundloven, som siger, at der i Folketinget skal være 179 medlemmer, skal forstås sådan, at der skal være 181, men det gør ikke erklæringen gyldig i forhold til juraen. Men politisk er det da en erklæring, som er væsentlig. Når et helt enigt Folketing bliver enig om, at der skal være 181, jamen så ser det da rigtigt ud.

Men juraen er den, at når traktaterne og erklæringerne – afgørelserne ved siden af traktaterne – er i direkte modstrid med hinanden, må man naturligvis lægge det retsgrundlag, der ligger, nemlig traktaterne, til grund. Og det er problemet.

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Nu er de ikke på nogen måde direkte modstridende, de to regelsæt: Maastricht-traktaten og Edinburgh-afgørelsen. Det er de bestemt ikke, tværtimod. Edinburgh-afgørelsen er en foregribelse af noget, som Maastricht-traktaten indeholder i sig selv.

Men hertil kommer, at selv om de havde været direkte modstridende, så ville en dommer i Luxembourg eller Haag skulle lægge den aftale til grund, der er indgået senest, og som handler om noget mere specielt end hovedaftalen. Det er ganske almindelige fortolkningsprincipper både i folkeretten og i national ret. Det, der handler om noget specielt, og som oven i købet er indgået senere, skal naturligvis lægges til grund.

Så bemærkede jeg, at hr. Jens Thoft talte om »tilfældige erklæringer udstedt af et tilfældigt sammenrend«. Jeg synes, det vidner en lille smule om problemer med argumentationen.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg ønsker her at tage ordet for en kort bemærkning for at stille et afklarende spørgsmål til hr. Ole Espersen, som jo er en folkeretlig kapacitet, og som går i rette med hr. Jens Thofts tvivl.

Jeg vil gerne spørge hr. Ole Espersen, hvad karakteren egentlig er af den afgørelse, der er truffet i Edinburgh. Det er en meget speciel konstruktion: en afgørelse truffet af repræsentanter for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet. Den er anvendt helt bevidst. Den er

[Pelle Voigt]

anvendt en række gange i forhold til mindre afgørelser af folkeretlig karakter hovedsagelig mellem EF-stater og udenforstående lande i forbindelse med sanktioner og lignende. I Claus Gulmanns og Karsten Hagel-Sørensens lærebog i EF-ret står der om denne type afgørelser:

»Den retlige karakter af disse vedtagelser giver anledning til tvivl, hvilket ikke gøres mindre af det forhold, at de ikke sjældent bruges i tilfælde, hvor der er modstridende opfattelser mellem staterne vedrørende den pågældende retsakts hjemmel i traktaten. Nogle stater påstår, den har hjemmel i traktaten, mens andre benægter det.«

Jeg vil også gerne citere fra EF-Karnov – som et yderligere spørgsmål til hr. Ole Espersen om, hvorfor man har valgt denne meget specielle form. Jeg har læst ca. 200 af disse afgørelser igennem. De er altid blevet truffet på ret ubetydelige spørgsmål. Der står i EF-Karnov:

»Titlen er typisk valgt, fordi et tilstrækkeligt antal medlemsstater ikke har følt sig overbevist om, at traktaten indeholdt den nødvendige hjemmel til Rådets udstedelse af den pågældende retsakt.«

Senere står der i EF-Karnov:

»Domstolen har endnu ikke haft lejlighed til at tage stilling til retsvirkningerne af disse retsakter. Dette kan næppe heller gøres generelt.«

Når EF-Karnov og vores førende eksperter på dette område kan udtale sig på den her måde, kan hr. Ole Espersen så forklare os, hvorfor man har valgt denne form?

(Kort bemærkning).

Ole Espersen (S):

Dette her er netop ikke et spørgsmål om EF-ekspertise. Det er ikke et spørgsmål om nogen EF-retsakt. Dette her er et spørgsmål om en aftale indgået mellem 12 lande. Derfor er det ganske irrelevant, hvad der måtte stå i Romtraktaten om retsakter og om afgørelser. Jeg forstår godt, at man i nogle tilfælde, som hr. Pelle Voigt citerede det, hvis man er usikker på hjemmelen inden for Romtraktaten, så kan vælge en betegnelse, der måske er lidt, jeg vil ikke kalde den usikker, men lidt uklar i konturerne, for ordet afgørelse er uklart, når det drejer sig om EF-retten. Men jeg vil gerne gentage, at dette ikke drejer sig om noget, der er

udstedt i medfør af nogen EF-ret. Dette drejer sig om en supplerende aftale mellem de 12 lande, der har indgået Maastricht-aftalen – simpelt hen. Derfor skal man altså ikke slå op i EF-Karnov, men i folkeretlige lærebøger, hvis man vil undersøge, om en sådan aftale er gyldig eller ej.

Så al argumentation, der har at gøre med de rammer, Romtraktaten sætter – i og for sig også de rammer, Maastricht-aftalen sætter, hvis det skulle blive nødvendigt – er irrelevant her. Det drejer sig om en supplerende aftale, og dér er formodningen selvfølgelig, at når 12 lande indgår en supplerende aftale, så er den bindende, og derfor mangler jeg stadig væk en kommentar fra dem, der ønsker at modbevise, at det skulle være tilfældet.

Og så bemærkede jeg, at hr. Jens Thoft ikke svarede på hr. Erhard Jakobsens, synes jeg, meget relevante spørgsmål om, hvordan selv en meget fantasifuld jurist eller politiker kunne forestille sig en retssag om disse emner, der er indeholdt i Edinburgh-aftalen.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg skal sige, at mit ærinde med denne diskussion, som hr. Ole Espersen selv rejste, sådan set først og fremmest er at blive klogere, for det fremgår jo af det, vi kan se her, at der er tvivl om aftalens karakter og om, hvorvidt den er juridisk bindende.

Det forvirrer f.eks. mig, må jeg sige ganske ærligt, at denne aftale, så vidt jeg har forstået, vedrører fortolkningen af en EF-traktat, nemlig Traktaten om Den Europæiske Union, det, vi kalder Maastricht-traktaten. Samtidig fastslås det i selve Traktaten, at tvister om, hvordan man skal forstå Traktaten, kun kan indbringes for EF-Domstolen og ikke for den internationale domstol i Haag, der er det eneste sted, hvor Edinburgh-aftalen i givet fald kan indbringes.

Når hr. Erhard Jakobsen spørger, hvad det er for sager, man kan forestille sig osv., kunne jeg komme med et enkelt eksempel: spørgsmålet om, hvilke forpligtelser EF-unionsborger-skabet egentlig indebærer. Det er der ingen der ved på nuværende tidspunkt. Det skal på et tidspunkt i fremtiden afgøres af EF-Domstolen og alene af EF-Domstolen. Hvis en borger efter vedtagelsen af Maastricht-traktaten øn-

[Pelle Voigt]

sker at frasige sig sit unionsborgerskab, kan det så lade sig gøre, uden at man samtidig frasiger sig sit nationale statsborgerskab osv.?

Der er masser af spørgsmål af denne art, som kan indbringes for en relevant domstol, hvis vi ellers kan finde den. Problemet er bare, at det kun kan indbringes for EF-Domstolen, som overhovedet ikke er i stand til at behandle Edinburgh-afgørelsen.

Det forvirrer nogle af os en smule, at det forholder sig på den måde.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg er sikker på, at der ikke er mange nejsigere, der har været rystet i deres grundvold af bestemmelsen om, at de eventuelt kunne blive unionsborgere under en eller anden form. Derimod er jeg ganske sikker på, at 100.000 har stemt nej, fordi de rystede for at få deres folkepension sat ned. Der var et politisk parti, der direkte sagde nej, fordi man ikke ville have en Europahær, og der var masser, der troede på, at en udenlandsk bank nu skulle bestemme over danske forhold. Der står helt klart, at disse tre ting ikke kan finde sted. Så spørger jeg: Kan det tænkes, at nogen kunne anlægge sag for at få Danmark dømt til at gå ind for de tre ting af betydning, som vi har sagt nej til? Selvfølgelig ikke. Det er en gang juridisk bavl. Det har ikke noget med realiteter at gøre.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Da vi diskuterede disse og relaterede spørgsmål ved anden behandling, fremhævede et konservativt medlem af Folketinget et interessant tilfælde af en folkeretlig aftale, som vi kunne betragte som en slags fortilfælde til Edinburgh-aftalen med hensyn til bindinger og gyldighed. Det var det såkaldte Luxembourgforlig, som hr. Ivar Nørgaard i sin tid stemplede som den nærmest evigtgyldige vetoet, der i lange, lange tider ville sikre os imod en unionsudvikling i EF-samarbejdet.

Må jeg spørge hr. Erhard Jakobsen eller hr. Ivar Nørgaard: Hvad er der blevet af den aftale, og hvad er der blevet af den vetoet?

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

Det kan jeg svare meget klart på. Den eksisterer stadig væk, og den er uantastet. Den er i øvrigt også så langt fremme, at den franske regering for kort tid siden truede med at anvende den. Så den eksisterer stadig.

Pelle Voigt (SF):

Jeg tror, at enhver, der studerer udviklingen af Luxembourgaftalen og den udvikling, der har været med hensyn til muligheden for at stemme lande ned i disse spørgsmål, vil give mig ret i, at den er undergået betydelige forandringer fra dengang, vi hørte om den første gang.

Dette spørgsmål med, at den kun kan anvendes i vitale anliggender osv., er jo ikke længere situationen og vil endnu mindre være det, efter at Maastricht-traktaten er trådt i kraft.

Forslaget til en traktat om en europæisk union fra Maastricht var et resultat af den kolde krigs ophør og blokkenes sammenbrud. Det var ikke mindst Tysklands samling og frygten for en tysk åbning mod de nye demokratier mod øst, der førte til eurokratiets paniske forsøg på at hindre, at deres drøm om Vesteuropas forenede stater brød sammen, deres drøm om at erstatte jerntæppet med et sølvtæppe, der kunne opretholde den kunstige blokdeling af Europa, og drømmen om en vesteuropæisk superstat, der skulle være modstykke til USA og Japan uanset konsekvenserne for Østeuropa og den fattige verden.

Man kan sige, at eurokraterne nærmest reagerede så panikslagent som de folk, der havde ventet, at arvetanten ville begunstige dem, og pludselig ser hende drage bort med sin portemonnæ og overveje i stedet at begunstige mindre velstillede slægtninge.

Midlet var integration i dybden, en sammenlutning så snæver, at vejen ind blev som kamelens gennem nåleøjet – vel at mærke for Europas fattige lande. På den måde ville man hindre et Europa i flere ringe, et Europa, der samarbejdede tæt, men samtidig byggede på den kraft, der ligger i regionale og nationale forskelle, f.eks. i et samarbejde mellem en nordisk region og en Østersøregion og det øvrige Europa på tværs af den gamle Øst-Vest-opdeling.

Maastricht-traktaten er et politisk kompromis, der samtidig blander elementer af fornuf-

[Pelle Voigt]

tigt mellemstatsligt samarbejde med integrationsgalskab. Traktatforslaget er modsætningsfyldt og har allerede bidraget til at skabe nye unødvendige modsætninger i Europa, f.eks. mellem de stater, som har råd til at deltage i slutfasen af en økonomisk og monetær union, og dem, som ikke har eller får råd.

Fokuseringen på Den Økonomiske og Monetære Union har udviklet sig til en trussel mod det eksisterende valutasamarbejde i EMS'en. Det foreslåede forsvarssamarbejde i regi af Den Vesteuropæiske Union lægger gift for et fornuftigt samarbejde mellem EF-staterne og andre i EPS og truer med både at frastøde USA og Rusland med den omkostning, at et fælles sikkerhedssystem mellem CSCE's medlemsstater skubbes ud i en endnu fjernere horisont.

Maastricht-ånden mærkes også klart i EF's kaotiske forsøg på at spille kommende stormagt over for det tidligere Jugoslavien, hvilket var med til at antænde den jugoslaviske borgerkrig.

Den dødbringende blanding af stormagtsarrogance og magtesløshed mærkes også i politikken over for det tidligere Sovjetunionen, hvor gamle konflikter raser og nye truer.

I forhold til Den Tredje Verden og Middelhavsområdet udviser Maastricht-arkitekterne en ligegyldighed, som har isoleret regeringerne i Algeriet og Tunesien og truer med at gøre Egypten til det næste offer for reaktionen på ligegyldigheden over for områdernes sociale problemer, den islamiske fundamentalisme.

Alene af sikkerhedspolitiske grunde bør vi derfor vende os imod Maastricht.

Vi bør også vende os imod den massive forringelse af demokratiets vilkår, som ligger i det bureaukratiske udkast. Foragten for almindelige menneskers demokratiske rettigheder lyser så stærkt ud af traktatforslaget, at det ikke alene blev nedstemt i Danmark den 2. juni 1992, men kun med nød og næppe overlevede den senere folkeafstemning i unionsarkitekternes egen baggård, Frankrig.

Det er ikke sandt, at vi ikke kan stemme nej. Der findes alternativer. Europa vil eksistere længe efter, at Maastricht-traktaten er glemt, og kun en række bureaukraters og statslederes ønske om at redde ansigt holder denne såkaldte stendøde union kunstigt i live som en forhindring for udviklingen af et sundere samarbejde

i flere rum med mere demokrati, mere solidaritet, renere miljø, mindre korruption og mindre militær.

I modsætning til mange andre folk i EF er det danske folk blevet spurgt om, hvad vi mener. Så skylder vi også Europas andre folk og hinanden at sige, hvad vi mener, og ikke lade os lokke ud i mørket af de juridiske lygtemænd fra Edinburgh med løfter om såkaldte undtagelser, bare vi går længere ud i mosen.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Til indledning skal jeg over for hr. Peter Duetoft bekræfte hr. Peter Duetofts oplysning. Til Samhørighedsfonden, som er en del af Edinburgh-aftalen og Edinburgh-konklusionerne, skal Danmark bidrage med ca. 350 mio. kr. om året i de næste 7 år. Det er fuldstændig rigtigt, som hr. Peter Duetoft sagde det, at 350 mio. kr. svarer så nogenlunde til 1 promille af de samlede danske offentlige udgifter. Det er altså det skræmmebillede, som Fremskridtspartiet maner frem, når man skal prøve at beskrive, hvilke kolossale byrder dette pålægger Danmark, og uden i øvrigt at argumentere for de kæmpefordele, Danmark har.

Til hr. Jens Thoft vil jeg gerne sige, at Danmark ikke betaler til Den Vesteuropæiske Union. Vi er ikke medlemmer, vi er observatører og betaler ikke til institutionen.

Til hr. Pelle Voigt vil jeg sige, at Luxembourg-aftalen består. Den er f.eks. også til overflod blevet en del af den franske regerings ratifikationsgrundlag og udtrykkelig fremhævet som en af de forudsætninger, under hvilke den franske Nationalforsamling har ratificeret Maastricht, og noget tilsvarende gælder for Danmark.

Dertil kommer – og dér synes jeg i øvrigt hr. Pelle Voigt gør sig skyldig i en helt fundamental fejltagelse – at Luxembourg-aftalen netop kun har betydning dér, hvor der er tale om flertalsafgørelser. Luxembourg-aftalen er adgangen til i en sag, hvor man bliver stemt ned, at kunne sige til de andre: Dette er – hvis det vel at mærke er sådan – et spørgsmål af vital betydning, og det vil vi derfor ikke finde os i at blive stemt ned på. Den har netop kun betydning, hvor der er tale om flertalsafgørelser.

Det interessante ved hr. Pelle Voigts indlæg synes jeg i øvrigt ikke var indholdet, for det svarer i kort form meget godt til, hvad SF i ti-

[Udenrigsministeren]

dens løb har sagt om det europæiske samarbejde inden for EF. Det interessante ved hr. Pelle Voigts indlæg er egentlig, at han står så alene med det i denne omgang også i sit eget parti – og heldigvis.

I dag er det endnu en gang blevet bekræftet, at et stort flertal i Folketinget er enige om at anbefale vælgerne at stemme ja den 18. maj, og det er der mange gode grunde til. Syv af de otte partier her i Folketinget har i et fælles betænkningssbidrag understreget, at vi den 18. maj stemmer om et nyt grundlag for Danmarks deltagelse i EF-samarbejdet. Der er tale om en ny og langsigtet dansk EF-politik.

Jeg vil gerne nævne nogle af de gode grunde til at stemme ja den 18. maj. Edinburgh-afgørelsen er en retligt bindende aftale. Det er der ingen som helst mulighed for at betvivle. Danmark vil ikke kunne tvinges ind i eksempelvis et forsvarspolitisk samarbejde mod vores vilje, vi vil ikke kunne tvinges ind i Den Økonomiske og Monetære Union mod vores vilje. Det er vores beslutning, og dette er bindende. Aftalen er indgået mellem de 12 lande, der deltager i Maastricht-traktaten.

Regeringen og de syv forligspartier har samtidig forpligtet sig til, at aftalen kun kan ændres ved en folkeafstemning, og med det kendskab, vi har til folkeafstemninger i Danmark, må man føje til, at en sådan forpligtelse til alene at ændre den ved en folkeafstemning ikke er tom snak, men en særdeles virksom politisk garanti. Vi kender godt den skepsis, der er i den danske befolkning over for dele af EF-samarbejdet, så dette er ikke en uforpligtende forpligtelse, partierne her påtager sig.

Edinburgh-aftalen betyder, at Danmark fortsat deltager fuldt ud i udviklingen af det europæiske samarbejde. For et lille land som Danmark er det af særlig betydning at være med i det vidtforgreneede EF-samarbejde, der har udviklet sig i de sidste 35 år.

EF-samarbejdet medfører spilleregler for økonomi, samhandel, landbrug, fiskeri, miljø og arbejdsmiljø. Står vi uden for samarbejdet, har vi ingen indflydelse på, hvordan spillereglerne udformes. Vi får heller ikke mulighed for at deltage i de afgørende beslutninger om udvikelse, om forholdet til Central- og Østeuropa og om forholdet til USA. Et nej den 18. maj fører derfor i virkelighedens verden til, at Danmark mister reel selvbestemmelsesret. Om-

vendt betyder et ja ved folkeafstemningen, at Danmark fortsætter den linie, vi har fulgt i mange år, at vi fortsætter i det snævre og forpligtende europæiske samarbejde sammen med de lande, der står os nær. Og det bliver så meget desto tydeligere nu, hvor de nordiske lande Sverige, Finland og Norge søger om medlemskab.

EF er det sted, hvor landene i Europa mødes. Jeg tænker ikke blot på, at EFTA-landene nu søger medlemskab i EF. Jeg tænker også på, at de central- og østeuropæiske lande ønsker et tæt samarbejde med EF, der med tiden kan føre til medlemskab. Det er i EF og ikke andre steder, at Vest og Øst nu mødes. EF beviser, at der kan sikres fredelige og stabile forbindelser mellem medlemslandene. Det stærke og forpligtende samarbejde er fremgangsmåden til at forhindre, at interessemodsatninger udvikler sig til konflikter og krige. Derfor er det i dansk interesse, at dette samarbejde udstrækkes til stadig flere lande i Europa. Det vil være helt forkert for Danmark, hvis vi ikke er med i denne proces. Også derfor skal der siges ja den 18. maj.

Regeringen gør en aktiv indsats for at sætte vækst og beskæftigelse på den internationale dagsorden. Det er et af de væsentlige punkter for det danske formandskab, og det er det, fordi der er tale om grænseoverskridende problemer. Vi kan ikke løse problemerne med arbejdsløshed alene, det kan de andre lande heller ikke hver for sig. Vore økonomier er gensidigt afhængige af hinanden, og derfor må vi gøre en fælles indsats for at få sat gang i økonomien. Det kan vi kun gøre i EF-samarbejdet. Også derfor skal der siges ja den 18. maj.

Samarbejdet i Europa vil fortsætte med at udvikle sig i de kommende år, det vil blive styrket og uddybet i 1990'erne, men det bliver ikke på grundlag af den model, vi hidtil har kendt. Her har folkeafstemningen den 2. juni 1992 haft sin store betydning. Den viste, at der var behov for en nyorientering. Borgerne i Danmark og i de andre europæiske lande ønsker mere åbenhed og mere demokratisk kontrol. De nye regler i Edinburgh-aftalen om åbenhed og nærhed viser, at EF-landene og deres regeringer har taget signalet til sig, og denne proces styrkes i de kommende år. Også derfor skal der siges ja den 18. maj.

[Udenrigsministeren]

Danske vælgere står over for en afgørelse ved afstemningen den 18. maj, som er af afgørende betydning for Danmarks fremtid. Vælgernes beslutning vil få vidtrækkende konsekvenser for Danmarks placering i Europa, for Europapolitikken i det hele taget og for den måde, hvorpå vi varetager vore egne interesser i det europæiske samarbejde. I tilfælde af et nej kan ingen forudse, hvad konsekvenserne præcis vil være, og sætte tal på. Sikkert er det, at det vil skabe stor usikkerhed både politisk og økonomisk, at det vil komme til at præge Danmarks fremtid negativt i lang tid, og at det vil indebære en betydelig økonomisk risiko, som der er grund til at betragte med den største alvor.

Regeringen håber og forventer et ja den 18. maj. Hermed vil Danmark have fundet sin plads i det europæiske samarbejde. Grundlaget vil være Edinburgh-aftalen og Maastricht-traktaten, der svarer til Danmarks ønsker og krav. På dette grundlag kan vi bidrage til udviklingen af det europæiske samarbejde, samtidig med at vi drager fordel af vor egen deltagelse i det.

Regeringen anbefaler vælgerne at stemme ja den 18. maj af hensyn til Danmark, dansk økonomi og Danmarks placering i Europa. Regeringen anbefaler også et ja af hensyn til det øvrige Europa. Vi ønsker en europæisk fremtid, der præges af Danmark og de øvrige nordiske lande.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg kan på dette stadium af debatten ikke lade være med at gøre en slags lille status over, hvordan billedet af vores EF-debat nu ser ud op til den nye folkeafstemning. Der er genkendelsens træk, der er også nye synsvinkler, og der er bestemt også grundlag for, at vi får brugt tiden her i dag til at få fjernet de værste misforståelser.

Jeg synes dog, vi har fået klarhed over et forhold i debatten her i dag, som jeg takker Fremskridtspartiet for at have bidraget til: Vi har fået klarhed over, at det valg, vi skal foretage, også handler om, hvorvidt vi skal lægge nogle fornuftige, menneskelige rammer omkring den markedsøkonomi, som er blevet international. Og de menneskelige, fornuftige rammer i form af miljøbestemmelser, i form af mindstekrav på arbejdsmarkedet, i form af lønmodtagerret-

tigheder er mindstekrav, vi kun kan lægge på et internationalt niveau, og det er netop det, aftalen i Edinburgh, sammenholdt med Maastricht-traktaten, også handler om.

Der er noget andet, vi også har fået afklaret. Alt for ofte hører vi, at der siges nej til Unionen, uden at det fortællers, hvad der egentlig er indeni, hvad der egentlig er til rest, efter at Danmark har opnået den Edinburgh-aftale, der klart imødekommer vores ønsker om fire undtagelser fra unionsmålsætningen. Når man spørger, hvad der er til rest, er der jo faktisk ikke andre svar end netop det, vi har ønsket: miljø, som jeg sagde det før, mindstekrav på arbejdsmarkedet, fornuftigt økonomisk samarbejde om beskæftigelse og vækst, klare sikkerheds- og udenrigspolitiske holdninger i forhold til Østeuropa og udvidelse af EF-området med nye medlemslande.

Ofte – også i dag – har vi hørt, at det jo er det samme, vi skal stemme om. Jeg vil gerne sige, at uanset hvor mange gange det bliver sagt, at det er det samme, vi skal stemme om, vil det hver gang blive fastslået og dokumenteret, at det er det ikke. Det er ikke det samme, det er et nyt grundlag, der skal stemmes om.

Jeg er glad for, at udenrigsministeren citerede udtrykkeligt fra Edinburgh-afgørelsen, som klart dokumenterer, at det er et nyt grundlag. Vi er undtaget fra den fælles mønt og den fælles pengepolitik i den tredje fase af ØMU'en, vi er undtaget fra den fælles forsvarspolitik og det fælles forsvar, vi er undtaget fra unionsborgerskabsområdet – vi bestemmer fortsat selv, hvem der skal have statsborgerskab, og hvem der ikke skal have det – og vi er undtaget fra flertalsbeslutninger, hvornår de end måtte komme, om det retlige samarbejde.

Derfor er der ingen grund til i dag at være bekymret for, som de mennesker, der stemte nej den 2. juni, frygtede, at det europæiske samarbejde ville blive en glidebane hen imod et Europas Forenede Stater. Det bliver det ikke på det grundlag, der nu skal tages stilling til.

Det er også en retligt bindende aftale, som udenrigsministeren har sagt det. Uanset hvor mange citater der bringes fra retlige kilder og skrifter, ligger det faktisk sådan, at denne aftale er retligt bindende i folkeretlig henseende: alle tolv lande forpligtes af den. De syv partier bag memorandummet »Danmark i Europa« er enige om, at der kun kan ske ændringer, hvis

[Statsministeren]

der afholdes en ny folkeafstemning, og at der ikke vil ske ændringer herinde ved forskellige flertalskombinationer.

Endvidere er det vigtigt for mig i dag at fremkomme med en kommentar til det, der tegner sig tydeligere og tydeligere: Ganske mange, der argumenterer for et nej, bruger oftere og oftere ordet »skrækkampagne«. Det er efterhånden blevet et modeord, også ude omkring i debatten om EF. Det er mere sikkert og følelsesladet og appellerer vel i grunden også til netop den type af holdninger, jeg ikke synes vi har råd til i en nøgtern EF-debat, der handler om så fundamentale spørgsmål som netop dette. Alle de, der argumenterer for et ja som jeg selv og regeringen, er af den modsatte opfattelse. Derfor vil mit svar til dem, der siger skrækkampagne, når vi peger på de ulykkelige økonomiske og politiske konsekvenser af et nej, være: Ja, men på en anden måde, end man argumenterer for.

Perspektivet ved et nej er skræmmende. Det er skræmmende i den forstand, at Danmark ikke længere har den placering i Europa, vi bør have. Det er skræmmende i den forstand, at den danske regering ikke længere kan gøre det, den har tænkt sig i den økonomiske politik for 1994 og i resten af 1993. Og det er skræmmende i den forstand, at den danske regering, Folketinget og Danmark én gang har oplevet, hvad det vil sige, når alverdens spekulanter kaster sig over den danske krone. Den ene gangs oplevelse i februar måned er for mig en meget massiv understregning af, at er der noget, Danmark har brug for, så er det et klart ja den 18. maj, også for at sikre stabiliteten omkring vores valuta og for at sikre, at det renteniveau, der er så højt nu, kan komme ned, i hvert fald i første omgang ned på det tyske niveau og i næste omgang endnu længere ned.

Jeg var meget glad for, at Fremskridtspartiet i dag vedstod, at det rent faktisk nu endeligt af alle Folketingets partier er slået fast – og det er der jo referater af – at vi selv afgør vores sociale standard og tryghed i Danmark, at vi selv her i Folketinget bestemmer det sociale niveau, vores folkepensionsniveau, efterløn og andre centrale dele af dansk socialpolitik. Jeg synes, det er rart nu at få på det rene, og jeg går ud fra, at vi så ikke længere møder den påstand, som aldrig har været sand, at EF skulle bestemme over vores socialpolitik.

Til sidst vil jeg gerne argumentere for det, der måske er det allervigtigste, ikke hvad der bliver sagt af påstande, der ikke er korrekte, ikke tilbageholdenhed med hensyn til at sige, hvad vores reelle vurdering er af et nej, men hvorfor vi skal stemme ja.

Jeg synes, vi for det første skal understrege, at vi skal stemme ja, fordi vi med den nye aftale i Edinburgh klart har fået imødekommet et stærkt ønske fra den danske befolkning og fra politiske partier her i Tinget om åbenhed og om nærhed, så det kan ses, hvad det er, der træffes beslutning om i EF's Ministerråd og andre steder.

For det andet, fordi vi nu står med et utrolig spændende perspektiv for miljø, for arbejdsmarkedet og i forhold til Østeuropa. Tænk, hvor ville det være ulykkeligt, hvis Danmark ikke var med til at træffe centrale beslutninger om, hvad det er, vi vil igangsætte nu i forhold til Østeuropa, det være sig på energiområdet, det være sig på økonomiområdet, det være sig på handelsområdet og på det politiske område i øvrigt. Forskellen i forhold til det, vi skal stemme om, og forskellen mellem et ja og et nej bliver derfor, når alt kommer til alt, at et ja vil fjerne den usikkerhed, Danmark er i, og den usikkerhed – i hvert fald en stor del af den og det meste af den – Europa er i. Hvad vi har brug for nu, er politiske beslutninger mellem regeringer på det europæiske niveau, for beskæftigelse, for økonomi, for nye medlemslande, for Østeuropa, for GATT-aftaler i forhold til USA og andre dele af verden.

Europa og EF-niveauet er, som jeg tror hr. Gert Petersen sagde det – og jeg synes, det er sagt godt og rigtigt – det sted i dag, hvor den politiske kamp om standpunkter og om ståsteder, hvor den politiske debat om, hvilken retning der skal tages, og hvilke skridt og beslutninger der skal tages, foregår; det er det sted, hvor Europas regeringer og politiske standpunkter krydses og mødes, og det sted skal vi naturligvis være med.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg skal ikke forlænge debatten så voldsomt meget mere, men jeg kan alligevel ikke lade være, når statsministeren taler om skrækkampagne, at konstatere, at først forsøger statsministeren, sådan som det er sket i de se-

[Jens Thoft]

neste dages aviser, at købe stemmer ved at love skattelettelser, når bare vi får et ja, mens andre af hans ministre lover massearbejdsløshed ved et nej. Hvis ikke den stok- og gulerodspolitik ikke er skræmmekampagne, så ved jeg altså ikke, hvad det er.

Derefter vil jeg vende mig til det lidt mere teoretisk saglige. Udenrigsministeren forsikrede i sit indlæg, at Danmark ikke skal bidrage til det forsvarspolitiske samarbejde, for det står vi uden for. Enhver kan se efter i forhandlingerne. Sådan sagde udenrigsministeren, men i art. 199 hedder det:

» ... at de administrationsudgifter, som bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Union om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt om samarbejdet om retlige og indre anliggender medfører for institutionerne, afholdes over budgettet. De aktionsudgifter, som gennemførelse af disse bestemmelser medfører, kan på de deri anførte vilkår ligeledes afholdes over budgettet«.

Hvis det at afholde dem over et budget, vi betaler til, og som vi skal betale vores andel til, ikke er at betale til en forening, som ministeren påstår vi ikke er medlem af, så ved jeg ikke, hvad det er. Jeg synes, det er at vildføre denne forsamlng. Danmark siges at stå uden for det militære samarbejde, men virkeligheden er, at vi ifølge Traktaten skal betale dertil. Punktum.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Hr. Jens Thoft citerede ikke helt korrekt, hvad jeg sagde. Jeg sagde – og det vil jeg gerne gentage: Danmark bidrager ikke til WEU.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Om lidt vedtages der et ja til Edinburgh-af-talen med et stort flertal. Jeg håber, at vi også får et stort flertal i befolkningen ved folkeafstemningen, men netop det, at der er så stort et flertal, må nok få os, der anbefaler et ja, til at tænke os grundigt om med hensyn til, hvordan vi argumenterer, og hvordan vi går ud i den offentlige debat fra nu af og indtil den 18. maj. Jeg synes, det kræver en åben debat, kræver megen diskussion, kræver argumenter og ærlig snak.

Dermed vil jeg også tage afstand fra de tendenser, der kan være til, at man vil true folk til at stemme ja. Jeg tror, at det både er forkert

indholdsmæssigt, og at man får et forkert og et andet resultat end det, man går efter.

Jeg er heller ikke tilfreds med – hvad jeg synes regeringen har lagt lidt op til – at man lokker med, at hvis danskerne stemmer ja den 18. maj, kan man gøre noget for beskæftigelsen. Hvis man kunne gøre noget for beskæftigelsen, skulle man selvfølgelig gøre det nu, og man må ikke bruge trusler eller holde de arbejdsløse som gidsler i kampagnen op til den 18. maj. Det er min appel fra SF. Jeg synes godt, vi kan tillade os at sige det fra SF's side. Jeg synes, vi har vist vejen. Enhver ved, at vi har været igennem diskussionen internt, og min anbefaling til alle, der stemmer ja her i dag, er: Følg den vej og lad være med at bruge trusler eller tage nogen som gidsler. Ærlig snak og argumenter er det, der tæller, og det er også det eneste, der duer for at få et sikkert ja.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jamen skal vi så ikke blive ved den ærlige snak. Det lovforslag, vi skal til at stemme om nu, er Maastricht-traktaten – også kaldet Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber. Det er præcis den samme lov, som var til folkeafstemning den 2. juni, hvor den faldt. Det er det lovforslag, et flertal nu vil sætte sig ned og stemme for at vi nu skal vi have igennem igen.

Og hvad er så det næste forslag? Det er en verificering af nogle af de forbehold, vi havde i forvejen, og intet andet. Men med et fint ord hedder det så en Edinburgh-Afgørelse.

Lad os tale ærlig snak: Den politiske union er der et politisk flertal i Folketinget som ønsker, men der er et folkeligt krav om, at vi ikke tilslutter os den.

Men når statsministeren står så flot her og siger: Hvor er det imponerende, at Fremskridtpartiet nu endelig har erkendt, at det ikke bliver EF, der skal bestemme de danske folkepensioner, så må jeg bede statsministeren om at slå op i bøgerne bagude, for der er nogle, der har glemt, hvad der er blevet sagt før. Det er blevet sagt under første behandling, det er blevet sagt under anden behandling, det er blevet sagt under tredje behandling, og det blev rent faktisk også sagt for et helt år siden. Vort spørgsmål er ganske enkelt: Jamen har vi råd til det?

[Annette Just]

Et nej den 18. maj vil fjerne enhver usikkerhed om udviklingen i det indre marked til fordel for den økonomiske vækst og arbejdet i EF.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg bliver så gal, når man forsøger at bedrage mig, og jeg mener, udenrigsministeren forsøger at bedrage mig.

Jeg sagde i mit privatistindlæg, at det hævdes, at Danmark nu står uden for Den Vesteuropæiske Militære Union, men at det kun er den halve sandhed, fordi vi er forpligtet til at støtte den politik, som vedtages, og selv om vi hævdes at stå udenfor, er vi alligevel så meget indenfor, sagde jeg, at vi skal betale til skidtet.

Så gik ministeren på talerstolen og beklagede, at han måtte korrigere mig: Danmark skulle ikke betale til Den Vesteuropæiske Union. Dermed skaber han i forsamlingen og i befolkningen og hos tilhørerne det indtryk, at Danmark ikke skal betale til den fælles militære politik, vi hævdes at stå uden for. Og det er bedrageri, for virkeligheden er, at vi ifølge artikel 199 skal betale.

Jeg synes, det er ærlig snak at sige: Jamen det er ærgerligt; vi skal betale. Men det er uærligt, og det er bedrageri, når man lader som om og giver det indtryk, at vi ikke skal betale, selv om man udmærket godt ved, at det skal vi. Ifølge Traktaten skal vi betale vores andel af de militære aktioner, og det bør tilhængerne da stå ved.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gentage nu for tredje gang: Danmark bidrager ikke til Den Vesteuropæiske Union. Jeg kender udmærket bestemmelsen i artikel 199. Hr. Jens Thoft overser imidlertid artikel J.11 i afsnit V: Bestemmelserne om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, hvor der står – og så vil jeg da citere for hr. Jens Thoft, som blev så ophidset over, hvad jeg havde sagt:

»Rådet kan også

– enten beslutte med enstemmighed, at aktionsudgifterne til iværksættelse af de pågældende bestemmelser afholdes over De Europæiske Fællesskabers budget; . . .«

Det er altså noget, der skal besluttes med enstemmighed. Hvis vi står uden for fælles aktioner, er det klart, at vi selv kan beslutte, hvad vi

vil være med til at finansiere. Det er derfor vigtigt og helt nødvendigt, at hr. Jens Thoft også læser den pågældende bestemmelse, J.11.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg vil lige sige til hr. Jens Thoft, at der hverken er grund til at blive ophidset eller blive vred eller at bruge udtryk som »bedrageri«. Alt det dér med, at vi skulle blive tvunget til at betale, er jo en fuldstændig verdensfjern diskussion. Sandheden er, at vi er meget langt i EF fra at have en fælles udenrigspolitik. Vi er mange, der er rystende bange for, at det ikke lykkes at samle EF-landene om at optræde i fællesskab f.eks. i Jugoslavien. Jamen hvorfor står man så og bilder folk ind, at det, de skal ud og stemme om, er, at vi nu står over for at lave noget formidabelt, der kan blive vældig dyrt og kan blive vældig farligt? Det er alt sammen en skindiskussion, det har intet med realiteterne at gøre.

Realiteterne er, som det er sagt mange gange i dag, at det, folk sagde nej til sidste gang, får de nu klar besked på ikke eksisterer for Danmarks vedkommende, og så har de mennesker, der sagde nej, god grund til at sige ja. Det er derfor, man går ud og stemmer, og ikke på grund af al det juristeri, der har været snakket om, og en militær diskussion, der er helt uvirkelig.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg må give udenrigsministeren den indrømmelse, at det er rigtigt, at den billet, som skal betale aktionsstyrkernes rejse fra EF og hvorhen i verden, de nu skal sættes ind, skal besluttes enstemmigt, men alle de øvrige udgifter ved den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik skal altså betales over budgettet og i fællesskab.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 154 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 16 (FP, Pernille Frahm (SF), Jens Thoft (SF), Pelle Voigt (SF) og Vibeke Grønbæk (RV)).

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren med angivelse af de afgivne stemmetal.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 177:

Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

(Fremsat 9/2 93. Første behandling 11/2 93. Betænkning 19/3 93. Anden behandling 23/3 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 153 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 16 (FP, Pernille Frahm (SF), Jens Thoft (SF), Pelle Voigt (SF) og Vibeke Grønæk (RV)).

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 178:

Forslag til lov om afholdelse af folkeafstemning om forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

(Fremsat 9/2 93. Første behandling 11/2 93. Betænkning 19/3 93. Anden behandling 23/3 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 153 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 16 (FP, Pernille Frahm (SF), Jens Thoft (SF), Pelle Voigt (SF) og Vibeke Grønæk (RV)).

Anden næstformand (Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning m.v. (Ophævelse af frigørelses- og afståelsesafgiftsfondene).

Af miljøministeren (Svend Auken).

(Fremsat 24/2 93. Første behandling 9/3 93. Betænkning 17/3 93).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 1 og 2 og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Øphold). Det er vedtaget.